

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

ENSENYAMENT DE MESTRES
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
TREBALL DE FI DE GRAU

**“LA CURIOSITAT I EL PODER DE LA MENT DE LES
ALTES CAPACITATS INTEL·LECTUALS, UN
COL·LECTIU INVISIBLE”**

Nom de l'alumne: Alejandro Puig Castelló

Adreça electrònica: alejandro.puig@estudiants.urv.cat

Tutora FCEP: Fabrícia Castro da Silva

Adreça electrònica: fabricia.castro@urv.cat

Curs acadèmic: 2023/24

Tarragona, 31 de maig de 2024

AGRAÏMENTS

En primer lloc, m'agradaria donar les gràcies a la meva dona Eva per creure en mi. Per la seva implicació, paciència i compromís durant el transcurs de cinc anys, els quals m'han servit per poder finalitzar el Grau d'Educació Infantil. Agrair-li el seu màxim suport i la motivació que m'ha proporcionat per aconseguir el gran repte de ser mestre.

Així mateix, dono les gràcies al meu fill Roc per la seva presència, la qual m'ha ajudat per estar feliç i donar-me forces per tirar endavant. Com també a la meva gata Boleta que m'ha acompanyat en moltes nits mentre realitzava el treball.

Sobretot, també aprofito per agrair a la meva tutora Fabricia Castro, que m'ha recolzat i guiat des d'un primer instant, tant en el seguiment de les pràctiques com en el Treball de Fi de Grau. Donar-li les gràcies per entendre la meva situació personal i facilitar-me les coses en tot moment. Per animar-me i donar-me sempre suport i molt bons consells.

A continuació, agraeixo al secretari de l'Associació ATHENA de Tarragona, i a les famílies de l'associació per la seva amabilitat i per ajudar-me amb la contesta de les entrevistes i resoldre qualsevol dubte en relació al Treball de Fi de Grau.

Tot seguit, agrair també a l'Associació FANJAC de Barcelona, que m'han obert les portes des del primer dia. A més, donar les gràcies a les famílies que han participat per la contesta de les entrevistes. I especialment a la Mònica, mestra d'Educació Especial que m'ha ajudat en entendre més el que són les altes capacitats intel·lectuals.

Seguidament, dono les gràcies a la Deme, la Cap d'Estudis de l'escola on vaig realitzar les primeres pràctiques per ajudar-me amb la contesta de l'entrevista i a la vegada fer-me sentir altra vegada un més de la casa.

Per concloure, també agraeixo a tots els professionals de l'educació, companys i familiars que també m'han ajudat per poder finalitzar el meu Treball de Fi de Grau.

RESUM

El sistema educatiu català ha sofert diverses lleis d'educació, però es podria dir que la llei educativa que posa més èmfasi en el tema de la inclusió en els centres educatius és bastant recent, es tracta de la (*Llei 12/2009, de 10 de juliol, 2009*). És amb el desenvolupament d'aquesta, que la inclusió queda expressa en una llei arribant inclús més endavant a desenvolupar-se en el (*Decret 150/2017, de 17 d'octubre, 2017*) pels centres educatius. Aquest últim es focalitza en atendre la diversitat de l'alumnat i se'ns destaca als educadors i professors com agents per portar aquesta inclusió junt amb les famílies en col·laboració amb el centre educatiu.

El treball intenta apropar la manera en què els centres educatius del nostre sistema educatiu estan portant a terme aquest Decret d'Inclusió, específicament en el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals. Per aconseguir aquest propòsit s'han marcat una sèrie d'objectius que consisteixen en aprofundir el tractament que es dona a aquest grup d'alumnes en els centres escolars de Catalunya; així com les diferents associacions externes que ajuden en el acompanyament de les famílies per a que aquestes puguin recolzar la tasca del centre educatiu en el procés d'inclusió dels seus fills/es.

Els instruments que s'han fet servir per aconseguir analitzar i extreure'n les conclusions, han estat bàsicament les entrevistes i un qüestionari a través d'un mètode mixt. Els resultats obtinguts són una petita mostra aconseguida del procés d'investigació educativa feta. Les variables i mètodes utilitzats són limitats. Per tant, les conclusions finals d'aquest treball ofereixen una petita mostra de la realitat a la inclusió d'aquest col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals en el nostre sistema educatiu.

Paraules Clau: altres capacitats intel·lectuals, inclusió, sistema educatiu i mètode mixt.

RESUMEN

El sistema educativo catalán ha sufrido varias leyes de educación, pero se podría decir que la ley educativa que pone más énfasis en el tema de la inclusión en los centros educativos es bastante reciente, se trata de la (*Ley 12/2009, de 10 de julio, 2009*). Es con el desarrollo de ésta, que la inclusión queda expresa en una ley llegando incluso más adelante a desarrollarse en el (*Decreto 150/2017, de 17 de octubre, 2017*) por los centros educativos. Éste último se focaliza en atender la diversidad del alumnado y se nos destaca a los educadores y profesores como agentes para llevar esta inclusión junto con las familias en colaboración con el centro educativo.

El trabajo intenta acercar la forma en que los centros educativos de nuestro sistema educativo están llevando a cabo este Decreto de Inclusión, específicamente en el colectivo de altas capacidades intelectuales. Para conseguir este propósito se han marcado una serie de objetivos que consisten en profundizar en el tratamiento que se da a este grupo de alumnos en los centros escolares de Cataluña; así como las diferentes asociaciones externas que ayudan en el acompañamiento de las familias para que éstas puedan apoyar la labor del centro educativo en el proceso de inclusión de sus hijos/as.

Los instrumentos que se han utilizado para conseguir analizar y extraer sus conclusiones, han sido básicamente las entrevistas y un cuestionario a través de un método mixto. Los resultados obtenidos son una pequeña muestra conseguida del proceso de investigación educativa realizada. Las variables y métodos utilizados son limitadas. Por tanto, las conclusiones finales de este trabajo ofrecen una pequeña muestra de la realidad a la inclusión de este colectivo de altas capacidades intelectuales en nuestro sistema educativo.

Palabras clave: altas capacidades intelectuales, inclusión, sistema educativo y método mixto.

ABSTRACT

The Catalan education system has undergone several education laws, but it could be said that the education law that places more emphasis on the subject of inclusion in educational centers is quite recent, it is the (*Law 12/2009, of 10 of July, 2009*). It is with the development of this, that inclusion is expressed in a law even later to be developed in (*Decree 150/2017, of October 17, 2017*) for educational centers. The latter focuses on attending to the diversity of the students and highlights educators and teachers as agents to bring this inclusion together with families in collaboration with the educational center.

The work tries to approach the way in which the educational centers of our educational system are carrying out this Decree of Inclusion, specifically in the collective of high intellectual capacities. To achieve this purpose, a series of objectives have been set which consist of deepening the treatment given to this group of students in the schools of Catalonia; as well as the various external associations that help support families so that they can support the work of the educational center in the inclusion process of their children.

The instruments that have been used to manage to analyze and draw conclusions have basically been interviews and a questionnaire through a mixed method. The results obtained are a small sample obtained from the educational research process carried out. The variables and methods used are limited. Therefore, the final conclusions of this work offer a small sample of the reality of the inclusion of this group of high intellectual capacities in our educational system.

Keywords: high intellectual abilities, inclusion, educational system and mixed method.

ÍNDEX

1. Introducció.....	7
1.1 Justificació.....	9
2. Marc teòric.....	10
2.1 Les altes capacitats intel·lectuals.....	10
2.1.1 Els inicis i l'evolució de les altes capacitats intel·lectuals.....	10
2.1.2 Models de les altes capacitats intel·lectuals.....	15
2.1.3 Tipologia de les altes capacitats intel·lectuals.....	22
2.1.4 Característiques del col·lectiu amb altes capacitats intel·lectuals.....	24
2.1.5 Identificació de les altes capacitats intel·lectuals.....	25
2.2 Suport emocional i estratègies per les altes capacitats intel·lectuals.....	28
2.2.1 Impacte i regulació emocional de les altes capacitats intel·lectuals.....	28
2.2.2 Estratègies i suports per les altes capacitats intel·lectuals.....	30
2.3 Les altes capacitats intel·lectuals en el marc normatiu.....	32
2.3.1 Lleis orgàniques de l'educació.....	32
2.3.2 El decrets dins el sistema educatiu.....	34
3. Marc metodològic o investigació.....	36
3.1 Supòsit de partida, pregunta d'investigació o hipòtesi.....	36
3.2 Objectius.....	37
3.3 Disseny metodològic.....	39
3.3.1 Investigació mixta.....	39
3.3.2 Metodologia.....	40
3.3.3 Mostra de la comunitat educativa.....	41
3.3.4 Instrument de recollida de dades.....	43

3.3.5 Temporització.....	44
3.4 Resultats.....	45
3.5 Conclusions.....	57
3.6 Limitacions i perspectives de la investigació.....	59
4. Referències bibliogràfiques.....	62
5. Annexos.....	66
5.1 Annex 1- Tècniques d'investigació: entrevistes estructurades.....	66
5.2 Annex 2- Tècnica d'investigació: Qüestionari a través de Google Forms.....	102

1. INTRODUCCIÓ

El propòsit de la investigació educativa és aconseguir conèixer més les altes capacitats intel·lectuals i donar-los més visibilitat. El treball servirà per observar i profunditzar més sobre la realitat d'aquest col·lectiu.

S'ha de pensar, que estem en una societat i entorn, que cada vegada hi ha més alumnat amb necessitats educatives especials dins el nostre sistema educatiu. Per tant, s'ha de considerar que el col·lectiu amb altes capacitats intel·lectuals també s'hauria d'incloure dins aquest grup d'atenció a la diversitat.

Així que, segons la pregunta d'investigació que s'ha plantejat en la recerca. Una de les incògnites que volem demostrar en aquest treball és comprovar i veure quin és l'acompanyament acadèmic i emocional que se'ls hi fa al col·lectiu amb altes capacitats intel·lectuals ens els centres educatius de Catalunya.

A més, s'han plantejat una sèrie d'objectius que van enfocats per veure com es treballa en els centres educatius amb aquest col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals. Així mateix, també es considera la importància que tenen les associacions, les quals ens ofereixen una sèrie de programes i tallers per la integració d'aquest col·lectiu, així com xerrades de sensibilització per acompanyar a les famílies.

No obstant, s'ha de comprendre que un dels factors més important per atendre aquest col·lectiu, és el factor emocional. I per últim, també dir que dins els centres educatius és fonamental oferir propostes de millora a través de programes d'enriquiment.

Canviant d'escenari, també és primordial esmentar, que al llarg de la història molts autors han demostrat que en base als seus estudis i investigacions han aconseguit aproximar-se més al concepte d'altres capacitats intel·lectuals. Alguns d'aquests estudis es veuen reflectits en el marc teòric del treball.

La metodologia que s'ha dut a terme per la realització de la investigació educativa, és el mètode mixt, amb la combinació d'un enfocament qualitatiu i quantitatiu. Per aquest mètode s'han utilitzat dues tècniques d'investigació, que han estat les entrevistes estructurades i un qüestionari. Així doncs, quan s'utilitzi el mètode mixt, servirà per veure si s'assoleixen els objectius plantejats, com també resoldre la pregunta d'investigació.

El Treball de Fi de Grau està dividit en cinc punts. El primer punt són la introducció i la justificació; El segon punt és el marc teòric on hi hauran tres apartats. En el primer apartat s'argumentaran els inicis i l'evolució, els models, la tipologia, les característiques i la identificació del col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals.

En el segon apartat es parlarà de l'impacte i regulació emocional i de les estratègies i suports per les altes capacitats intel·lectuals. Tot seguit, en el tercer apartat s'exposarà el marc normatiu amb les seves lleis orgàniques i decrets que ofereix el sistema educatiu.

En el tercer punt, ens trobem el marc metodològic, on es presenta el supòsit de partida o pregunta d'investigació, els objectius i el disseny metodològic. Dins d'aquest ens trobarem la investigació mixta, la metodologia que es fa servir, la mostra de la comunitat educativa, l'instrument de recollida de dades i per últim trobarem la temporització amb l'evolució del TFG de principi a fi.

Per afegiment, en el marc metodològic també s'inclouran els resultats i les conclusions de la investigació educativa. Tot seguit, en el quart punt ens trobarem l'apartat de les referències bibliogràfiques. En darrer terme, trobarem l'últim punt amb els annexos, on s'hi veuen reflectides la totalitat de les entrevistes estructurades i el qüestionari. Així que, tots aquests punts i apartats estan vinculats amb la meua investigació educativa.

Segons (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005). La recerca en el camp de la investigació educativa s'ha considerat una millora per la pràctica en l'àmbit educatiu. És un mètode que serveix per fer una recollida i anàlisi d'informació sobre un tema d'interès. Els mètodes d'investigació educativa es consideren fonamentals per adquirir uns coneixements a través d'uns procediments que són fiables i vàlids.

Així mateix, la investigació educativa ha de ser objectiva, utilitzar un vocabulari precís i tècnic per donar fiabilitat, plantejar un estudi que consenteixi la seva verificació, buscar explicacions més reals per arribar a una explicació detallada, aplicar un enfocament empíric en base l'experiència pràctica, emprar unes normes coherents per arribar a un raonament lògic, i per últim indicar o donar a entendre que en base uns resultats es pot arribar a l'aproximació d'unes conclusions provisionals (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005).

1.1 Justificació

Per l'elecció del tema en el meu TFG han estat dos els motius principals per iniciar la meua investigació educativa. El primer motiu va ser en relació al nostre fill, que segons en una de les visites rutinàries amb la seva pediatra, aquesta ens va comunicar que veia un nen amb un talent innat. Encara era massa aviat per diagnosticar-lo amb altes capacitats intel·lectuals, però que més endavant podria arribar a ser un infant talentós.

Així mateix, l'altre motiu va ser en relació una pregunta que li vam plantejar al director d'una escola per l'escolarització del nostre fill. La pregunta que li vam formular era: que si un infant en una classe anava més avançat que la resta dels companys/es, quines adaptacions feien servir. La resposta va ser, que li posaven una tasca més difícil i ja està. Això em va fer decantar per fer el Treball de fi de Grau d'altres capacitats intel·lectuals.

Per entrar en context, i progressar en la millora del nostre sistema educatiu, pel tractament del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals en els centres educatius d'infantil, sempre és de gran importància mencionar les directrius establertes pel (*Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023*). Aquest decret destaca per oferir un currículum competencial. El seu objectiu principal és garantir que tots els infants tinguin les mateixes oportunitats d'aprenentatge. El que realment vol el currículum és aconseguir i donar accés a tothom per arribar a una escola inclusiva.

Per afegiment, és fonamental parlar cada vegada més del concepte de la inclusió, ja que és un factor molt important dins el nostre sistema educatiu. L'educació inclusiva, el que vol aconseguir és proporcionar les mateixes oportunitats a tot l'alumnat amb l'objectiu d'evitar l'exclusió. En l'actualitat, els centres educatius s'allunyen d'un enfocament tradicional, on es considera més important l'observació directa per detectar o veure les dificultats dels alumns.

Així doncs, i segons (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005) la investigació educativa ha de ser objectiva, precisa, verificable, una explicació detallada, una base empírica, un raonament lògic i unes conclusions provisionals.

2. MARC TEÒRIC

2.1 Capítol 1: Les Altes Capacitats Intel·lectuals

2.1.1 Els inicis i l'evolució de les altes capacitats intel·lectuals

Primer de tot, es considerarà de certa importància els inicis i l'evolució de les altes capacitats intel·lectuals per posar-nos en context. Al llarg de la història, uns quants autors ens han demostrat i argumentat, que en base als seus estudis i teories ens hem pogut acostar a una definició més precisa i entenedora del concepte de la superdotació fins arribar al concepte de les altes capacitats intel·lectuals. No obstant, he seleccionat les diferents teories i definicions més significatives per veure'n els inicis i la seva evolució.

La primera experiència d'un estudi científic encara amb el nom de superdotació, es va veure reflectit l'any 1869 en el llibre *"Hereditary Genius"*, de l'autor Francis Galton, on deia que la superdotació podia relacionar-se amb el concepte de la intel·ligència (Tourón, J., 2004).

Els estudis de Galton (Peña del Agua, A. M., 2001, p.60) posen de manifest la primera definició del concepte superdotació a través de les seves intervencions observables i estudis científics. L'autor la defineix com que la superdotació són les persones que sempre tenen una mateixa intel·ligència, al marge dels seus sabers imprescindibles.

Malgrat que, per l'autor el concepte de la superdotació significava genialitat. Galton volia demostrar que la genialitat anava lligada amb la heretabilitat. Així que, per desenvolupar el seu estudi va haver de reunir una quantitat de persones prestigioses d'un entorn amb un nivell social alt. Com ara abogats, científics, artistes i escriptors. Els resultats de la seva investigació van demostrar que hi havia la possibilitat de que els parentius de les persones prestigioses també fossin una eminència (Barahona, A, 2005).

Per seguir i avançar amb les investigacions de la superdotació. A l'any 1904 al psicòleg Alfred Binet li van oferir de participar en un projecte d'alumnat amb necessitats educatives especials. En aquest cas, la investigació estava destinada per als alumnes amb una deficiència mental. L'objectiu de l'estudi va ser que s'administressin unes normes per atendre aquest tipus d'alumnat dins el sistema educatiu. Així que es van crear unes aules especialitzades per incloure a nens i nenes amb edats compreses entre sis i setze anys que patissin el mateix tipus de trastorn (Mérida, J. A. M., & Jorge, M. L. M., 2007).

L'enfocament de l'estudi era proposar una metodologia adequada perquè hi hagués una discriminació entre l'alumnat normal i el d'escolars amb necessitats educatives especials que tinguessin un cert grau de retràs intel·lectual (Jiménez, C., 2010).

Tot seguit, i gràcies als seus projectes, a l'any 1905 Binet va compondre el test d'una Escala Mètrica de la Intel·ligència al costat del doctor Simon. La finalitat de l'autor amb la creació del test era demostrar que es podien connectar altres tipus d'aspectes de desenvolupament cognitiu i sensoriomotriu, per donar resultat i fer créixer la capacitat intel·lectual dels infants, fossin amb necessitats educatives especials com nens i nenes normals. En els anys posteriors s'anaven fent revisions del primer test i es modificaven els elements necessaris per avançar en la intel·ligència i perfeccionar el test inicial (Mérida, J. A. M., & Jorge, M. L. M., 2007).

Altrament, l'estudi d'Stern a l'any 1911 introdueix el concepte de coeficient intel·lectual amb la combinació d'un coeficient i un element sintetitzador de l'edat mental i cronològica. El que es volia aconseguir amb el coeficient intel·lectual era poder interpretar i demostrar el grau de capacitat d'intel·ligència que poden tenir les persones dins la nostra societat. El resultat de la investigació va fer que la innovació dels tests de CI es consideressin com a elements bàsics i necessaris per mesurar les diferents capacitats intel·lectuals que poden representar a qualsevol individu que ens envolta del nostre entorn (Peña del Agua, A. M., 2001, p.24).

Així mateix, en l'any 1921 el gran psicòleg Terman exposa un estudi pioner. Es tracta d'un estudi longitudinal elaborat en la universitat de Stanford a l'estat de Califòrnia. L'objectiu de l'estudi científic (Prieto, M. D., 1999) va ser analitzar les qualitats de superdotació de nens i nenes segons el seu nivell de coeficient intel·lectual, juntament amb els assoliments acadèmics i professionals i verificar el nivell d'estabilitat de la intel·ligència de cada persona.

En la investigació es van seleccionar un total de 1500 alumnes sota els criteris que s'han indicat anteriorment. Se'ls hi va demanar als professionals de l'educació que havien de preseleccionar els nens i nenes amb un nivell més alt d'intel·ligència. Així d'aquesta manera, es va poder emprar el test que va crear Binet juntament amb la selecció dels alumnes que van obtenir uns resultats d'un CI de 140 o més. L'estudi va demostrar que el rendiment acadèmic i professional va lligat a la intel·ligència, però el factor determinant de l'estudi va ser el test per mesurar el CI de l'alumnat (Prieto, M. D., 1999).

Posteriorment, l'autor va seguir durant uns anys amb l'evolució de la seva mostra i del resultat de tot això s'atreveix per exposar una nova definició per la superdotació. Ens diu que: la superdotació és quan una persona mitjançant el test que serveix per mesurar el CI arriba a un coeficient intel·lectual de 130 (Peña del Agua, A. M., 2001, p.60).

Per ampliar, en el terreny de les investigacions, Spearman, en el seu estudi de l'any 1927 va establir el model de la intel·ligència general o bé el del factor "g" com l'anomenava ell mateix. L'autor es coneixia per la proposta de l'anàlisi factorial com a procediment de recerca en la investigació. El que volia demostrar Spearman és la vinculació que hi havia en els tests en relació a l'aprenentatge escolar i els seus continguts (Jiménez, C., 2010).

No obstant, segons les observacions que l'autor havia fet anteriorment, ens argumentava que les habilitats o coneixements que ens afirmaven els tests, podien dependre de dos factors. Un era el factor general "g" que podia tenir un coneixement estàndard i l'altre era el factor "s" com a específic que tenia un coneixement únic segons les aptituds (Jiménez, C., 2010).

El seguiment de la investigació sobre la superdotació també ens parla de l'estudi que Thurstone va portar a terme l'any 1938. L'autor va desenvolupar una perspectiva de la intel·ligència generada per diferents capacitats que estan vinculades a la possible descomposició del factor "g" en diferents factors o tipus d'intel·ligència més bàsiques i fonamentals (Jiménez, C., 2010).

De totes maneres, la teoria de Thurstone està dins d'un dels principals models empírics de la intel·ligència, ja que assenyala un plantejament metodològic establert i que l'estudi està basat en el mètode de l'anàlisi factorial. L'autor el que fa per desenvolupar el seu estudi, és separar mitjançant l'anàlisi factorial diferents factors: comprensió verbal, fluïdesa verbal, càlcul o capacitat numèrica, memòria, raonament inductiu i deductiu, rapidesa perceptiva, relacions espacials i coordinació motora. Amb tot això, igualment segueix una mica els passos d'Spearman que treballa amb el concepte de la intel·ligència vinculat en l'aprenentatge escolar (Jiménez, C., 2010).

Altres estudis mostren diferents factors, com ara el concepte de la creativitat, la qual és un factor que està vinculat en l'aprenentatge de les persones amb altes capacitats intel·lectuals. Per afegiment Guilford (Prieto, M. & Castejón, J., 2000) afirma que: *"la creativitat és la combinació de dos tipus de pensament: el convergent i el divergent. El primer està relacionat amb el que denominem coneixement base: la reproducció i memorització dels aprenentatges i fets. El pensament divergent implica utilitzar el coneixement previ amb molta perícia"*.

Així mateix, per Guilford els tipus de pensament han d'estar relacionats amb la base de la creativitat (Prieto, M. & Castejón, J., 2000).

Els estudis realitzats sobre les altes capacitats intel·lectuals encara ens porta cap a una altra definició de la superdotació. Si anem als anys quaranta, en aquell moment els experts ja deduïen i pensaven que la superdotació no s'havia de mesurar no només amb el test del coeficient intel·lectual (CI). Sino que amb els test s'havien d'afegir altres factors, com ara la creativitat, entre d'altres. Així mateix, en l'any 1951 l'autor Pritchard decideix exposar una altra definició de superdotació: *Sí por superdotado entendemos aquellos jóvenes que dan esperanza de una creatividad de alta categoría, es dudoso que los tests de inteligencia clásicos sean apropiados para identificarlos. Por creatividad se entiende originalidad y la originalidad implica éxito en el manejo, control y organización de nuevos datos o experiencias. Los test de inteligencia contienen datos sobreaprendidos. Evidentemente se desconoce el contenido de la inteligencia en las situaciones que revelan originalidad o creatividad* (Peña del Agua, A. M., 2001, p.60).

Per afegiment, una altra definició en relació al tema de l'evolució de la superdotació. Cal esmentar, que una de les definicions més utilitzades en el temps (Tourón, J., 2004), és la proposta que ens va proporcionar l'Informe Marland (1972), on defineix la superdotació i talent com:

Niños dotados y con talento son aquellos que han sido identificados por profesionales cualificados, en virtud de sus habilidades destacadas y por su alto rendimiento. Estos niños requieren programas de educación diferenciada y servicios distintos de los proporcionados habitualmente en un centro ordinario para que puedan aportar su contribución a sí mismos y a la sociedad. Los niños capaces de alto rendimiento incluyen aquellos con rendimiento demostrado o capacidad potencial en cualquiera de las áreas siguientes, bien en una o en varias: 1) capacidad intelectual general, 2) aptitud académica específica, 3) pensamiento creativo o productivo, 4) capacidad de liderazgo, 5) artes visuales y manipulativas, 6) capacidad psicomotora. Es presumible que la utilización de estos criterios para la identificación de los sujetos dotados y con talento incluirá un mínimo del 3-5% de la población escolar (Marland, 1972).

Per seguir amb la recerca de les teories, ens trobem la teoria de Gagné a l'any 1991, que davant la seva preocupació, va desenvolupar un mètode pioner. En l'evolució de les teories s'ha vist que les altes capacitats intel·lectuals van associades als conceptes de superdotació i talent. Tot i així, en l'actualitat és un tema que si treballa per buscar i trobar l'aproximació més perfecte per una definició més exacte i entendre els dos conceptes. Per aquest motiu, davant la preocupació del lligam entre la superdotació i el talent, l'autor va desenvolupar el model diferencial de superdotació i talent (DMGT) (Peña del Agua, A. M., 2004).

Segons el model plantejat per Gagné, en la seva primera versió li dona rellevància a les habilitats exposant que són fonamentals per el desenvolupament d'una persona. Així doncs, el concepte de la superdotació va amb connexió a les habilitats naturals. Altrament, el concepte de talent té lligam amb les habilitats desenvolupades. Així que partint d'aquesta base, l'autor argumenta que la superdotació podria convertir-se en talent. Però, per complir l'objectiu seria indispensable introduir diferents factors en relació al rendiment. Per donar nom en aquests factors, la proposta de l'autor és anomenar-los catalitzadors del rendiment (Tourón, J., 2004).

Al llarg del temps l'autor va anar millorant les seves versions del model i va anar introduint diferents factors per perfeccionar més el seu pensament de la connexió entre superdotació i talent i aproximar-se més el que és el concepte d'altres capacitats intel·lectuals. A continuació exposo un quadre on descriu els diferents factors que intervenen:

Figura 1. Model diferenciat de superdotació i talent. Imatge adaptada de la web docplayer.es

En la recerca de la nostra investigació, després d'exposar les teories més significatives en relació a la superdotació, que han donat lloc a diferents definicions sobre les altes capacitats intel·lectuals. M'atreveixo a dir que amb diferència del concepte de superdotació, en l'actualitat s'utilitza més el concepte de les altes capacitats intel·lectuals, ja que reuneixen altres variables i aspectes més complexos. Així d'aquesta manera el concepte de les altes capacitats intel·lectuals ens transmet a considerar un concepte més adequat, entenedor i acceptat dins d'un marc inclusiu que no pas el concepte de la superdotació.

Anteriorment, hem estat veient com molts autors ens han aportat diferents definicions i teories en base els seus estudis. Així que en l'actualitat hi ha moltes definicions que descriuen el concepte de les altes capacitats intel·lectuals. No obstant, m'agradaria donar repunt en que l'any 2015 (Quilez, A., & Lozano, R., 2020), l'autor Pfeiffer ofereix una proposta amb tres enfocaments diferents, els quals són l'alt coeficient intel·lectual, l'alt rendiment i l'alt potencial. En base aquests factors, l'autor ens argumenta una de les definicions d'altres capacitats intel·lectuals més pròximes a l'actualitat (Quilez, A., & Lozano, R., 2020). L'autor Pfeiffer ens justifica que les altes capacitats són:

“Un constructo dinámico donde no todos los talentosos se convierten en élite porque para ello es necesario algo más que capacidad general. Por lo tanto, esta teoría ofrece tres maneras de observar la alta capacidad y recuerda que hay muchos factores que intervienen en la adquisición de la competencia y la pericia”.

2.1.2 Models de les altes capacitats intel·lectuals

Al llarg dels últims anys, s'ha vinculat la relació del rendiment acadèmic amb el concepte de la intel·ligència. Això ha derivat a alguns estudis, els quals diferents autors ens han presentat les seves propostes de models, els quals tots predominen per la seva connexió amb l'atenció a la diversitat i la inclusió dels més capaços. També hi ha alguns models que es caracteritzen per la elaboració de propostes educatives que afavoreixin el rendiment i desenvolupament de les persones amb altes capacitats intel·lectuals (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

El seguiment de la nostra recerca educativa ens ha portat a conèixer els models més significatius i representatius que estan vinculats a les altes capacitats intel·lectuals. Així mateix, el que hem fet és exposar els diferents models. És de vital importància relacionar els models amb l'atenció a la diversitat i oferir una inclusió dins l'àmbit educatiu pel col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals.

NOM DEL MODEL	AUTOR	CARACTERÍSTIQUES
Model dels tres anells de Renzulli	Joseph Renzulli	És un model basat en el rendiment acadèmic. La superdotació ha d'anar vinculada a tres factors: la intel·ligència, la motivació i la creativitat
Model de la teoria de les intel·ligències múltiples de Gardner	Howard Gardner	És un model basat en les capacitats. La intel·ligència és un conjunt d'intel·ligències múltiples (en total vuit). Cada una amb una característica i a la vegada independent de la resta d'intel·ligències.
Model de la teoria triàrica d'Sternberg	Robert J. Sternberg	És un model basat en la cognició. Demostrar la deficiència mental a través del dèficit cognitiu o considerar les diferències entre persones normals i endarrerides. Proposa tres tipus d'intel·ligència: l'anàlitica, la creativa i la pràctica.
Model Sea Star de Tannenbaum	Abraham Tannenbaum	És un model basat en el tema sociocultural. Les altes capacitats intel·lectuals es combinen en cinc factors: la intel·ligència, la motivació, l'ambient, les aptituds específiques i la sort. S'ha de tenir un nivell mínim de cadascun dels factors.
Model Triàdic de la superdotació de Mönks	Franz Josef Mönks	És un model basat en el tema sociocultural. Fa la combinació del model de Renzulli més la introducció de tres factors més: la família, l'escola i els companys.
Model de desenvolupament del Talent de Subotnik, Olszewski-Kubilius y Worrell	Rena F. Subotnik, Paula Olszewski Kubilius, Frank C. Worrell	És un model basat en el desenvolupament del talent. El potencial és vital en edats educatives primerenques. Per desenvolupar el talent és molt important la intervenció dels les famílies, professionals de l'educació, la regulació emocional, un bon acompanyament i una millor docència per així ajudar al desenvolupament de les potencialitats de l'infant.
Model Tripartit de les altes capacitats intel·lectuals de Pfeiffer	Stefan Pfeiffer	És un model basat en la combinació dels models de desenvolupament, els psicomètrics i el de transformació.

Quadre 1. Models més representatius de les altes capacitats intel·lectuals. Elaboració pròpia.

Model basat en el rendiment

- Model dels tres anells de Renzulli

Renzulli en base a les anteriors definicions i teories, l'any 1978 exposa una nova proposta de model basat en el rendiment acadèmic que s'anomena "*el modelo de los tres anillos de Renzulli*". Segons els seus pensaments teòrics l'autor confirmava que la intel·ligència havia d'anar vinculada entre d'altres factors, com ara la motivació i la creativitat. Així mateix, la unió d'aquests tres factors constituïen la representació de la superdotació, en que Renzulli va voler representar amb el model dels tres anells entrecreuats. Els tres factors van ser: la intel·ligència en relació a les habilitats o qualitats, la motivació en relació a la implicació amb la tasca i per últim la creativitat en relació al talent (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

El que volia aconseguir Renzulli, és que la seva proposta del model estigués recolzat dins l'atenció a la diversitat i la inclusió per atendre al col·lectiu dels alumnes superdotats. Posteriorment, l'autor va millorar el seu model exposant que del primer factor, la intel·ligència, era un conjunt totalment psicològic. Del segon factor, Renzulli argumenta que la creativitat contempla la originalitat del pensament. Però que els sistemes de revisió de procediments del passat i actuals serveixin per verificar l'evolució de la creativitat d'un individu. El tercer factor que és el de la motivació, l'autor manifesta que la implicació a la tasca portarà a la persona ha tenir una motivació intrínseca (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

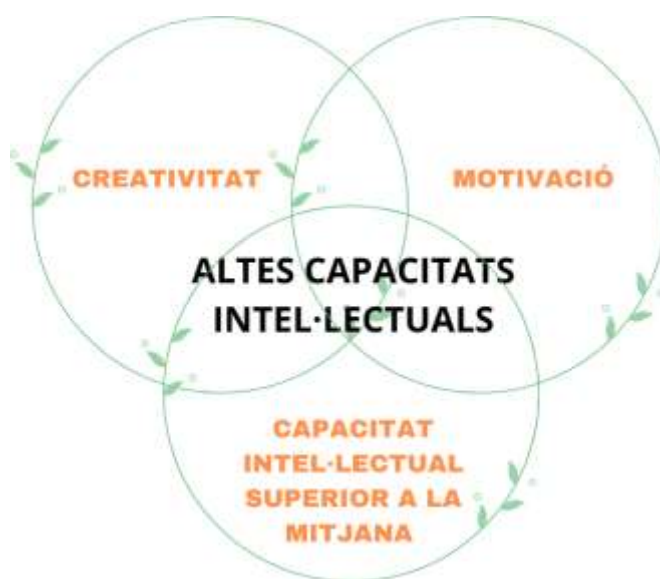

Figura 2. Model dels tres anells de Renzulli. Elaboració pròpia.

Model basat en capacitats

- Model de la teoria de les intel·ligències múltiples de Gardner

Segons (Chura, E., Huayanca, P., & Maquera, M., 2019) després de diferents enfocaments d'altres autors, Gardner a l'any 1983 va revolucionar el terreny de la intel·ligència, amb la seva gran aportació, on va considerar que el concepte de la intel·ligència no havia d'anar sol. L'autor va manifestar que la intel·ligència era un conjunt d'intel·ligències múltiples on cadascuna té la seva característica i a la vegada és independent de la resta d'intel·ligències. Segons el gran psicòleg Gardner ens argumenta que de moment hi ha l'existència de vuit intel·ligències reconegudes a tots els sers humans. A continuació, en la imatge estàn descrites.

Figura 3. Teoria de les intel·ligències múltiples de Gardner. Elaboració pròpia

La intel·ligència lingüística consisteix en la capacitat vinculada en la comprensió lectora i l'expressió verbal. La intel·ligència logicomatemàtica és la capacitat vinculada en resoldre problemes de càlcul numèric. La intel·ligència interpersonal és la capacitat vinculada en la interacció amb les persones. La intel·ligència intrapersonal és la capacitat vinculada als nostres aspectes interns, com ara el tema emocional. La intel·ligència musical és la capacitat vinculada en admetre les percepcions i produccions musicals. La intel·ligència espacial és la capacitat vinculada en l'orientació d'estructures espacials. La intel·ligència cinestèsica corporal és la capacitat vinculada en el control del moviment. La intel·ligència naturalista és la capacitat vinculada en el medi ambient. La teoria de les intel·ligències múltiples de Howard Gardner es poden relacionar amb la psicologia humanista de l'educació, la neuropsicologia i el model holístic de l'educació (Chura, E., Huayanca, P., & Maquera, M., 2019).

Model basat en la cognició

- Model de la teoria triàrquica d'Sternberg

En l'estudi del psicòleg Sternberg ens exposa la teoria triàrquica, on diu que admet treballar en l'especialitat de la deficiència mental i les solucions conductuals de les persones normals, des d'una perspectiva que podem vincular els funcionaments interns i relacionar-los amb el coneixements personals d'una persona i el seu context (Bravo, C. M., 1999). Altrament, la teoria d'Sternberg no només s'endinsa al concepte de la intel·ligència, sinó que també i posa èmfasi en el concepte del retràs mental. I per portar a terme aquesta explicació l'autor ha d'utilitzar un component destacable que a la vegada serveixi per analitzar la intel·ligència. Així mateix, es comprovarà si una persona amb el retràs mental ens indica si hi ha alguna diferència en relació els components específics (Bravo, C. M., 1999).

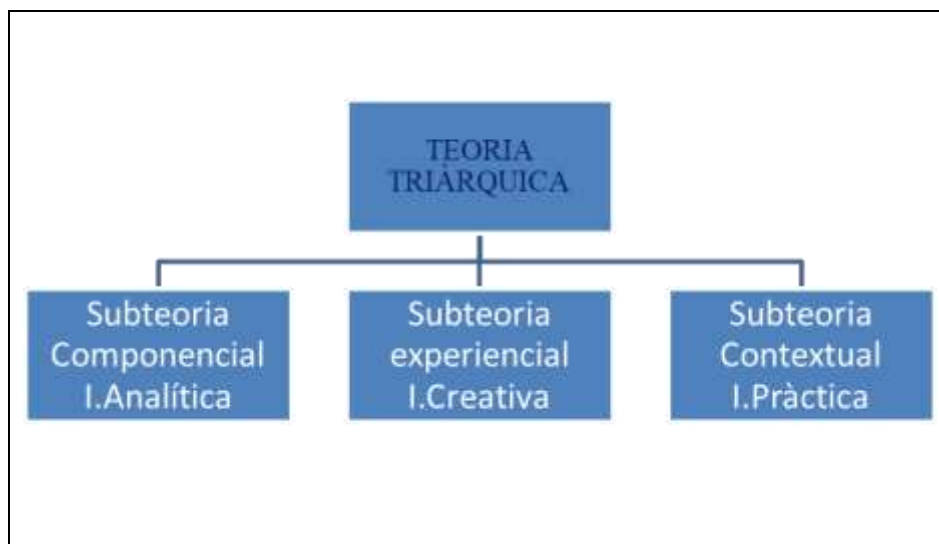

Figura 4. Teoria Triàrquica d'Sternberg. Elaboració pròpia.

Un aspecte fonamental són els components que utilitza Sternberg. Ens argumenta que aquests components són imprescindibles a l'hora d'entendre i considerar el mecanisme cognitiu d'una individu, juntament per veure la comparació entre les diferències d'una persona normal amb una que té retràs mental. Segons la teoria triàrquica d'Sternberg ens ha ofert una visualització més propera a l'hora de treballar millor el concepte del retràs mental des d'una vessant més extensa. No obstant, l'autor ens argumenta que la teoria el que pretén, és demostrar el retràs mental a través del dèficit cognitiu o considerar les diferències entre persones normals i endarrerides (Sternberg, R. J., & Sánchez, M. D. P., 1991)

Models socioculturals

- Model Tannenbaum 1986 Sea Star

L'estudi de Tannenbaum (Robres, A. Q., & Lozano Blasco, R., 2020) posa de manifest que la intel·ligència, des d'una vessant sociocultural, en relació al concepte de la superdotació, no es pot donar a conèixer sense donar-li importància al context social, econòmic, familiar i cultural on la persona interectua i es desenvolupa. El model sociocultural representat per Tannenbaum l'anomena "Sea Star" per donar una altra visió entre la intel·ligència i la superdotació.

La visió de l'autor ens argumenta que el seu estudi és inclusiu, tolerant i eficient. Altrament, també exposa que els infants amb altes capacitats intel·lectuals haurien d'haver estat exposats en diverses experiències excel·lents i esplèndides que haguessin viscut en la seva infantesa, juntament amb estímuls positius. Tot això, amb la finalitat de poder desenvolupar el màxim les seves potencialitats, habilitats i talents (Robres, A. Q., & Lozano Blasco, R., 2020).

Per portar a terme el seu estudi amb una intervenció sociocultural fa que es combinin una sèrie de factors (Prieto, M. D., 1999).

Figura 5. Model Sea Star de Tannenbaum. Elaboració pròpia

Per arribar a les altes capacitats intel·lectuals s'han de combinar els cinc factors i a la vegada haurien d'estar junts d'una forma equilibrada i gradual. La falta d'un factor no està compensat per la falta de l'altre. És important tenir el nivell mínim de cadascun dels factors. Tanmateix, segons en l'àmbit en que es treballi es viuran unes diferències de nivell que d'altres. Amb tot això, fa créixer el concepte de la intel·ligència marcant unes pautes per fer una bona identificació de persones amb altes capacitats intel·lectuals (Prieto, M. D., 1999).

- Model Triàdic de la superdotació de Mönks

En l'any 1992 Mönks revisa el model de la teoria dels tres anells que va presentar Renzulli des d'una vessant més social i cultural. I per aquest motiu introdueix tres nous factors que son: la família, l'escola i els companys, els quals aniran lligats amb els factors que va argumentar Renzulli, que son la intel·ligència, la creativitat i el compromís per la tasca. Aquesta combinació que proposa l'autor servirà per aproximar-se més a les altes capacitats intel·lectuals (Reche Morales, G. M., 2019).

Figura 6. Model Triàdic de la superdotació de Mönks. Elaboració pròpia.

Models del segle XXI

- Model de desenvolupament del Talent de Subotnik, Olszewski-Kubilius y Worrell (2012)

Els autors proposen la importància d'un desenvolupament de talents en les primeres etapes de vida de l'infant. Així mateix, es podrà fer un seguiment exhaustiu de la potencialitat al rendiment. No obstant, Subotnik i altres autors també afirmen el mateix, i argumenten que el potencial és vital en edats educatives primerenques, per així relacionar-ho amb el rendiment pensant com si fos altes capacitats intel·lectuals, i així poder ser una eminència en el moment que el talent està completament desenvolupat (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

Altrament, els autors ens argumenten que per desenvolupar el talent és molt important la intervenció dels les famílies, professionals de l'educació, la regulació emocional, un bon acompanyament i una millor docència per així ajudar al desenvolupament de les potencialitats de l'infant (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

- Model Tripartit de les altes capacitats intel·lectuals de Pfeiffer (2015)

El model que ens planteja l'autor és la combinació dels models de desenvolupament, els psicomètrics i el de transformació. Pfeiffer el que vol aconseguir és fer veure les altes capacitats intel·lectuals com una alta intel·ligència, un alt rendiment i un gran potencial. Segons el seus pensaments, ens exposa que com a norma general es pot utilitzar el test per mesurar el CI, però vol donar a entendre que no és un sistema decisiu a l'hora de diagnosticar a una persona amb altes capacitats intel·lectuals (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

Per tant, s'han de considerar altres opcions, com ara la observació dins l'aula, concentrar el màxim d'informació de les famílies i dels professionals de l'educació, fins i tot del mateix alumne. Així mateix, aquestes opcions donaran la possibilitat de conèixer diferents aspectes d'una certa rellevància del context en que l'alumnat es desenvolupa (Quilez, A., & Lozano, R., 2020).

2.1.3 Tipologia de les altes capacitats intel·lectuals

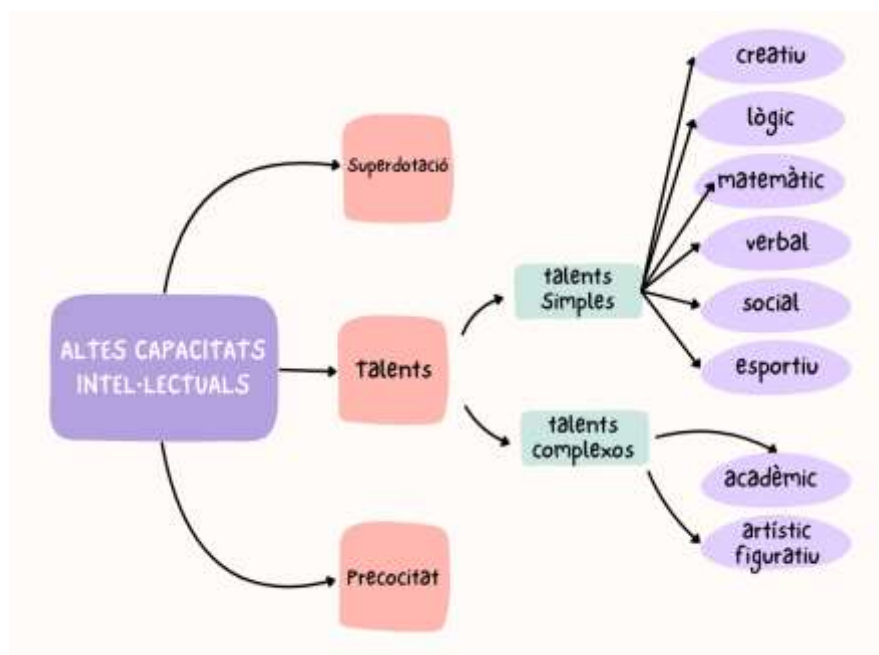

Figura 7. Tipologia de les altes capacitats intel·lectuals. Elaboració pròpia.

En l'actualitat, per trobar quins tipus d'altres capacitats intel·lectuals existeixen. S'ha fet un llarg recorregut en la història, on molts autors ens han aportat els seus diferents estudis i teories per aproximar-nos més, i conèixer amb quins tipus podem dividir les altes capacitats intel·lectuals i veure'n la seva diferenciació.

A la vegada (Sala, D. G., Torres, M. M., & Serrat, À. G., 2010) el concepte més utilitzat per molts autors i investigadors ha estat el de superdotat, que prové de la traducció del terme amb anglès "*gifted*" que significa dotat, juntament amb el concepte de talentós que amb la traducció d'anglès és "*talented*". Així mateix, per entendre i saber quina és la tipologia de les altes capacitats intel·lectuals podem englobar-les amb tres conceptes que s'utilitzen sovint: superdotació, talent i precocitat.

Superdotació: És un perfil en que totes les capacitats intel·lectuals d'un individu ofereixen un gran potencial, tant de raonament lògic, creativitat, bona administració de la memòria i una excel·lent captació de la informació. Les capacitats s'observen en el raonament verbal, el matemàtic i en l'aptitud espacial.

Així mateix, l'estructuració intel·lectual d'un individu superdotat, ens ofereix dues vessants. En la primera vessant es considera que la persona té uns principis generals, els qual permeten al individu ser eficient en qualsevol context. I la segona vessant ens ofereix que una persona té unes capacitats múltiples, les quals faciliten la seva combinació i a la vegada permeten solucionar dificultats complexes.

Talent: És un col·lectiu, on una persona manifesta un nivell alt d'aptitud dins d'un àmbit o tipus d'informació i processament. A tall d'exemple, serien el talent verbal o matemàtic, el talent lògic o creatiu. És a dir, que tenen una elevada capacitat en relació a una habilitat determinada o una actitud específica. En la resta d'àmbits les persones talentoses poden presentar uns nivells de rendiment inferiors. Realment, les diferències quantitatives s'especifiquen dins l'àmbit de talent en la velocitat d'execució i l'automatització dels procediments. Segons els criteris esmentats anteriorment els talents es poden dividir en:

-Talents Simples: És quan una persona talentosa domina en un àmbit en concret, però en la resta d'àmbits presenta unes qualitats normals. El mateix individu talentós en les seves àrees pròpies en relació al seu talent, es mostrarà molt més efectiu que el superdotat. Segons en quin àmbit domini la persona talentosa, dins el talent simple podem trobar diferents talents, com ara el talent creatiu, lògic, matemàtic, verbal, social, musical i l'esportiu.

No obstant, els àmbits s'han d'avaluar amb proves específiques segons l'àrea del talent. Encara que, moltes vegades el seu potencial es descobreix segons les seves aficions.

-Talents complexos: Son models de talent on es combinen diferents capacitats específiques. És quan la combinació de recursos dóna lloc a una conducta o talent que podem identificar. Dins d'aquest tipus de talent ens trobem:

- el talent artístic figuratiu: és un talent que exposa una combinació de gestió perceptual, una aptitud espacial, la creativitat i un nivell més apropiat de raonament lògic.
- el talent acadèmic: és un talent que com a mínim combina recursos d'un nivell alt, com ara recursos de tipus verbal, lògic i de gestió de memòria. Les persones amb aquest tipus de talent presenten un rodatge més extens de coneixements i vocabulari que la resta de companys de la mateixa edat.

Precocitat: Son les persones que manifesten un major nombre de recursos intel·lectuals amb diferència de la resta dels seus companys en el procés de maduració. La precocitat és un procediment evolutiu, el qual implica un ritme de desenvolupament elevat, on de vegades podrien ser els inicis d'una superdotació o un talent. Un cop finalitzada la seva maduració, la capacitat intel·lectual de la persona es converteix en normal. Així mateix, en edats primerenques és quan es manifesta la precocitat. No obstant les persones amb precocitat també poden mostrar perfils propis d'un talent acadèmic o específics.

2.1.4 Característiques del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals

Per garantir una bona atenció dels infants amb necessitats educatives especials es fonamental conèixer les característiques d'aquell nen o nena. Així mateix, també passa amb el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals. És molt important que les famílies col·laborin amb els seus fills i filles per recolzar-los, orientar-los i formar-los. Per tant, si les famílies no col·laboren des d'un principi, es farà molt difícil conèixer les necessitats educatives dels infants i sobretot les principals característiques que poden descriure com és un infant d'altres capacitats intel·lectuals (Sáez, M. D. C. G., 2019).

La importància de les necessitats educatives especials s'han vist reflectides en els últims anys per entendre que son un col·lectiu que requereixen una atenció més profunda dins els centres educatius. En l'actualitat, i dins l'àmbit educatiu la visió sempre està més enfocada als infants que tenen un baix rendiment (Espinosa Vea, M., & Fiz Poveda, M. R., 2008).

D'aquesta manera s'està esquivant d'atendre els infants d'altres capacitats intel·lectuals. Segons l'estudi (Espinosa Vea, M., & Fiz Poveda, M. R., 2008) han detectat un total de setze característiques generals dels infants amb altres capacitats intel·lectuals, i coincideixen amb les propostes d'altres autors. A continuació exposem les característiques:

- Aprenen amb rapidesa i tenen capacitat de retenció.
- Solen ser lectors precoços i bons.
- Manipulen una quantitat més gran d'informació. Relacionen idees i conceptes amb facilitat.
- Bon domini del llenguatge.
- En la comprensió: tenen idees abstractes i complexes.
- En l'expressió: tenen un vocabulari altament avançat per la seva edat.
- Destresa superior per resoldre problemes. Estratègies sistemàtiques i múltiples.
- Una alta capacitat de concentració en la tasca.
- Un comportament altament creatiu: idees que expressen o activitats que fan.
- Extens ventall d'interessos.
- Son curiosos i fan moltes preguntes.
- Solen tenir un alt concepte de sí mateixos.
- Se'ls descriu com a perfeccionistes, autocrítics i perseverants.
- Solen demostrar bones habilitats socials. Alguns son líders de classe.
- El rendiment escolar sol ser bo.

2.1.5 Identificació de les altres capacitats intel·lectuals

Els procediments per la identificació del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, com s'ha mencionat anteriorment, s'han de recolzar en un tipus de model flexible perquè l'atenció de les altres capacitats intel·lectuals sigui la més adequada. Abans de saber les estratègies que es faran servir per la identificació d'aquest col·lectiu, és fonamental introduir diferents aspectes que posteriorment es puguin aplicar a la majoria dels procediments (Prieto, M. D., 1999).

A continuació exposarem diversos aspectes a tenir en compte a l'hora d'aplicar un procediment d'identificació (Prieto, M. D., 1999).

- La identificació s'ha de fer des de diferents vessants perquè es considerin totes les opcions possibles que caracteritzin la excepcionalitat de la persona, i que no pasin per desapercebudes. També serviran per analitzar amb profunditat les característiques de la persona.
- S'ha de donar l'oportunitat per evaluar les opcions d'error en la identificació.
- S'han d'examinar les característiques que diferencien els individus normals, i també de la mateixa manera les que li son pròpies de la persona. Els criteris per la identificació de les persones han d'estar basats en les característiques diferenciades d'altres capacitats intel·lectuals respecte amb la de persones normals.
- S'ha d'atendre les mesures e indicadors qualitatiu i quantitatiu amb l'opció de que les diferències de les persones normals i d'altres capacitats intel·lectuals es considerin tant qualitatives com quantitatives (Genovard, C., & Castelló, A., 1990).
- S'ha de considerar que quan s'utilitzen les puntuacions dels test d'intel·ligència tradicionals com a criteri d'identificació és fonamental establir com a mínim en les primeres fases d'identificació uns punts de tall que no siguin molt alts.
- Per la identificació d'un individu, no ens podem recolzar només en els resultats d'un test d'intel·ligència. Sinó que també haurem d'examinar el seu rendiment acadèmic o professional.

Abans d'entra en matèria sobre les principals estratègies per la identificació de els altres capacitats intel·lectuals s'haurien de considerar fonamentals que les estratègies estiguessin enfocades a qualsevol índex de superdotació, no hi hagués discriminació cap a les persones normals ni amb les d'altres capacitats intel·lectuals i que les persones identificades com d'altres capacitats se'ls ubiqui en el seu grup que pertoca (Genovard, C., & Castelló, A., 1990).

A continuació exposarem les principals estratègies d'identificació (Prieto, M. D., 1999).

Identificació basada en mesures formals

- Es portarà a terme en dues fases. La primera fase consisteix en obtenir els resultats de tota una població en general a través d'unes proves o instruments que siguin els més objectius i fiables possible, i que s'estableixin sobre les característiques més pròximes a la superdotació.

En una segona fase també s'apliquen unes mesures de caràcter fiable, però de forma individual. Les proves objectives i fiables es refereixen a proves psicomètriques com els test d'intel·ligència, test d'aptituds diferencials i específics, test de creativitat i proves estàndards de rendiment.

Identificació basada en mesures informals

- També es portarà a terme en dues fases. La primera fase consisteix en emprar mesures subjectives, com ara qüestionaris per familiars, professorat i alumnat, llistes estructurades i autobiografies. En la segona fase s'utilitza mesures formals i individuals, com ara tests d'intel·ligència.

Identificació basada en mètodes mixtes

- Aquest mètode és la combinació de la identificació basada en mètodes formals i informals. També es portarà a terme en dues fases. La primera fase consisteix en una evaluació formal. I la segona fase s'utilitza un estudi més intensiu. No obstant és un sistema que redueix molt la identificació de les persones d'altres capacitats intel·lectuals.

Segons (Genovard, C., & Castelló, A., 1990) per determinar les estratègies d'identificació s'utilitzaran un conjunt d'instruments classificats per mesures objectives i subjectives. Dins les proves objectives ens trobem el tests d'intel·ligència general, com ara el WICSC-R (individual), el Lorge-Thorndike (col·lectiu), els test de Factor G de Catell o Eysenck, el test de Raven, entre d'altres. A continuació, ens trobem els tests d'aptituds específiques preparats amb una bateria de subtests per mesurar les diferents capacitats de les persones. Un altre instrument seria el test de la creativitat, que serveix per mesura la capacitat d'inventar i innovar. Tot seguit, ens trobem el test d'execució, on s'utilitzen instruments per mesurar el rendiment acadèmic. En les proves subjectives ens trobem els informes del professorat, el de les famílies i els dels companys de classe.

Si ets un bon lector (Tourón, J., 2020) ens ofereix la proposta del llibre de Pfeiffer que està destinat a la identificació i evaluació de l'alumnat amb altres capacitats intel·lectuals. A més a més està traduït al castellà. És una de les referències de més actualitat.

2.2 SUPORT EMOCIONAL I ESTRATÈGIES PER LES ALTES CAPACITATS INTEL·LECTUALS

2.2.1 Impacte i regulació emocional en les altes capacitats intel·lectuals

Per començar, podríem endinsar-nos i veure el significat del concepte de la intel·ligència emocional, ja que és un aspecte que ens derivarà a entendre més l'impacte i regulació emocional del col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals.

S'ha de considerar com deia (Goleman, D., 1996) en un dels seus llibres més característics, on ens argumentava que el èxit d'una persona no depenia dels seu coeficient intel·lectual o dels seus estudis acadèmics. Sinó, que li donava molta importància al nivell de la intel·ligència emocional. Així que, una de les definicions més clares i precises de l'autor és:

“La intel·ligència emocional és la capacitat de reconèixer els sentiments propis i els dels altres, per així manejar bé les emocions i tenir relacions més productives amb els que ens envolten”.

Cal manifestar que un dels factors principals associats a la intel·ligència emocional també son les emocions, que en els últims anys s'han realitzat diferents estudis sobre la regulació emocional i les emocions en infants amb altes capacitats intel·lectuals. Per entendre bé el significat de les emocions, ens trobem una definició representativa (Bisquerra, R., 2000) ens defineix l'emoció com:

“un estat complex de l'organisme, caracteritzat per una excitació o una pertorbació que predisposa a una resposta organitzada. Les emocions es generen com a resposta a un esdeveniment extern o intern”.

Després d'aquesta breu introducció ens posarem en context per visualitzar la regulació i l'impacte emocional. Durant molt de temps els infants amb altes capacitats intel·lectuals han estat un tema d'estudi per profunditzar sobre el tema. Però, segons un estudi realitzat per (Uceda, B., 2020) ens argumenta que, un infant amb altes capacitats intel·lectuals implica tenir unes característiques que poden generar haver d'afrontar unes dificultats, com ara les emocionals.

Per aquest motiu, en l'estudi de (Uceda, B., 2020), ens exposa com va realitzar una investigació, per conèixer de primera mà com gestionen la regulació emocional els infants amb altes capacitats intel·lectuals i quina és la realitat.

L'instrument que es va utilitzar per arribar als objectius va ser una metodologia mixta. És a dir que es va emprar una metodologia qualitativa i quantitativa. A través d'entrevistes i un qüestionari amb preguntes destinades a adolescents amb altes capacitats intel·lectuals, professionals de l'educació, com ara professors, una psicòloga i una pedagoga, i familiars amb fills i filles amb altes capacitats intel·lectuals (Uceda, B., 2020).

Els resultats de la investigació mostren que el col·lectiu té dificultats per regular les emocions tant en l'entorn familiar com l'acadèmic i que la major part dels entrevistats argumenten que tenen més estratègies a l'escola, que no pas a casa. No obstant, i segons els resultats molts familiar opten per la comunicació amb els seus fills per una millora de la regulació emocional. En canvi, molt professorat exposa que en les escoles no hi ha formació suficient per atendre aquest col·lectiu, encara que molt professorat utilitza estratègies com ara el racó de la calma o el treball cooperatiu, en que poden millorar la regulació emocional. (Uceda, B., 2020).

Un altre estudi, com ara el de (Rodríguez, R., & García, N., 2022) on l'objectiu principal és evaluar l'impacte emocional i les seves causes en la identificació d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals. L'autora ens argumenta que aquest impacte emocional recau normalment en tot el nucli familiar. L'estratègia utilitzada ha estat una metodologia quantitativa a través d'un qüestionari. Els resultats consideren que l'impacte emocional provocarà uns canvis en l'entorn familiar que hauran d'adaptar-se per satisfer les necessitats de l'infant.

Altrament, hauria d'haver-hi una col·laboració mutua entre escola i família perquè el col·lectiu estigués ben atès. Les famílies també argumenten que les escoles no estan preparades i que no tenen la formació suficient per atendre infants amb altes capacitats intel·lectuals. Un aspecte que les famílies si que consideren positiu és la col·laboració de l'ajuda psicològica, la qual proporciona resoldre els dubtes i incerteses, i això fa rebaixar l'estat emocional de forma positiva (Rodríguez, R., & García, N., 2022).

Es considera que el fracàs escolar també va lligat de la mà amb l'impacte i regulació emocional. En l'estudi (Barrera, E., Sarasola, J. L., García, A. & Ruíz, M., 2023) ens vol demostrar si existeix una relació entre la no atenció dels infants amb altes capacitats intel·lectuals en els centres educatius i el fracàs escolar.

L'estratègia que s'ha utilitzat en l'estudi, ha estat una metodologia quantitativa a través d'un qüestionari revisat prèviament per professionals de l'educació.

Els resultats justifiquen que la majoria de centres educatius no atenen de forma adequada als infants amb altes capacitats intel·lectuals i que tampoc tenen recursos per oferir.

Així mateix, els resultats mostren que després de les dades obtingudes, on un 84,1% dels entrevistats també exposen que no hi ha mesures de flexibilització, adaptacions curriculars ni recolzament per part de la docència. Tot això, provoca una desatenció globalitzada en la majoria de centres educatius. Altrament, i segons els resultats de l'estudi és considera molt important la preocupació que confirma que una cinquena part de les famílies ens diuen que no hi ha atenció de les necessitats educatives i això produeix el fracàs escolar. La conclusió de l'estudi ens justifica que hi ha falta d'atenció cap al col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals i que les experiències desagradables que pateixen, generen aspectes negatius els quals es poden associar al tema emocional (Barrera, E., Sarasola, J. L., García, A. & Ruíz, M., 2023).

2.2.2 Estratègies i suports per les altes capacitats intel·lectuals

Per als infants amb altes capacitats intel·lectuals és fonamental trobar recursos i suports que permetin una bona atenció personalitzada. Una bona opció perquè **puguin** desenvolupar el seu potencial, haurien de ser propostes o programes d'enriquiment de tipus individualitzat, que fossin flexibles, dinàmics i resolutius i que estan basats en el model de Gardner. Així d'aquesta manera, es consideraria la possibilitat d'adaptar-se i garantir les necessitats d'aquest col·lectiu (Marco T., Gómez, M. T., & Jové, T., 2009).

(Molina, E. C., Gómez, D. C., & Sánchez, L. P., 2018), proposa un aprenentatge basat en el model CAITAC i també amb les intel·ligències múltiples de Gardner. La proposta era combinar els dos models i veure els resultats. Les activitats que es van dissenyar per portar a terme el projecte, eren en relació al model de les intel·ligències múltiples de Gardner, dins un entorn creatiu i de cooperació, aconseguint així les potencialitats de l'alumnat. Altrament, en base al model CAITAC, el projecte va motivar a l'alumnat en el terreny de les noves tecnologies alhora d'haver de buscar informació a través d'elements tecnològics. Per tant, l'estudi demostra que la combinació dels dos models és efectiu per l'aprenentatge pel col·lectiu amb altes capacitats intel·lectuals.

El model CAITAC (Martínez Ramón, J. P., 2008), és una estratègia plantejada especialment per motivar i desenvolupar l'aprenentatge dels infants amb altes capacitats intel·lectuals. El model es basa en 4 pilars fonamentals que son:

- El constructiu: l'alumne construeix el seu propi aprenentatge.
- L'autoregulació: l'alumne gestiona el seu propi aprenentatge.
- Interactiu: interacció entre l'alumne, la resta de companys i el professorat.
- Tecnològic: les noves tecnologies s'uneixen a l'aprenentatge per potenciar les opcions de l'alumnat.

A més a més, el model CAITAC (Marco T., Gómez, M. T., & Jové, T., 2009), defineix que l'aprenentatge està basat en sis aspectes fonamentals que son:

- Sensibilització, planificació, elaboració, personalització, aplicació i evaluació.

Unes bones estratègies d'ensenyament per facilitar l'aprenentatge autònom del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, però basant-nos en els següents criteris (Jiménez, C., 2010):

- Planificar i preveure diferents ritmes d'aprenentatge i de control.
- Proposar treballs en petits grups (treball cooperatiu).
- Tècniques de qüestionament que abastin diferents nivells i tipus de pensaments.
- Treballar les tècniques de resolució de problemes.
- Indagació, investigació, descobriment, experimentació, entre d'altres.

Segons (Jiménez, C., 2010), en argumenta que per individualitzar l'ensenyament es poden considerar tres estratègies per atendre les altres capacitats intel·lectuals:

- L'acceleració:

És una estratègia que consisteix en que un infant avanci de curs per ajustar les seves necessitats educatives d'aprenentatge. Ara bé, per una banda serveix per potenciar les seves habilitats i capacitats intel·lectuals. Però, per altra part, el fet de que els seus companys tinguin un desenvolupament maduratiu més avançat, això pot provocar problemes dels tipus emocional i social a l'infant.

- Agrupament o classe especial:

És una estratègia que consisteix en ajuntar els infants amb altres capacitats intel·lectuals en centres especialitzats. Al estar en un mateix context, l'infant pot interactuar amb altres companys de la mateixa edat, afavorint el seu desenvolupament. L'únic punt en contra seria que en aquest tipus d'estratègia s'està fent una diferenciació entre els infants amb altres capacitats intel·lectuals i la resta d'alumnat.

- Enriquiment:

És una estratègia que consisteix en fer un ensenyament individualitzat. Està pensat per dissenyar programes adaptats a les característiques pròpies de cada infant. Si els centres educatius accepten fer el plans individualitzats, les estratègies d'enriquiment encara son més efectives.

Segons (Rodríguez-Naveiras, E., & Borges, A., 2020), els infants amb altes capacitats intel·lectuals, normalment se'ls fa difícil que rebin un ensenyament adequat per cobrir les seves necessitats educatives per part dels centres educatius. Per tant, han de buscar diferents alternatives com ara programes extraescolars, com tipus d'associacions. La investigació de l'estudi s'ha realitzat en associacions de tres països diferents per veure'n els seus resultats i fer la comparativa. La valoració ha estat positiva per tres motius. El primer és que les famílies han considerat que les estratègies ofertes per les associacions donen lloc a una continuïtat per aquest tipus d'alumnat. La segona és que l'alumnat està satisfet amb l'estratègia, de com està organitzada i de qui la imparteix. El tercer, i últim motiu és perquè les famílies que assisteixen a les associacions després poden fer recomanacions a altres famílies.

2.3 LES ALTES CAPACITATS INTEL·LECTUALS EN EL MARC NORMATIU

2.3.1 Lleis orgàniques de l'educació

L'evolució del marc normatiu en relació a l'educació, ha experimentat diferents canvis al llarg del temps fins ara l'actualitat. Això ha permès actualitzar les lleis i els decrets per adaptar-los al moment en el seu context, en aquest cas en el context educatiu.

La primera llei en aparèixer va ser la (Ley 12/1970 de 4 de agosto, 1970) amb el nom de **LGE** (Ley General de la Educación), on el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals ja sortia reflectit en el document legislatiu, però encara amb el concepte de superdotat. Aquest tipus d'alumnat se'n fa un recull als articles 49 i 53 de l'esmentada llei (Jiménez, C., 2010).

*“Article 49: Se prestará una atención especial a los escolares **superdotados** para el debido desarrollo de sus aptitudes en beneficio de la sociedad y de sí mismos.”*

*“Article 53: La educación de los alumnos **superdotados** se desarrollará en los centros docentes de régimen ordinario, pero se procurará que su programa de trabajo, utilizandométodos de enseñanza individualizada, les facilite, una vez alcanzados los niveles comunes, obtener el provecho que les permitan sus mayores posibilidades intelectuales.”*

En el transcurs del temps van aparèixer noves lleis d'educació, i aquestes modificaven a l'anterior. Des de la primera fins ara la més actual han passat un total de nou lleis. Així d'aquesta manera, els canvis sempre han estat per avançar i millorar la llei que està vigent i actualitzada en el moment. En aquest cas, sempre parlarem de les lleis que es tracten dins l'àmbit educatiu.

Altrament, totes les lleis posteriors que han anat sortint deprés de la primera llei de l'educació s'han produït petits avenços en relació a l'atenció a la diversitat. Tot i que, en algunes lleis no surt reflectit el concepte d'altas capacitats en sí, però sí sorgeix d'una forma més globalitzada. No obstant, en les lleis més actuals, sí ja apareix el concepte d'altas capacitats intel·lectuals. Per tant, faré repunt de les últimes tres lleis més actuals dins l'àmbit educatiu.

Així doncs, considerem la **LOE** (Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació), on el concepte d'altas capacitats intel·lectuals ja surt reflectit varies vegades en el document legislatiu. Però on ressalta més, és en els articles 76 i 77 de l'esmentada llei.

*“Article 76: Corresponde a las Administraciones educativas adoptar las medidas necesarias para identificar al alumnado con **altas capacidades intelectuales** y valorar de forma temprana sus necesidades. Asimismo, les corresponde adoptar planes de actuación, así como programas de enriquecimiento curricular adecuados a dichas necesidades, que permitan al alumnado desarrollar al máximo sus capacidades.”*

*“Article 77: El Gobierno, previa consulta a las Comunidades Autónomas, establecerá las normas para flexibilizar la duración de cada una de las etapas del sistema educativo para los alumnos con **altas capacidades intelectuales**, con independencia de su edad.”*

Altrament, considerem la **LOMCE** (Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la millora de la qualitat educativa), on el concepte d'altas capacitats intel·lectuals només surt reflectit en l'apartat 2 de l'article 71 i en l'article 76 la descripció és igual que en l'article 77 de la LOE.

*“Article 71: Correspon a les administracions educatives assegurar els recursos necessaris perquè els alumnes i les alumnes que requereixin una atenció educativa diferent a l'ordinària, pel fet de tenir necessitats educatives especials, dificultats específiques d'aprenentatge, TDAH, **altas capacitats intel·lectuals**, pel fet d'haver-se incorporat tard al sistema educatiu o per condicions personals o d'història escolar, puguin assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat.”*

La llei més actual, considerem la **LOMLOE** (Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació), on el concepte d'altres capacitats intel·lectuals surt reflectit en l'apartat 2 de l'article 71 amb una modificació de la descripció de l'esmentada llei.

*“Article 71: Correspon a les administracions educatives assegurar els recursos necessaris per tal que els alumnes i les alumnes que requereixin una atenció educativa diferent de l'ordinària, perquè presenten necessitats educatives especials, per retard maduratiu, per trastorns de desenvolupament del llenguatge i la comunicació, per trastorns d'atenció o d'aprenentatge, per desconeixement greu de la llengua d'aprenentatge, perquè estan en situació de vulnerabilitat socioeducativa, per les seves **altres capacitats intel·lectuals**, perquè s'han incorporat tard al sistema educatiu o per condicions personals o d'història escolar, puguin assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat.”*

En els últims anys, el sistema educatiu català ens ha presentat diverses lleis d'educació, però una de les lleis educatives més recents i que se li dona més rellevància amb el tema de la inclusió dins els centres educatius, es tracta de la (Llei 12/2009, de 10 de juliol, 2009, on el concepte d'altres capacitats intel·lectuals surt reflectit en l'article 83 en la descripció de l'esmentada llei.

*“Article 83 Criteris d'organització dels centres per a atendre els alumnes amb **altres capacitats**.*

*1. El projecte educatiu de cada centre ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a atendre els alumnes amb **altres capacitats**, amb programes específics de formació i flexibilitat en la durada de cada etapa educativa. 2. L'Administració educativa ha d'establir, per mitjà dels serveis educatius, protocols per a la identificació de les **altres capacitats** i l'atenció metodològica adequada.”*

2.3.2 La inclusió i els decrets dins el sistema educatiu

Així doncs, un dels decrets més rellevants del sistema educatiu, és el decret per la inclusió, el qual la seva finalitat és que tots els centres educatius públics siguin inclusius. I que a través d'un ventall de criteris acompanyin la organització i gestió del centre (Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, 2017).

De manera que (Decret 150/2017, de 17 d'octubre, 2017) manifesta que per un suport educatiu de qualitat i sobretot inclusiu, haurà d'atendre a tot l'alumnat que consideri que son de necessitats educatives especials. El col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals ens queda reflectit en el punt 4 de l'article 3 de l'àmbit subjectiu, en el punt 2 de l'article 10 de mesures i suports, en el punt 4 d'article 11 dels tipus de mesures i suports intensius i per últim en el punt 3 de l'article 20 d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu al batxillerat.

*“Article 3 i 10: Els alumnes amb **altres capacitats** derivades de la superdotació intel·lectual, els talents simples i complexos i la precocitat.”*

*“Article 10: La reducció de la durada d'alguna etapa educativa per als alumnes amb **altres capacitats** té el tractament d'una mesura i suport intensiu.”*

*“Article 20: Els centres han d'elaborar un PI, que en la majoria de casos és la continuïtat de les adaptacions fetes a l'educació secundària obligatòria, sempre que s'hagin d'establir mesures addicionals per als alumnes amb adaptacions significatives de materials d'aprenentatge i de temporització, per als alumnes d'origen estranger que necessitin suport lingüístic per accedir als continguts curriculars, per als alumnes amb **altres capacitats intel·lectuals** i elevat rendiment acadèmic, per als alumnes que fan estades a l'estranger durant més d'un mes, per als que repeteixen un curs de batxillerat amb tres o quatre matèries suspeses i per als que no poden assistir presencialment de manera temporal al centre.*

Altrament, (Decret 21/2023, de 7 de febrer, 2023) ens argumenta que aquest decret és basa en el nou currículum de l'Educació Infantil elaborat pel Departament d'Educació. El col·lectiu d'altres capacitats no s'hi veu reflectit directament al document legislatiu, però sí es mostra d'una forma més globalitzada, en un dels apartats del decret, on s'exposa:

*“Un currículum que fa possible l'**accessibilitat de tothom** a l'educació, marcant el camí cap a la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats, l'equitat educativa, la plena participació i l'èxit educatiu.”.*

Pel que fa (Decret 175/2022, de 27 de setembre, 2022) considera els plans de suport individualitzats. En el punt 5 de l'article 21 de l'esmentat decret ens exposa:

*“Article 21: Per als i les alumnes amb **altres capacitats** es pot reduir un curs la permanència a l'etapa quan el seu ritme personal d'aprenentatge i el grau de maduresa adequat així ho aconselli. En aquest cas, s'ha d'elaborar un pla de suport individualitzat basat en la valoració psicopedagògica de l'alumne o alumna. El director o directora del centre ha de demanar-ne l'autorització per aplicar-lo d'acord amb el procediment que determini el departament competent en matèria educativa”.*

Dins el marc normatiu, també ens trobem el **DUA** (Disseny universal per l'aprenentatge) que justament està avalat pel Decret 150/2017, de 17 d'octubre, 2017 de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. El seu objectiu principal és donar resposta a tothom.

En l'actualitat el DUA es mostra com una de les millors pràctiques educatives per ensenyar a tot l'alumnat en un context d'aprenentatge que sigui inclusiu. No obstant, el disseny universal per l'aprenentatge vol trencar les barreres en base uns currículums inflexibles que no permeten accedir a un aprenentatge de qualitat i adaptat en aquella persona.

3. MARC METODOLÒGIC

Segons (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005). La recerca en el camp de la investigació educativa s'ha considerat una millora per la pràctica en l'àmbit educatiu. És un mètode que serveix per fer una recollida i anàlisi d'informació sobre un tema d'interès. Els mètodes d'investigació educativa es consideren fonamentals per adquirir uns coneixements a través d'uns procediments que són fiables i vàlids.

Així mateix, la investigació educativa ha de ser **objectiva**, utilitzar un vocabulari **precís** i tècnic per donar fiabilitat, plantejar un estudi que consenteixi la seva **verificació**, buscar explicacions més reals per arribar a una **explicació detallada**, aplicar un enfocament **empíric** en base l'experiència pràctica, emprar unes normes coherents per arribar a un **raonament lògic**, i per últim indicar o donar a entendre que en base uns resultats es pot arribar a l'aproximació d'unes **conclusions provisionals** (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005).

3.1 SUPÒSIT DE PARTIDA, PREGUNTA D'INVESTIGACIÓ O HIPÒTESI

Per posar en marxa el meu treball de Fi de Grau, han estat en base a dos supòsits de partida, que principalment m'han impulsat per endinsar-me en el món de les altes capacitats intel·lectuals. El primer supòsit de partida o bé motiu, va ser el nostre fill de tres anys. En una de les seves visites rutinàries amb la seva pediatra, ens va comentar que té un talent innat i que encara era molt aviat per diagnosticar-lo amb altes capacitats intel·lectuals, però que potser podria arribar a ser un infant talentós.

El segon supòsit de partida, és el que em va fer decantar del tot per fer el treball de Fi de Grau sobre les altes capacitats intel·lectuals. Va ser a través de la resposta que ens va donar el director d'una escola, quan vam anar a unes portes obertes, per la tria i escolarització del nostre fill per iniciar el segon cicle d'Educació Infantil. La pregunta que li vam plantejar al director de l'escola, va ser: Quan un infant té un nivell més avançat que la resta dels seus companys de classe, quin és el mètode que porteu a terme?. La seva resposta amb paraules textuais va ser: Doncs quan un infant té un nivell més alt se li facilita una tasca una mica més difícil i ja està.

Amb tot això, i establert el marc teòric, seguidament es formula la pregunta d'investigació, la qual em permetrà desenvolupar un disseny metodològic per donar resultat a la meua pregunta d'investigació o hipòtesi del treball de Fi de Grau.

Per portar a terme el disseny metodològic s'han fet servir diferents instruments i mètodes per la recollida de dades, les quals s'han utilitzat unes tècniques d'investigació. En aquest cas, s'ha utilitzat el mètode mixt, que combina la investigació qualitativa i quantitativa.

La primera tècnica que s'ha utilitzat ha estat una investigació qualitativa mitjançant unes entrevistes estructurades i la segona tècnica que s'ha utilitzat és una investigació quantitativa a través d'un qüestionari amb la plataforma Google Forms. Així doncs, la meua pregunta d'investigació és la següent:

“Quin és l'acompanyament acadèmic i emocional que es fa al col·lectiu amb altes capacitats intel·lectuals en els centres educatius de Catalunya?.”

3.2 OBJECTIUS

Un cop formulada la pregunta d'investigació o hipòtesi, és fonamental marcar uns objectius que serveixin per acompanyar la trajectòria del treball i demostrar que els objectius es compleixen.

Els objectius han d'estar associats dins el context de les altes capacitats intel·lectuals, per així aprofundir sobre el tema d'una forma més eficient i enriquidora. Per tant, el propòsit de la investigació educativa és incloure el col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals dins l'àmbit educatiu per donar-los visibilitat, sempre amb la intenció de que els infants rebin el màxim de suport i recursos possibles adaptats per tot el col·lectiu.

A continuació s'exposa l'objectiu general i els objectius específics plantejats:

Objectiu general

- Analitzar i conèixer més el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals en els centres educatius.

Objectius específics

- Analitzar l'acompanyament que ofereixen les diferents associacions vinculades a les altres capacitats intel·lectuals, a les famílies amb infants amb aquestes característiques mitjançant programes, tallers i xerrades de sensibilització.
- Comprendre el factor emocional del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, per donar-los suport per resoldre les seves pròpies emocions i encarar els desafiaments als que aquests s'enfronten en l'àmbit educatiu.

Tot seguit, s'exposa un mapa conceptual de com s'estructurat la investigació educativa. Aquí es veurà en detall totes les parts del treball d'una forma més entenedora i esquemàtica. Així mateix, al lector li serà molt més fàcil de saber i comprendre de que va el treball. A més a més, s'hi veuen reflectides les parts més rellevants del treball.

Figura 8. Mapa conceptual del treball de Fi de Grau. Elaboració pròpia.

3.3 DISSENY METODOLÒGIC

Segons (McMillan, J., & Shumacher, S., 2005) la finalitat d'un disseny metodològic és oferir unes respostes apropiades i coherents en relació a una tècnica d'investigació, on es plantegen un tipus de preguntes. En la investigació educativa s'ha de considerar que poden existir molts estils de preguntes d'investigació i també molts models de dissenys metodològics. Així mateix, és fonamental que el disseny metodològic vagi lligat amb la gestió i formulació de les preguntes. S'ha de considerar que el disseny metodològic és fonamental ja que es relaciona a unes limitacions que posteriorment poden determinar la interpretació dels resultats.

En aquest punt, trobarem el disseny metodològic que s'ha dividit en quatre punts, que són la investigació mixta. El següent apartat seria la metodologia amb la descripció del mètode que s'ha portat a terme. Tot seguit, es presentarà la mostra de la comunitat educativa, on s'exposarà quins han sigut els destinataris implicats i el perquè de la seva elecció. A continuació, ens trobarem quins han estat els instruments de recollida de dades per veure'n els seus resultats. I en darrer terme, s'exposarà la temporització del treball, per veure la planificació i evolució cronològica des de principi a fi. Tots aquests apartats estan vinculats amb el disseny metodològic sobre la investigació del col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals.

3.3.1 Investigació mixta

El mètodes d'investigació mixta serveixen per combinar els punts més forts i rellevants que ens aporten la investigació qualitativa i la investigació quantitativa. Així doncs, aquesta combinació serveix per veure una visualització més completa de la teva investigació educativa. Realment, un punt fonamental de la investigació mixta és el seu pluralisme metodològic. No obstant, per entendre amb claredat que significa la investigació mixta, es considera que és la utilització d'un enfocament qualitatiu i quantitatiu en una investigació educativa (Chaves Montero, A., 2018).

S'ha de recordar que en la investigació educativa, els temes que tenen més interès per part dels investigadors són la formació del professorat, la gestió i organització educativa dels centres educatius, la eficiència de les institucions educatives, la política i la reforma educativa segons ens exposa (Alzina, R. B., 2004).

Així mateix, la importància de la investigació educativa i segons els objectius plantejats, poden derivar a l'exposició de diferents contextos on portar a terme la investigació educativa. Per tant, l'autor considera tres factors fonamentals en l'entorn de la pedagogia, com ara l'alumnat, el currículum i el professorat, els quals són tres conceptes que van lligats dins el sistema educatiu. Si ens centrem a la importància d'investigar sobre l'alumnat, això ens portarà a conèixer més en profunditat com aprenen, quins són els seus interessos personals i quin és el seu entorn d'aprenentatge (Alzina, R. B., 2004).

3.3.2 Metodologia

Els mètodes d'investigació es poden dividir entre qualitatius, quantitatius o bé mixtos. En el cas del nostre disseny s'ha considerat fer-ne ús del model mixt per treure'n unes bones conclusions i millors resultats.

El model mixt es defineix com la combinació d'un mètode qualitatiu i quantitatiu. Per portar a terme la investigació, el mètode mixt ofereix un elevat potencial per la pràctica de la investigació. La finalitat d'aquest tipus de model no és fer desaparèixer el mètode qualitatiu i quantitatiu. Sinó, tot el contrari, és considerar i demostrar els punts forts entre la combinació de tots dos mètodes. Un tret fonamental d'aquest model és el pluralisme. Així mateix, els models d'investigació mixta serveixen per la inclusió i combinació de tots dos mètodes amb la finalitat d'aconseguir una visió més global del tema que s'ha escollit per realitzar la investigació educativa (Hernández-Sampieri, R., & Mendoza, C., 2020).

Per portar a terme una investigació adequada i correcta, s'ha emprat el model mixt, que combina el mètode qualitatiu i quantitatiu. Així mateix, les tècniques d'investigació que s'han utilitzat són les entrevistes estructurades per la part qualitativa i un qüestionari per la part quantitativa. Això, servirà per obtenir uns resultats en relació als objectius marcats i la pregunta d'investigació plantejada.

Així doncs, com s'ha mencionat anteriorment, per iniciar el mètode qualitatiu s'ha portat a terme unes entrevistes estructurades que han estat dirigides a professionals de l'educació, famílies i persones del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals. Altrament, en el mètode quantitatiu també s'ha formulat un qüestionari destinat a les famílies i professionals de l'educació.

3.3.3 El context i la mostra de la comunitat educativa

En la recerca del treball, en aquest apartat, exposarem la mostra que s'ha portat a terme. De l'enfocament qualitatiu han estat un total de vuit entrevistes estructurades destinades a mestres i famílies amb fills d'altres capacitats intel·lectuals i per l'enfocament quantitatiu s'ha utilitzat un qüestionari amb un total de vuitanta quatre respostes en relació a les preguntes.

Així doncs, per l'**enfocament qualitatiu** s'ha utilitzat la tècnica d'investigació de l'entrevista amb un total de 8 entrevistes ben estructurades i amb una varietat de preguntes per donar resposta als objectius que s'han plantejat, com també a la pregunta d'investigació. La primera entrevista s'ha realitzat a una mestra d'Educació Primària, Cap d'Estudis i mare d'un fill amb altres capacitats intel·lectuals que vaig conèixer en la meua estada del Pràcticum I, amb la coincidència que els seu fill i el meu tenen el mateix nom.

La segona entrevista s'ha realitzat a una directora d'un centre educatiu que és mestra d'Educació Infantil i pedagoga. La tercera entrevista s'ha realitzat a una persona que té altres capacitats intel·lectuals i que és mestre d'Educació Primària i Secundària en l'especialitat d'Educació Física, pare d'un nen amb altres capacitats intel·lectuals i secretari d'Athena d'una associació d'altres capacitats intel·lectuals de Tarragona. La quarta entrevista s'ha realitzat a una família que són socis de l'associació Athena i que tenen dos fills amb altres capacitats intel·lectuals.

A continuació, s'ha realitzat la cinquena entrevista amb una altra família que també són socis de l'associació Athena i tenen un fill amb altres capacitats intel·lectuals. La sisena entrevista s'ha realitzat a una Tècnica Auxiliar d'Educació Especial i mare d'un fill d'altres capacitats intel·lectuals.

Tot seguit, la setena entrevista s'ha realitzat a una mestra d'Educació Especial, mare d'un fill amb altres capacitats intel·lectuals i sòcia de l'associació Fanjac d'altres capacitats intel·lectuals i situada a Barcelona. Per últim, la vuitena entrevista s'ha realitzat a una mare amb un fill d'altres capacitats intel·lectuals i també sòcia de l'associació Fanjac d'altres capacitats intel·lectuals de Barcelona.

S'ha de considerar, que gràcies a la tècnica d'investigació de les entrevistes estructurades que s'han portat a terme amb professionals de l'educació, pares i mares amb altres capacitats intel·lectuals i també famílies amb fills d'altres capacitats intel·lectuals.

Sí a més, li sumem que per part dels entrevistats ens han proporcionat els seus coneixements, argumentacions, opinions i sobretot aportacions d'experiències viscudes. Gràcies això, s'ha recopilat i obtingut molta informació important, interessant i rellevant. Per tant, el desenllaç de les entrevistes han servit per donar una visualització més real i saber-ne més sobre el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals.

Per consegüent, (Schettini, P., & Cortazzo, I., 2016) per posar-nos en context ens argumenten que en la investigació educativa dins el model qualitatiu ens trobem la tècnica d'investigació de l'entrevista, on es considera que és un procediment comunicatiu, on prèviament dues persones han planificat una trobada per portar a terme l'entrevista. L'objectiu principal de l'entrevista és poder compartir les diferents opinions entre l'entrevistat i l'entrevistador per entendre les motivacions, les experiències viscudes, els sentiments i els seus punts de vista, que posteriorment servirà per treure'n uns resultats positius.

Al llarg del temps, molts autors ens argumentat diferents definicions per donar significat al concepte de l'entrevista, però una de les definicions que considero més fàcil i entenedora és la que ens exposa (Alonso, L., 1994):

“la entrevista se construye como un discurso enunciado principalmente por el entrevistado pero que comprende las intervenciones del entrevistador cada una con un sentido determinado, relacionados a partir del llamado contrato de comunicación y en función de un contexto social en el que se encuentren.”

Per l'**enfocament quantitatiu** s'ha utilitzat la tècnica d'investigació d'un qüestionari a través de la plataforma Google Forms amb un total d'onze preguntes, destinades a professionals de l'educació i també famílies amb fills d'altres capacitats intel·lectuals. Com s'ha mencionat anteriorment, el qüestionari l'han respós un total de 84 persones. La finalitat del model quantitatiu s'ha portat a terme per conèixer més la realitat d'aquest col·lectiu dins l'àmbit educatiu i veure'n reflectides les seves mancances, per una millora en molts aspectes de la relació amb el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals.

El model quantitatiu és capaç de desenvolupar un disseny molt exigent i a l'hora buscar el seu objectiu principal que seria consolidar, assegurar i garantir les teories que s'han exposat en un marc teòric, el qual se li dona més fiabilitat. Com s'ha dit anteriorment, dins aquest model, ens indica que el seu disseny ha de ser exigent, i volem referir-nos que a través de referents estadístics es veurà reflectida la producció en la determinació de dades quantitatives, les quals ofereixen unes variables rellevants i significatives (Abero, L., et. al, 2015).

El que intenta l'enfocament quantitatiu, és trobar la connexió que tenen diferents variables amb la descripció d'un esdeveniment. Altrament, dins aquest model s'ha de donar repunt al concepte de l'observació que es considera vital en el procediment d'un mètode quantitatiu (Abero, L., et. al, 2015).

Es considera que els models mixtos possibiliten i faciliten la combinació entre dos enfocaments diferents per donar l'opció als investigadors i investigadores d'apropar-se a les possibles dificultats d'una investigació educativa. Per afegiment, la investigació empírica considera que el model mixt té més determinació i resistència amb la incorporació de diferents dades, com ara imatges o narracions de diferent autors, per proporcionar un significat més evident que les dades numèriques. Per tant, el model mixt garanteix un coneixements teòrics i pràctics, sempre i quan les recerques dels investigadors sigui la més adequada per oferir una bona investigació educativa (Pérez, Z. P., 2011).

3.3.4 Instrument de recollida de dades

Com ja s'ha mencionat en l'apartat anterior, els instruments que s'han utilitzat per la recollida de dades han estat les tècniques d'investigació a través del model mixt, amb la combinació d'un enfocament qualitatiu i quantitatiu. Així d'aquesta manera ha servit per realitzar una investigació educativa més real i profunda sobre el tema de les altes capacitats intel·lectuals.

En una investigació educativa s'assenyala que quan s'utilitzen tècniques d'investigació i instruments per la recollida de dades, aquests poden simplificar i reduir el plantejament inicial de la investigació educativa. Per aquest motiu, és fonamental que en l'enfocament qualitatiu, en el moment de pensar i veure quines són les tècniques i instruments que portaràs a terme, s'han de considerar una sèrie d'aspectes primordials, com ara: la naturalitat de la investigació educativa, la raó del perquè has escollit aquell tema, el marc teòric que treballaràs, saber si el context que investigaràs et dona una fiabilitat, també els objectius plantejats i un bon disseny metodològic (Bustos, M. R. C., 2021).

Segons (Bustos, M. R. C., 2021), ens argumenta que per la recollida de dades és fonamental que en la globalitat d'una investigació educativa, sempre és primordial fer una bona recollida de dades per causar furor amb la teva intervenció educativa.

S'ha de tenir en compte que la recerca de l'investigador es pot convertir en una tasca molt complexa, ja que a l'hora de triar les tècniques i instruments per la recollida de dades, s'ha de mirar i buscar molt bé que encaixin i a la vegada serveixin per fer una bona investigació educativa. Això, de vegades requereix d'una experiència prèvia per portar a terme aquest procediment (Bustos, M. R. C., 2021).

En aquest punt, m'agradaria donar les gràcies a les dues professores de la URV que en el seu moment van col·laborar per la validació de les dues tècniques d'investigació que s'han realitzat i que formen part del Treball de Fi de Grau.

Cal esmentar, que la primera professora que m'ha validat les entrevistes/qüestionari ha estat la Mònica López Bages, professora i filòloga catalana del departament del servei lingüístic de la URV, amb 15 anys d'experiència. No obstant, em va suggerir altres propostes de preguntes i petits canvis per la millora de la qualitat de les preguntes.

Així mateix, l'altre professora és la Francesca Segarra Ibañez, mestra, logopeda i psicopedagoga amb 34 anys d'experiència en el món educatiu. A més a més, està com a directora del CRP Baix Camp, coordinadora del SE Baix Camp i professora associada de la URV.

Tot seguit, i després de l'acceptació i validació dels instruments, ja vaig procedir ha posar en pràctica les entrevistes i el qüestionari. En el cas de les entrevistes, i segons la disponibilitat de les persones entrevistades, algunes les he pogut realitzar de forma presencial, perquè així fossin d'un tarannà més proper. Altrament, algunes entrevistes s'han realitzat per correu electrònic o bé per Google Drive. En el cas del qüestionari també ha estat telemàticament i s'ha fet a través de la plataforma Google Forms.

3.3.5 Temporització

A continuació, exposo la meua evolució del TFG des del setembre de 2023 al maig de 2024:

- **Primer contacte amb la tutora:** mes de setembre
- **Decisió sobre el tema del TFG:** mes de setembre
- **Inici del TFG i el seu esborrany:** mes d'octubre
- **Recerca del marc teòric:** mes de novembre
- **Elaboració del marc teòric:** mes de desembre i gener

- **Elaboració dels instruments d'avaluació:** mes de febrer
- **Validació d'instruments d'avaluació:** mes de març
- **Realitzar les entrevistes i qüestionari:** mes de març
- **Transcripció de les entrevistes i qüestionari:** mes de març i d'abril
- **Elaboració del marc metodològic:** mes de març i d'abril
- **Finalització del TFG:** mes de maig
- **Correcions del TFG per part de la tutora abans de l'entrega final:** mes de maig
- **Resum executiu:** mes de maig

3.4 RESULTATS

Per poder donar resposta a la meua pregunta d'investigació i els objectius plantejats i poder extreure'n uns bons resultats, s'ha emprat la investigació mixta, on s'han fet servir unes tècniques d'investigació des d'un enfocament qualitatiu i quantitatiu amb les entrevistes estructurades i un qüestionari, com ja s'ha mencionat en apartats anteriors.

A continuació, i segons la **tècnica d'investigació qualitativa** de les entrevistes estructurades, s'exposarà un resum de les aportacions que ens han proporcionat els entrevistats. No obstant, en el resum es farà un recull dels aspectes més importants i rellevants que van en relació als objectius plantejats i la pregunta d'investigació, que posteriorment servirà per veure si realment s'han assolit els objectius i també si dona resposta a la pregunta d'investigació.

En primer lloc, el que farem és exposar un resum dels aspectes més importants i rellevants de les respostes dels entrevistats segons les 8 entrevistes estructurades que s'han realitzat. Així mateix, d'aquesta manera es veurà amb més detall el resultat de cada entrevista i coneixerem més la realitat de les altes capacitats intel·lectuals per veure si es compleixen els objectius marcats i es dona contesta a la pregunta d'investigació.

Cal esmentar, que les 8 entrevistes estructurades que s'han realitzat, estan reflectides en el annex 1 amb la totalitat de les preguntes i respostes pertinents.

Entrevista 1 - Cap d'Estudis i mestra d'Educació Primària amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

- Opina que el sistema educatiu actual no està preparat per a alumnes amb altes capacitats ni amb necessitats educatives especials.

- Creu que els docents necessiten més formació i recursos per poder atendre a la diversitat a l'aula.
- Té un fill amb altes capacitats intel·lectuals i ha hagut de lluitar per aconseguir el suport necessari per a ell dins del sistema educatiu.
- Creu que les famílies dels nens amb altes capacitats han de ser proactives i defensar els drets dels seus fills.
- Considera que és important que els nens amb altes capacitats puguin estar en grups heterogenis i interactuar amb companys de diferents nivells.
- Creu que els nens amb altes capacitats necessiten un tracte diferenciat i que se'ls ha de potenciar i motivar.
- Destaca la importància de la intel·ligència emocional en aquests nens i la necessitat de treballar-la.
- La mestra creu que les acceleracions acadèmiques poden ser beneficioses per a alguns nens amb altes capacitats.
- Afirmar que la implicació del professorat és clau per a l'èxit escolar dels nens amb altes capacitats.
- Recomana a les famílies que busquin suport i assessorament en associacions de famílies amb fills amb altes capacitats.
- En general, la mestra destaca la necessitat d'un sistema educatiu més inclusiu i flexible que pugui atendre a les necessitats individuals de tots els alumnes, inclosos els que tenen altes capacitats intel·lectuals.

Entrevista 2 - Directora d'una escola i mestra d'Educació Infantil.

- El decret actual contempla la diversitat, però la seva implementació és deficient.
- Falta de recursos i formació específica per a l'atenció a alumnes amb altes capacitats.
- Risc que les altes capacitats passin desapercibudes per la manca d'atenció individualitzada.
- EAP saturats i impossibilitats per atendre adequadament les necessitats dels alumnes.
- Ha d'haver-hi un enriquiment curricular adaptat a les necessitats individuals.
- Assignació d'un "mentor" professor que motivi i guiï l'alumne.
- Implementació de projectes estimulants i ambients d'aprenentatge multinivell amb reptes.
- Promoure propostes d'aprenentatge basades en projectes i reptes.

- Crear ambients d'aprenentatge estimulants i adaptats a diferents nivells.
- Implementar programes d'enriquiment curricular específics per a alumnes amb altes capacitats.
- Saber identificar les seves emocions, pensaments i motivacions.
- Estar atents a possibles dificultats per expressar-se i complir expectatives socials.
- Aprenentatges mixtes que combinin alumnes de diferents edats i interessos.
- Grups heterogenis que fomentin la cooperació i l'aprenentatge entre iguals.
- Alguns docents de l'equip sí que compten amb la formació adequada.
- Manca generalitzada de formació específica per a atendre alumnes amb altes capacitats.
- Els mestres de suport i els tutors assumeixen la funció de suport emocional i psicològic.

Entrevista 3 - Secretari de l'Associació ATHENA (Altes Capacitats intel·lectuals) i mestre d'educació primària i secundària amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

- El seu fill va ser diagnosticat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Vol contribuir a millorar la vida dels infants amb altes capacitats intel·lectuals i les seves famílies.
- Creu que l'associació pot jugar un paper important en la defensa dels seus drets i en la provisió de suport.
- L'associació ATHENA organitza trobades, xerrades i tallers per a que els infants amb altes capacitats intel·lectuals puguin socialitzar.
- L'acceleració de curs i els plans individualitzats poden ser molt beneficiosos per a aquests infants.
- Hi ha una gran varietat de recursos disponibles per a famílies d'infants amb altes capacitats intel·lectuals, com ara llibres, articles i pàgines web.
- Els tallers científics i tecnològics són especialment populars entre els infants amb altes capacitats intel·lectuals.
- L'associació ATHENA treballa per a que els programes d'educació especial siguin accessibles a tots els infants amb altes capacitats intel·lectuals, independentment del tipus d'escola a la que assisteixin.
- L'associació ATHENA ofereix suport i assessorament a les famílies d'infants amb altes capacitats intel·lectuals.

- Facilitació de les acceleracions de curs.
- Planificació d'estructures horàries que facilitin les acceleracions parcials d'alguna assignatura.
- L'educació inclusiva actual no està suficientment preparada per a atendre les necessitats dels infants amb altes capacitats intel·lectuals.
- Es necessiten més recursos per a que les escoles puguin implementar mesures d'atenció a la diversitat efectives.
- Posar-se en contacte amb una associació d'infants amb altes capacitats intel·lectuals.
- Sol·licitar una avaluació psicopedagògica per al seu fill.
- Col·laborar amb l'escola del seu fill per a desenvolupar un pla educatiu individualitzat.
- Ha après molt sobre les altes capacitats intel·lectuals a partir de la seva experiència com a pare.
- Creu que és important que els pares d'infants amb altes capacitats intel·lectuals s'impliquin en la seva educació i defensa.
- Seria ideal que hi hagués una distribució espacial i horària flexible dins dels centres educatius

Entrevista 4 – Família 1 de l'Associació ATHENA amb fills d'altres capacitats intel·lectuals.

- No estan satisfets amb el suport que reben del centre educatiu.
- Consideren que l'educació inclusiva actual no és adequada per a infants amb altes capacitats.
- Proposen destinar més recursos per a aquests alumnes i formar els docents.
- Intenten apuntar els seus fills a activitats extraescolars i de lleure que els interessin.
- Busquen informació i llibres per a ells.
- Controlen l'accés a la tecnologia.
- Recomanen a les famílies que tinguin dubtes sobre si el seu fill té altes capacitats que el portin a un centre especialitzat per a ser avaluat.
- Animen a les famílies amb infants amb altes capacitats a que s'uneixin a l'associació Athena.

Entrevista 5 – Família 2 de l'Associació ATHENA amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

- L'educació inclusiva actual no és adequada per a nens amb altres capacitats.
- Falta de programes d'ampliació per a nens avançats.
- S'han complementat les mancances de l'escola amb activitats extraescolars i sortides.
- El nen participa en activitats amb gent de diferents edats.
- Implementar un servei d'ampliació amb professorat format en altres capacitats.
- Motivar els nens i evitar avorriment.
- Acompanyar el nen en tot el que necessiti.
- Buscar activitats que l'omplin i el facin feliç.
- Intentar que sigui un nen normal dins de les seves capacitats.
- Dificultat per formar un nou grup d'amics per l'acceleració de curs.
- Falta de conscienciació i recursos per a altres capacitats al centre.
- Acompanyar el nen en totes les activitats que li agraden.
- Apuntar-lo a tallers, activitats i extraescolars que el motivin.
- Participa en algunes activitats d'Athena que gaudeix molt.
- Coneix Athena, que els ha ajudat a aprofundir en el tema i a compartir experiències.
- Recomana Athena a altres famílies en situacions similars per la seva ajuda i enriquiment.

Entrevista 6 - Auxiliar d'Educació Especial amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

- L'atenció no és adequada per a infants amb altres capacitats intel·lectuals.
- Falta formació i conscienciació sobre la detecció i abordatge d'aquestes altres capacitats intel·lectuals.
- Racons i ambients d'aprenentatge diferenciats.
- Treballs per projectes i agrupaments flexibles.
- Materials seleccionats segons els objectius curriculars.
- Promoció d'actituds i valors, com la cooperació.
- Plans individualitzats d'actuació.
- Escoltar als fills i satisfer les seves curiositats. Acompanyar-los per cuidar el seu estat emocional.
- Treballen amb professionals per vetllar pel seu estat emocional.
- Ha tingut experiències frustrants a l'aula i a l'escola.

Entrevista 7 – Mestre d'Educació Especial amb fill d'altres capacitats intel·lectuals i família de l'associació FANJAC.

- La mestra creu que la detecció precoç és important, però que pot ser difícil a causa de la variabilitat en la presentació de les altes capacitats.
- L'entrevistada creu que el sistema educatiu actual no està preparat per a atendre les necessitats dels infants amb altes capacitats.
- Hi ha una manca de formació per al professorat sobre altes capacitats, i els recursos disponibles solen ser limitats.
- La mestra recomana que les famílies busquin associacions de suport i que s'informin sobre les altes capacitats.
- L'escola ofereix algunes activitats d'enriquiment curricular per a infants amb altes capacitats, però aquestes solen ser limitades.
- La mestra creu que és important adaptar el currículum a les necessitats individuals de cada infant.
- Una estratègia efectiva és l'ús de proves multinivell, que permeten als infants demostrar el seu potencial en diferents àrees.
- La mestra creu que és important crear un ambient inclusiu a l'aula on tots els infants se sentin valorats i respectats.
- Una estratègia efectiva és l'ús de grups de treball flexibles, que permeten als infants treballar al seu propi nivell.
- La mestra també creu que és important que els mestres siguin models a seguir per als infants, demostrant que no s'han de comparar entre ells.
- La mestra creu que la implicació dels pares és fonamental per a l'èxit dels infants amb altes capacitats.
- Recomana que els pares s'informin sobre les altes capacitats i que treballin en col·laboració amb l'escola per a crear un pla educatiu individualitzat per al seu fill.
- La mestra també creu que és important que els pares proporcionin suport emocional als seus fills.
- La mestra creu que els principals desafiaments que enfronten els infants amb altes capacitats són la manca de comprensió i el suport per part del sistema educatiu.
- Proposa una sèrie de millores, com ara la formació del professorat, l'augment de recursos i la creació d'aules més inclusives.

- La mestra també creu que és important que la societat en general estigui més sensibilitzada sobre les altes capacitats.

Entrevista 8 – Família de l'Associació FANJAC amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

- Creu que l'educació inclusiva actual no és adequada per a nens amb altes capacitats.
- Afirmar que la majoria de professors i professionals no estan preparats per acompanyar aquests nens.
- Ha observat una manca de comprensió i suport per part de l'escola, l'EAP i els mestres.
- La família ha trobat suport en psicopedagogs privats, el CSMIJ i en llibres, internet i trobades amb altres famílies.
- Creuen que la formació per a professionals és crucial per a millorar el suport als nens amb altes capacitats.
- Més formació per a professors, EAP, CSMIJ i tots els professionals de l'escola sobre altes capacitats i neurodivergències.
- Més recursos i personal per acompanyar a nens amb altes capacitats.
- Informar-se sobre les altes capacitats i com acompanyar els seus fills.
- Advocar pels seus fills a l'escola i exigir un suport adequat.
- Buscar suport en professionals privats i associacions de famílies.
- Acumula emocions negatives i pot explotar de manera desmesurada.
- La família està molt contenta amb el suport que rep el seu fill a la seva escola actual.
- Van haver de canviar d'escola anteriorment perquè no rebia el suport adequat.
- Treballen en les seves emocions i atacs d'ira.
- Han conegut altres famílies i han participat en programes i tallers a través de l'associació FANJAC.
- Recomanen a altres famílies que s'uneixin a l'associació i es formin sobre altes capacitats.

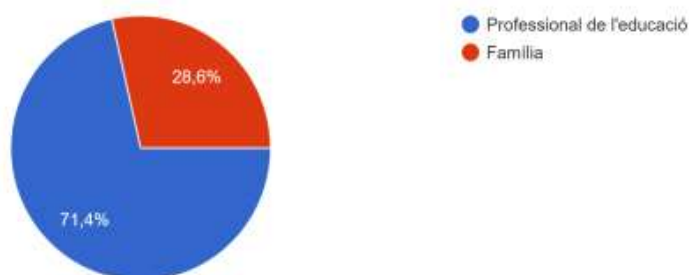
A continuació, s'exposarà la segona tècnica d'investigació que hem utilitzat, que ha estat un qüestionari amb un enfocament quantitatiu per veure'n els resultats segons les respostes dels entrevistats. El que s'ha fet és extreure els trets més importants del qüestionari, en relació a la pregunta d'investigació que havíem considerat i també sobre els objectius plantejats, dins el marc metodològic.

Tot això, ens servirà per veure i conèixer la realitat de les altes capacitats intel·lectuals. Del qüestionari que s'ha plantejat, han contestat un total de 84 participants entre professionals de l'educació (mestres, professors, psicopedagogs, psicòlegs) i diverses famílies directament amb fills amb altes capacitats intel·lectuals.

A continuació es detallen les preguntes del qüestionari amb forma de resum per veure'n els resultats.

1. Quina és la teva posició en la comunitat educativa?

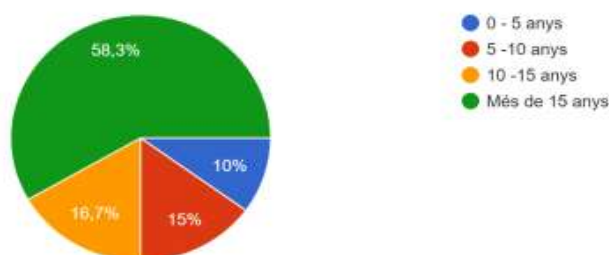
84 respuestas

En el gràfic de la pregunta 1, ens mostra el % diferenciat de sí els entrevistats són professionals de l'educació o bé família, totes dues opcions incloses en la comunitat educativa. Els que més han respost el qüestionari, han estat els professionals de l'educació amb un 71,4%, en diferència de les famílies amb un 28,6%.

2. Sí de la pregunta anterior la resposta és professional de l'educació. Quan temps fa que treballes en l'àmbit educatiu?

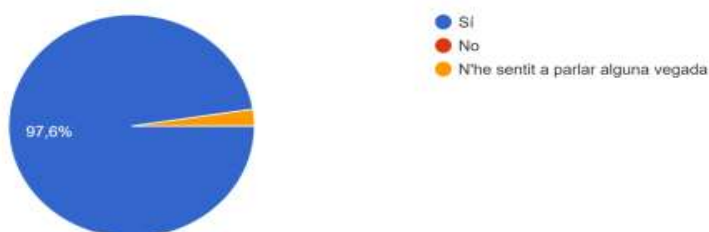
60 respuestas

En el següent gràfic, de la pregunta 2 s'hi veu reflectit que dels professionals de l'educació un 58,3% porten més de quinze anys treballant dins l'àmbit educatiu. Mentre que la resta està més o menys repartit a parts iguals, segons les franjes d'anys treballats com ens indica en el gràfic.

3. Dins l'atenció a la diversitat coneixeu el concepte de les altes capacitats intel·lectuals?

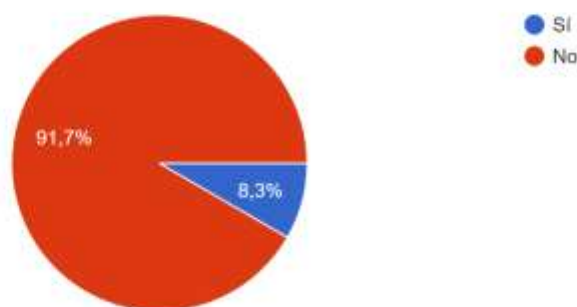
82 respuestas

Així doncs, en la pregunta 3 ens indica que quasi tota la majoria dels entrevistats en són coneixedors del concepte d'altres capacitats intel·lectuals.

4. Penseu que els professionals que treballen en el centres educatius tenen la formació suficient per atendre l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

84 respuestas

Així mateix, en la pregunta 4 una minoria del 8,3% consideren que sí tenen formació suficient els professionals que treballen en els centres educatius. La diferència està en que un 91,7% afirmen tot el contrari, és a dir que els professionals que treballen en els centres educatius no tenen la formació suficient.

5. Creus que és indispensable que la docència estigui ben formada per l'atenció del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, igual que la resta d'alumn...ts educatives especials? Justifica la teva resposta.

84 respuestas

De manera que, en el gràfic de la pregunta 5 tots els entrevistats verifiquen que és primordial que els professionals haurien de tenir formació d'altres capacitats intel·lectuals i d'alumnat amb necessitats educatives especials. Per tant, els entrevistats ens justifiquen que cada vegada hi ha més diversitat dins les aules i que s'ha d'atendre les necessitats educatives d'aquest tipus d'alumnat, siguin d'altres capacitats intel·lectuals com d'una altra necessitat educativa especial.

6. Creus que és important fomentar la intel·ligència emocional i les habilitats socials per donar suport al col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals? Justifica la teva resposta.

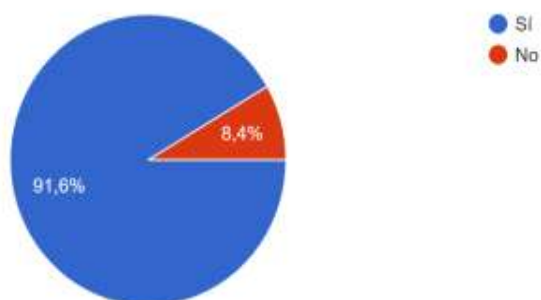
84 respuestas

Altrament, un punt molt important és el tema emocional. En la pregunta 6, els entrevistats consideren que és crucial fomentar la intel·ligència emocional igual que les habilitats socials per donar suport en aquest col·lectiu. A més a més, tant els professionals de l'educació com les famílies ens justifiquen que és imprescindible tractar aquestes dues vessants per saber gestionar els obstacles emocionals que es puguin trobar dins l'àmbit educatiu. Això, els ajudarà a relacionar-se millor, entendre's millor i a la vegada poder mostrar empatia cap als seus iguals.

7. Sabries esmentar algun factor que identifiqui un infant amb altres capacitats intel·lectuals? Raona la teva resposta.

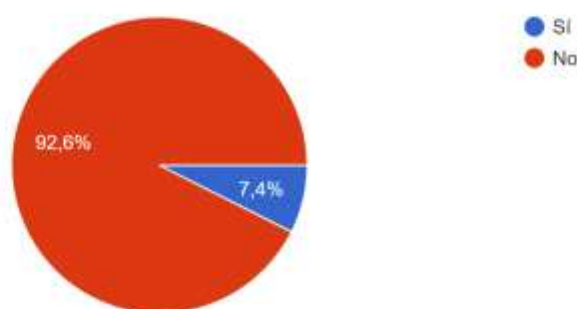
83 respuestas

Tot seguit, un altre assumpte també important, és saber quins factors són els que podrien identificar un infant amb altes capacitats intel·lectuals, segons en la seva manera d'actuar o fer. Per tant, els entrevistats a través de les seves respostes en la pregunta 7, ens han justificat una varietat de diferents factors com ha identificadors d'aquest col·lectiu. S'ha de considerar que són molt curiosos, tenen una capacitat de raonament i processament molt ràpida. L'avorriment és un factor bastant habitual en aquest col·lectiu.

Les seves conductes també poden ser disruptives o passives. A banda, també solen tenir un rendiment acadèmic alt. Els seus interessos són molt específics per temes que no són habituals per la seva edat. Al final, tots els entrevistats han respós i argumentat aspectes semblants.

8. Actualment, penses que les institucions educatives estan preparades per oferir propostes d'aprenentatge adaptades al col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals? Justifica la teva resposta.
81 respuestas

En relació a la pregunta 8 del qüestionari es planteja si actualment els centres educatius estan preparats per oferir propostes d'aprenentatge adaptades al col·lectiu de les altes capacitats i un 92,6% de les persones, la seva resposta ha estat que no. Tot seguit, la justificació dels entrevistats ha estat molt variada. Els entrevistats han considerat que hi ha una manca molt gran de falta de recursos, en el sentit de falta de personal i recursos econòmics. Un altre punt molt típic és que l'educació sempre es decanta cap a l'alumnat que està per sota i mai per el que està per sobre amb un rendiment alt. També, es pot dir, que actualment els centres educatius no ofereixen una educació oberta, flexible i accessible per a tothom. Un factor important és la implicació del professorat i si tenen una bona formació. Així que, molt professorat no està preparat per aquest tema.

9. Penses que les associacions, programes, tallers i xerrades en relació a les altes capacitats intel·lectuals són un benefici per aquest col·lectiu? Justifica la teva resposta.

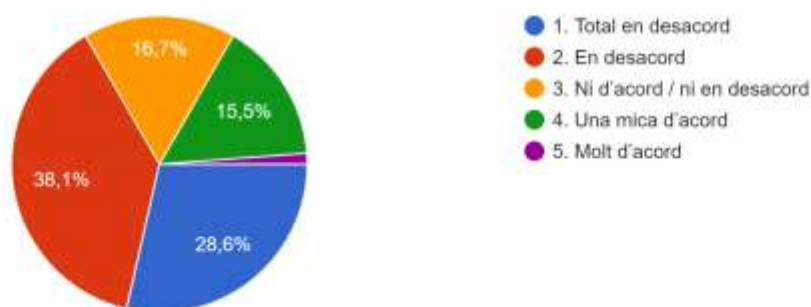
84 respuestas

A continuació, en la pregunta 9, quasi el 100% ens han confirmat amb un sí rotund, de que les associacions, programes, tallers i xerrades són un benefici pel col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals. Ens justifiquen que el recolzament d'altres famílies que estan passant pel mateix procés els ajuda molt psicològicament. Serveix molt per visibilitzar aquest col·lectiu. En aquests llocs es troba més ajuda que en un centre educatiu i a més a més plantegen activitats totalment adaptades aquest tipus d'alumnat. Qualsevol informació sempre serà benvinguda i a la llarga serveixi per conèixer i saber més de les altes capacitats intel·lectuals.

10. Valora en l'escala de l'1 al 5 (1= Total en desacord i 5= Molt d'acord). En l'actualitat, creus que en l'educació estem preparats per atendre el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals?

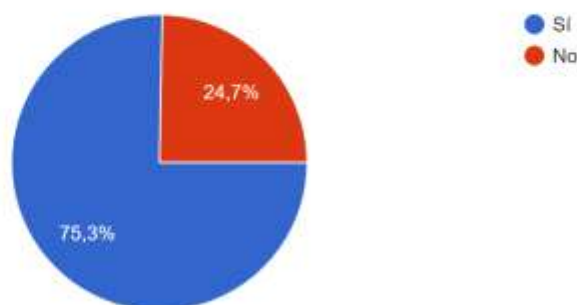
84 respuestas

En la pregunta 10 i segons els entrevistats, entre un 65-70% consideren que en l'actualitat el sistema educatiu no està preparat per atendre aquest col·lectiu. Només un quarta part dels entrevistats ens diuen que sí. No obstant, les respostes es declinen més en que l'educació no està preparada. I per aquest motiu, s'hauria de fer alguna cosa al respecte perquè, tant aquest col·lectiu com qualsevol altre amb diversitat tingués l'atenció adequada.

11. Sabries definir amb les teves paraules que són per a tu les altes capacitats intel·lectuals? Raona la teva resposta

81 respuestas

Per finalitzar el qüestionari s'ha plantejat la pregunta 11, de si sabrien definir les altes capacitats intel·lectuals amb tres paraules. La veritat és que el raonament ha estat positiu, amb respostes de molta coincidència i a la vegada molt variada. Encara que el més repetit ha estat que la capacitat intel·lectual és superior a la mitjana. Així mateix, també han hagut respostes molt tècniques, com ara pensament arborescent i neurodivergència.

Així doncs, per veure la tècnica d'investigació del qüestionari amb les seves preguntes i respostes de forma completa, el veurem reflectit en l'annex 2 del treball.

3.5 CONCLUSIONS

Aquest treball m'ha fet reflexionar molt sobre el col·lectiu de les altes capacitats intel·lectuals. La meua finalitat va ser plantejar un disseny metodològic que em permetés realitzar un mètode mixt, el qual combina un enfocament qualitatiu i un altre de quantitatiu, amb unes tècniques d'investigació per poder portar a terme unes entrevistes estructurades i un qüestionari. Així doncs, en el cas de la tècnica d'investigació de l'entrevista estructurada he volgut buscar la proximitat amb la persona entrevistada.

Cal mencionar, que la majoria d'entrevistes les vaig fer presencials, per així buscar un entorn de confiança, que fos més familiar, és a dir, un acostament més proper cap a les persones entrevistades. Per aquest motiu, les respostes han estat més àmplies i sinceres. Tot això, m'ha portat per endinsar-me en un món desconegut i conèixer realment com és aquest col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals des de l'interior.

No obstant, i després d'haver après molt de tot el que m'han aportat els professionals de l'educació i les famílies. Penso que és un col·lectiu molt complex, però que a la vegada pots aprendre coses molt positives de tots ells.

Segons els resultats de la investigació educativa, crec que s'hauria de donar més visibilitat en aquest col·lectiu dins del nostre sistema educatiu, per tal de que els professionals de l'educació prenguin més consciència de les altes capacitats intel·lectuals.

Així mateix, seria fonamental facilitar-los més eines per atendre millor aquest col·lectiu. Altrament, per guanyar visibilitat en el terreny de les altes capacitats intel·lectuals, sempre estaria molt bé oferir una continuïtat de diferents programes i intervencions educatives per atendre'ls.

A continuació, s'ha de considerar que les preguntes de les entrevistes estructurades i del qüestionari s'han plantejat per veure si realment es complien els objectius plantejats i també si es donava resposta a la pregunta d'investigació plantejada. Així que segons el mètode mixt que s'ha utilitzat, la pregunta d'investigació i els objectius marcats s'han assolit.

De l'objectiu general, i segons els resultats penso que per diferents motius és molt important treballar amb el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, coma ara: motivar-los en el seu rendiment acadèmic i que puguin demostrar tot el seu potencial. També perquè tinguin una motivació a l'hora d'implicar-se en el seu aprenentatge. Així com acompanyar-los en el seu desenvolupament emocional.

Altrament, del primer objectiu específic la majoria de les respostes dels entrevistats, ens indiquen el benefici que tenen les associacions d'altres capacitats intel·lectuals, ja que aquestes proporcionen suport i acompanyament a les famílies. Així mateix, també ofereixen tallers i activitats totalment adaptades per aquest col·lectiu i que aquests es puguin sentir millor integrats en un grup amb les seves mateixes característiques.

A més a més, les famílies manifesten que les associacions serveixen per orientar i assessorar i entendre més les altes capacitats intel·lectuals dels seus infants. El que també plantejen són teràpies de grup perquè cada família exposi el seu cas i entre tots es recolzin per un bon acompanyament i comprensió de la situació.

Segons les respostes dels entrevistats i en relació al segon objectiu específic, acabo pensant que és bàsic i molt important comprendre l'estat emocional del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, ja que son persones que tenen un elevat grau de sensibilitat, i aquest motiu pot derivar a una frustració per part d'aquest col·lectiu en no atendre adequadament les seves necessitats. A més, és fonamental que en el context familiar, siguin les pròpies famílies les primeres en oferir un entorn positiu i de benestar.

Altrament, en relació a la pregunta d'investigació i segons les respostes de les entrevistes estructurades i del qüestionari, els resultats demostren que l'acompanyament acadèmic si que es porta a terme la majoria de vegades, però que depèn molt del centre educatiu on estigui escolaritzat aquell alumne. De més, també s'ha de considerar el nivell de formació de segons quin professorat. En general, la majoria dels entrevistats diuen que l'acompanyament acadèmic i emocional es fa a través de programes d'enriquiment per reforçar el rendiment acadèmic i l'estat emocional del col·lectiu amb altres capacitats intel·lectuals.

Per acabar, m'agradaria destacar tot el que he après del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals. Sobretot de les persones entrevistades que m'han fet veure aquest col·lectiu des d'una altra perspectiva més natural i propera i m'han ajudat per adquirir un coneixement sobre les altres capacitats intel·lectuals, que de ben segur em serviran molt en un futur per quan sigui mestre.

3.6 LIMITACIONS I PROSPECTIVES DE LA INVESTIGACIÓ

Els resultats que han sorgit de les tècniques d'investigació que s'han utilitzat per la investigació i segons les respostes dels entrevistats es considera que és bàsic elaborar propostes de millora per oferir un aprenentatge molt més enriquidor. El col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals solen ser molt creatius, per tant també és fonamental oferir activitats creatives per tal de que demostrin les seves habilitats. Dels entrevistats, la majoria ens diuen que les propostes també serviran per fomentar l'autonomia del col·lectiu.

També és rellevant que les propostes serveixin per enriquir les àrees d'interès de l'alumnat. Així doncs, la majoria dels entrevistats han coincidit que una bona proposta de millora, seria un pla d'aprenentatge amb proves multinivell, les quals son activitats adaptades a diferents nivells perquè el grup classe i en especial l'alumnat d'altres capacitats intel·lectuals tingui l'opció d'escollir l'activitat que més s'adapti al seu nivell.

Així mateix, penso que estaria molt bé oferir una bona proposta a través d'un programa d'enriquiment com deia (Renzulli, J., 2014) que per aconseguir uns coneixements més significatius, el desenvolupament s'ha de realitzar en un context real i donar l'oportunitat d'oferir els aprenentatges segons l'interès de l'alumnat.

Partint, de les experiències i coneixements que anteriorment hem vist que les persones entrevistades ens han proporcionat, tot això, serviria com a punt d'inici per fer-ne una investigació més àmplia sobre aquest tema i així fomentar els programes d'enriquiment. De vegades, es fa difícil accedir a segons quina informació per limitació de temps i per haver de recopilar-la en contextos que no en pots fer l'observació directament.

Igualment, aprofitant aquest punt m'agradaria exposar que en l'entrevista que vaig realitzar a una mestra d'educació especial amb altes capacitats intel·lectuals, mare d'un fill també amb altes capacitats i sòcia de l'associació FANJAC d'altres capacitats intel·lectuals, em va explicar que era molt important oferir programes d'enriquiment per aquest tipus d'alumnat, com ara un bon Pla d'aprenentatge amb proves multinivell. La mestra d'educació especial em va proporcionar d'una forma detallada amb l'explicació de com és un Pla d'aprenentatge a través de proves multinivell.

Per deixar-ne constància en aquest treball i per futures investigacions més exhaustives en deixo una explicació de com és aquesta proposta de millora d'un Pla d'Aprenentatge amb proves multinivell:

Així doncs, la proposta seria que la classe estarà separada amb dues estanteries tipus Kallax, que marcarà la delimitació en que hi han dues àrees diferenciades: una de matemàtiques i una altre de català. En les estanteries s'ubicaràn els materials manipulatius de la matèria. En un altre punt de dins l'aula hi haurà una tercera estanteria, on està col·locat tot el material del Pla d'aprenentatge.

A continuació a cada quadrat hi ha el material d'una activitat (és multinivell, per tant s'ofereixen diferents nivells de cada material i són els propis nens i nenes els que trien el nivell). A més, hi ha material extra pels nens que acaben abans les activitats, com ara jocs de taula, grafisme, entre d'altres.

En aquest tipus de proposta, no hi ha llocs de taula assignats, i de fet tampoc hi ha una cadira per a cada infant. Per tant poden haver nens i nenes fent les activitats al terra. S'ha de recordar que els Plans d'Aprenentatge són quinzenals.

En primer lloc, el docent farà una explicació de totes les activitats per a que sàpiguen que han de fer. També se'ls informará de l'única consigna, que no poden ser més de tres infants per activitat. Així que, són els propis infants els que trien l'ordre de les activitats.

Quan acaben una activitat han d'anar a fer la valoració amb el mestre (es posen un segell explicant perquè creuen que són experts, avançats o novells i després també ho fa el mestre. No poden començar la següent activitat sense valorar la que han acabat anteriorment. Com que hi ha l'opció de que moltes activitats els infants les poden fer sols, això els facilita poder treballar de manera autònoma i així les mestres poden estar en les activitats que més ajuda necessiten aquests infants.

Els Pla d'aprenentatge té l'opció per escriure a sota de cada activitat com ha portat a terme l'activitat aquell infant (és un recull brutal pel mestre). Quan acaben els quinze dies, els nens i nenes poden portar el Pla d'aprenentatge a casa seva perquè la família vegi com han treballat els seus fills, juntament amb una nota explicativa del mestre. Els pares el veuen, el signen i poden posar comentaris, on alguns escriuen fins i tot felicitacions pels nens, ja que al final de trimestre es fa un àlbum com a moltes escoles. En aquest cas del Pla d'aprenentatge no cal fer exàmens o proves, perquè cada nen ja està sent supervalorat en tot moment. És com tenir un Pla individualitzat per cada infant, el que Renzulli deia programa d'enriquiment per a tota l'escola.

4. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Abero, L., Berardi, L., Capocasale, A., García Montejó, S., & Rojas Soriano, R. (2015). Investigación educativa: abriendo puertas al conocimiento. Clacso.
- Alonso, L. (1994). Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales. Madrid: Síntesis.
- Alzina, R. B. (2004). Metodología de la investigación educativa (Vol. 1). Editorial La Muralla.
- Barahona, A. (2005). Galton y el surgimiento de la genética humana. *Ludus Vitalis*, 13(23), 151-162.
- Bisquerra, R. (2000). Educación emocional y bienestar. Praxis.
- Bravo, C. M. (1992). Análisis del modelo de inteligencia de Robert J. Sternberg. *Tabanque: Revista Pedagógica*, (8), 21-38.
- Bustos, M. R. C. (2021). Técnicas e instrumentos para recoger datos del hecho social educativo. *Revista científica retos de la ciencia*, 5(10), 50-61.
- Chaves Montero, A. (2018). La utilización de una metodología mixta en investigación social.
- Chura, E., Huayanca, P., & Maquera, M. (2019). Bases epistemológicas que sustentan la teoría de las inteligencias múltiples de Howard Gardner en la pedagogía. *Revista Innova Educación*, 1(4), 589-598.
- DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu. (2017). (p. 1-18). Barcelona: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=799722>.
- DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments d'educació infantil. (2023). 8851. (Espanya): Diari Oficial de Catalunya (DOGC). <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2023/02/07/21>.
- Espinosa Vea, M., & Fiz Poveda, M. R. (2008). Principales características y necesidades psicopedagógicas del alumnado con altas capacidades en un centro de Educación Primaria. *Aula abierta*.

- Genovard, C., & Castelló, A., (1990). El límite superior. Aspectos psicopedagógicos de la excepcionalidad intelectual. Madrid. PIRÁMIDE.
- Goleman, D. (1996). Inteligencia emocional. Barcelona: Kairós.
- Hernández-Sampieri, R., & Mendoza, C. (2020). Metodología de la investigación: las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta.
- Jiménez, C., (2010). Diagnóstico y educación de los más capaces. Madrid. PEARSON EDUCACIÓN.
- Ley 12/1970 de 4 de agosto. (1970). Ley General de Educació. Boletín Oficial del Estado, 187, 12525-12546.
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. (2009). Portal Jurídic de Catalunya, Gencat., 5422. Catalunya. <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2009/07/10/12>.
- Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. (2020). Portal Jurídic de Catalunya. 5422. Boletín Oficial del Estado, 340, de 30 de desembre de 2020. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2020/12/29/3>.
- Martínez Ramón, J. P. (2008). Aplicación de las TIC en el desarrollo de las capacidades intelectuales.
- McMillan, J., & Shumacher, S., (2005). Investigación educativa. Madrid. PEARSON EDUCACIÓN, S.A.
- Mérida, J. A. M., & Jorge, M. L. M. (2007). La Escala de la Inteligencia de Binet y Simon (1905) su recepción por la Psicología posterior. Revista de Historia de la Psicología, 28(2), 307-313.
- Molina, E. C., Gómez, D. C., & Sánchez, L. P. (2009). Inteligencias múltiples y altas capacidades.: Una propuesta de enriquecimiento basada en el modelo de Howard Gardner. Faisca: revista de altas capacidades, 14(16), 4-13.
- Peña del Agua, A. M. (2001). Concepto de superdotación: aspectos psicológicos, personales y sociales. Aula Abierta, 77.
- Peña del Agua, A. M. (2004). Las teorías de la inteligencia y la superdotación. Aula abierta.

- Pérez, M. C. L. (2005). La evaluación de la creatividad. *Liberabit*, (11), 35-39.
- Pérez, Z. P. (2011). Los diseños de método mixto en la investigación en educación: Una experiencia concreta. *Revista electrónica educare*, 15(1), 15-29.
- Prieto, M., & Castejón, J. (2000). *Los superdotados: esos alumnos excepcionales*. Madrid. ALJIBE.
- Prieto, M.D., (1999). *Identificación, evaluación y atención a la diversidad del superdotado*. Málaga. ALJIBE.
- Pueyo, A. A., & Thurstone, L. L. *Inteligencias Múltiples*.
- REAL DECRETO 943/2003, de 18 de julio, por el que se regulan las condiciones para flexibilizar la duración de los diversos niveles y etapas del sistema educativo para los alumnos superdotados intelectualmente. (2003). *Boletín Oficial del Estado*, 182, 29781-29783
- Reche Morales, G. M. (2019). *Altas capacidades intelectuales: conceptualización, identificación, evaluación y respuesta educativa*.
- Renzulli, J. S. (2012). Reexamining the role of gifted education and talent development for the 21st century: A four-part theoretical approach. *Gifted Child Quarterly*, 56(3), 150-159. <https://doi.org/10.1177/0016986212444901>.
- Renzulli, J. (2014). The Schoolwide Enrichment Model: A Comprehensive Plan for the Development of Talents and Giftedness. *Revista Educação Especial*, 27(50), 539-562. <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=313132120002>
- Robres, A. Q., & Lozano Blasco, R. (2020). *Modelos de inteligencia y altas capacidades: una revisión descriptiva y comparativa*.
- Rodríguez, R., & García, N. (2022). *International Journal of Developmental and Educational Psychology INFAD Revista de Psicología*, N°1 - Volumen 1, 2022. ISSN: 0214-9877. pp:389-398
- Rodríguez-Naveiras, E., & Borges, A. (2020). Programas extraescolares: Una alternativa a la respuesta educativa de altas capacidades. *Revista de Educación y Desarrollo*, 52, 19-27.

- Sáez, M. D. C. G. (2019). Altas capacidades, educación y orientación familiar. Almoraima: revista de estudios campogibaltareños, (50), 159-171.
- Sala, D. G., Torres, M. M., & Serrat, À. G. (2010). Alumnado con altas capacidades (Vol. 2). Graó.
- Schettini, P., & Cortazzo, I. (2016). Técnicas y estrategias en la investigación cualitativa. Series: Libros de Cátedra.
- Sternberg, R. J., & Sánchez, M. D. P. (1991). La Teoría Triárquica de la Inteligencia: un modelo que ayuda a entender la naturaleza del retraso mental. RIFOP: Revista interuniversitaria de formación del profesorado: continuación de la antigua Revista de Escuelas Normales, (11), 77-93.
- Torrego, J. C., Boal, M., Bueno, A., Calvo, E., Expósito, M., Maíllo, I., & Rodríguez, A. (2011). Alumnos con altas capacidades y aprendizaje cooperativo. Un modelo de respuesta educativa, 89-124.
- Tourón, J. (2004). De la superdotación al talento: evolución de un paradigma.
- Tourón, J. (2020). Las altas capacidades en el sistema educativo español: reflexiones sobre el concepto y la identificación: Concept and Identification Issues. Revista de Investigación Educativa, 38(1), 15-32.
- Uceda, B. (2020). Comunicació Educativa, núm. 33, 2020, pàg. 123-136. doi: 10.17345/comeduc33123-136

5. ANNEXOS

Annex 1 – Tècniques d'investigació: entrevistes estructurades a professionals de l'educació i famílies amb infants d'altres capacitats intel·lectuals.

Entrevista 1 - Cap d'Estudis i mestra d'Educació Primària amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quins son els teus estudis i què et va portar a treballar en el món de l'educació?

Jo sóc mestra d'Educació Primària especialitzada en Educació Física. Em vaig treure l'INEF. Des de sempre havia volgut ser mestra, però el que passa és que no tenia clar en quina especialitat. Al principi vaig començar ha fer filologia hispànica, però després vaig estar entre INEF i filologia hispànica. I coses de la vida, al final em vaig decantar cap a filologia hispànica i la vaig deixar l'últim any de carrera. Realment no la vaig acabar perquè no m'omplia. La idea va ser, vull ser mestra. Val, que m'agrada?. La literatura i l'educació física. I al final per qüestions logístiques i familiars m'anava millor filologia i vaig fer això. Però al final no m'omplia i em vaig donar compte quan em faltava un any per acabar. I després, al cap d'uns anys, vaig decidir a veure, què vull fer amb la meua vida. Sí, vull ser mestra i a més estic vinculada a l'esport des de ben petita. I llavors vaig dir, doncs magisteri d'educació física. I em vaig apuntar i ho vaig fer. I aquí estic. Però no he fet mai de mestra d'educació física. Perquè quan vaig entrar a l'escola, la plaça d'educació física estava agafada. Així que només vaig fer educació física quan les pràctiques. Per tant, sempre he set tutora de primària però la especialitat no l'he dut a terme mai. Bé, però ara apart de ser tutora de primària també sóc Cap d'Estudis. És una feina que implica coses, però estic molt contenta.

2. En l'entorn de la docència, penses que l'educació inclusiva actual és adequada pels infants amb altres capacitats?

No, ni pels alumnes amb altres capacitats intel·lectuals, ni pels alumnes amb necessitats educatives especials. El sistema educatiu tal i com està muntat no està preparat per adoptar aquest col·lectiu. No tenim ni les eines, recursos, ni la formació per poder fer-ho. Per a mi, és un pegat pel currículum. Però és una realitat, perquè ens omplim la boca de que som escoles inclusives, que atenem als infants amb NEE i és mentida. Els atenem en la mesura del que és possible. Perquè quan tens una ràtio de 27 alumnes és complicat.

Sí que he de dir, que és més fàcil per baix que per dalt. O sigui, és molt més fàcil donar una fitxa de sumes al que no sap dividir, que preparar tot un pla per un infant d'altres capacitats intel·lectuals. No estem preparats, ni crec que no ho estarem en molts anys. Queda molt de camí per recórrer.

3. Com a Cap d'estudis i mestre d'educació primària que ets d'una escola, quins son els suports i recursos que has trobat més efectius i productius per l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

Jo vaig tenir personalment una alumne i em va costar molt, perquè et sents perdut, no saps on buscar, cap a on tirar, com fer la gestió d'aula. A tall d'exemple, ara estic explicant això a la resta de classe, però aquesta nena s'està avorrint, com ho puc fer. Llavors fa uns anys, aquí el que fèiem i crec que funcionava. Tenien dues hores a la setmana que sortien de l'aula. Tots els infants que creiem que eren altes capacitats intel·lectuals diagnosticats o infants talentosos, s'ajuntaven encara que fossin de diferents edats. S'ajuntaven amb un mestre/a durant dues hores i treballaven un projecte alternatiu. Això els agradava molt. Encara que alguns patien molt perquè no estaven a la classe i perquè allò que estaven fent a la classe s'ho estaven perdent. Això els generava molta angoixa. Jo li vaig crear un pla alternatiu a la meua alumne i vam pactar que seria sobre un llibre que li agradés molt. L'alumne es va crear com una pàgina web on havia de fer tot un buidatge del que li havia agradat, de les seves inquietuds, etc. Amb tot això, la nena va crear com un itinerari de viatge en relació al llibre com si fos una agència de viatges i convidava a persones a que viatgessin per Anglaterra i fessin un itinerari per tots els llocs que sortien al llibre. El problema és la logística dins l'aula quan l'alumne treu el seu ordinador, però la resta de companys estan fent una altra tasca i com a mestra t'has d'anar combinant i a la vegada fent el seguiment a l'alumna.

4. En l'actualitat, quins canvis proposaries dins l'àmbit educatiu per donar suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Al final, jo crec que recursos a nivell de professorat i de formació. I després també fer entendre als responsables de l'EAP, perquè són molt reticents a fer acceleracions. Els hi costa moltíssim prendre decisions. Aquí ja parlo com a mare, et sens tota l'estona que t'estan qüestionant i que ells pensen que tu et creus que tens un fill impressionant. I realment el que penso jo és, tant de bo el meu fill no fos així. Ho dic amb el sentit que ens hauríem estalviat molts mals de cap a tots i sobretot en ell, que és la persona que més malament ho ha passat. No confien en les famílies ni en el que els estàs dient.

Ells només confien en si fan les seves proves, que ells ho analitzin i vegin. En el cas d'en Roc li hagués anat molt bé una acceleració. S'haguessin acabat els nostres problemes d'avorriment del nostre fill.

5. Com a mare que ets, d'un infant amb altes capacitats, quins son els consells que donaries a les famílies que es troben en la mateixa situació?

Que no tinguin por de dir les coses. Que vagin i parlin. Al principi et fa vergonya. No dius les coses perquè la gent no pensi que tu vas de sobrada. La qüestió és parlar i lluitar molt i saber el que de les coses. Sobretot, si ho detecteu i ho veieu, s'ha d'anar a per totes. El tema és insistir molt perquè et creguin, ser molt persistent i no conformar-se. I allò que els diuen que fan que s'assegurin que realment ho porten a terme. Perquè en un paper un Pla Individualitzat és molt bonic. Jo puc dir el que vulguis amb el teu fill. Però assegurar-se que ho facin.

6. Es fa difícil compaginar el paper de ser mare d'un infant d'altres capacitats amb la feina de mestra d'educació primària, juntament amb el càrrec de Cap d'estudis en el centre educatiu on estàs?

No, ara actualment ho portem bé. No, no és difícil. A veure, això implica que jo dormo menys hores de les que em pertoquen. Al final sempre t'acaba quedant per a tu el que és l'últim. És veritat que la meua parella ens ho compaginem molt bé. Els seus horaris son bons, ja que treballa un dia de cada quatre i llavors ens ho combinem i organitzem les tasques. Clar, no només tenim un fill, sí no som tres. La logística familiar és molt estructurada. A més a més, per defecte professional sóc una persona molt exigent i dedico molt de temps en ajudar ha fer els deures als meus fills. I sobretot sempre intento donar molts bons consells a tots ells.

7. En el centre educatiu que treballes, hi ha algun infant amb altes capacitats? Quin grau d'implicació teniu amb els infants d'altres capacitats?

Si que hi ha alguns casos. Encara que, ara mateix no hi ha molts. El grau d'implicació és molt justet. Mai es parla dels infants amb altes capacitats intel·lectuals. Sempre es parla per baix. Ens oblidem, doncs perquè al final no necessiten. O sigui, el teu cap diu, no necessita que l'ajudi, perquè ja ho sap fer. Ja, però necessita que l'ajudis a fer més. El que passa, és que tot això implica molt de temps. És qüestió de dedicar-li moltes hores. S'ha d'entendre que no és que pugis cap a dalt, sinó que ampliïs cap els costats. A tall d'exemple, si estem fent divisions no puc està fent equacions. Ningú t'està demanant que facis per dalt. T'està demanat que si fas divisions que ho ampliïs en situacions.

És bastant complicat perquè necessites un temps per coordinar-te amb aquell infant, que se senti a gust, que estigui motivat i que el que tinguis preparat sigui un tema que li agradi. És qüestió d'agafar aquell infant, preparar-t'ho, de parlar amb ell, que no se senti diferent. En aquest tipus d'alumnat els fa molta ràbia sentir-se diferents. En definitiva, que no estem preparats. El més important és trobar el professorat adequat.

8. Quina creus que seria la millor distribució de l'alumnat per incloure els infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Jo sóc partidària que els grups siguin heterogenis. No m'agrada això de separar-los per nivells. Perquè aquí hi ha implícites altres coses a nivell social. I llavors, això pot fer que se't carregui tot un curs. Per això, sóc de grups heterogenis i de les interconnexions entre alumnes. Els va molt bé als infants amb altes capacitats intel·lectuals compartir amb altres companys que els hi costa més. Perquè a vegades saben molt, però no saben explicar-ho. Llavors treballar aquesta part va molt bé. Jo no separaria per nivells. El més ideal seria trobar una bona adaptació perquè l'infant pogués estar amb els del seu nivell.

9. Per aprofundir una mica més sobre el tema, en quin instant us vàreu donar compte de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats intel·lectuals ?

Des de, ben petit. Tots els inputs ja despuntaven. Als sis mesos el meu fill ja pujava i baixava del sofà. Era molt hàbil. A nivell motriu molt potent. I quan va començar a parlar tenia divuit mesos i feia unes construccions de frases que et quedaves ben parat. A tall d'exemple, recordo quan el meu fill tenia dinou mesos i a casa hi havia un àlbum amb els escuts dels equips de la lliga. Doncs posàvem tots els escuts i li deies l'escut d'un equip i ell et senyalava el que era. En aquest moment ens vàrem donar compte que alguna cosa passava. La qüestió és que la situació la normalitzes perquè només veus el teu fill. Però quan quedes amb altres famílies i fas la comparació, te n'adones que hi ha molta diferència entre els altres infants. Un bon consell és potenciar els infants amb altes capacitats i sempre motivar-los.

10. Després d'assabentar-vos que el vostre fill és d'altres capacitats. Com a persones més properes, com veieu que es relacioni amb altres persones? La interacció amb els seus companys procedeix d'una forma adequada?

El nostre fill és un nen molt social. A tall d'exemple, en els seus aniversaris li agradava convidar a una gran quantitat de companys, els de la seva classe, els del futbol, els que havia conegut en una altra escola. Ell no ha tingut mai problemes de relacionar-se amb ningú. Tot el contrari, sempre molt bé.

11. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill en alguna ocasió s'ha vist reflectit en la frustració?

El tema de la frustració el nostre fill és un tema que no porta gens bé. Nosaltres com a família fem molt de treball emocional amb aquest tema. A part, és un nen molt auto-exigent. El tema de la frustració li costa molt. A tall d'exemple, un examen d'anglès, ell sabia que no ho portava com ell creia i llavors ho passa malament. És un nen que necessita que les coses li surtin perfectes o sinó ja no ho fa. Per aquest motiu la frustració no la porta gens bé. Encara que en aquests moments ho porta bastant bé, però perquè fem molt de treball sempre animant el nostre fill. A nivell emocional son molt hipersensibles i tenen molta empatia. Els afecta molt les coses que els hi fan les altres persones. Sobretot de les persones que ells consideren que son amics. Sí un amic seu fa alguna cosa que a ell creu que no és correcte s'ho pren molt a pit.

12. Com a pares d'un infant amb altres capacitats, a l'hora de rebre suport i recolzament per part del centre educatiu on està escolaritzat el vostre fill, quin seria per vosaltres el grau de satisfacció?

Ara mateix, en aquest moments estic contenta, perquè la mestra que té el sap portar. Però en altres ocasions el nostre fill no va tenir sort amb els educadors/es. I això fa que el grau de satisfacció estiguis a menys cinquanta. No tinc paraules per definir-ho. Sempre depèn molt del professorat que et toqui. Segons quins mestres si que s'havien adaptat més al nostre fill i els resultats eren molt més positius.

13. Com a mestre d'educació primària, Cap d'estudis i sobretot com a mare d'un infant d'altres capacitats intel·lectuals com definiries en tres paraules que son per a tu les altres capacitats intel·lectuals?

Són **especials**, i també **diferents** amb el sentit de que no els podem tractar com la resta de companys, perquè són infants molt sensibles. I també són **únics**, perquè si connectes amb ells és una passada i és màgic.

Entrevista 2 - Directora d'una escola i mestra d'Educació Infantil.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quins son els teus estudis i què et va portar a treballar en el món de l'educació?

Sóc mestra d'Infantil i llicenciada en pedagogia. Porto tota la vida laboral aprenent i continuo. Els infants són els millors mestres. He fet postgraus d'atenció a la diversitat, psicopedagogia, màster en pedagogia sistèmica i ara mateix estic estudiant psicologia transpersonal. Vaig ser una nefasta estudiant i m'avorria molt a la classe. La meua família no tenia estudis i a casa no teníem llibres. Una mestra em va donar la mà. Confio en el poder dels mestres, per això crec que un docent ha de ser una persona formada en tots els àmbits: intel·lectuals, morals i espirituals.

2. En l'entorn de la docència, penses que l'educació inclusiva actual és adequada pels infants amb altres capacitats?

El decret contempla l'amplitud de la diversitat. Actualment el decret no està desplegat tal i com hauria de ser on la formació a tots els centres, els recursos personals i professionals han d'estar assegurats. Estem en situació molt crítica als centres inclusius. Les altres capacitats intel·lectuals d'un infant, si no requereix d'un increment d'atenció, és molt fàcil que passi desapercebuda. Els de l'EAP van saturats.

3. Com a directora i mestra d'Educació Infantil que ets d'una escola, quins son els suports i recursos que has trobat més efectius i productius per l'alumnat amb altres capacitats intel·lectuals?

Un bon enriquiment curricular. Un "mentor" professor que estimuli. Projectes estimulats i ambient amb multinivell i reptes.

4. En l'actualitat, quins canvis proposaries dins l'àmbit educatiu per donar suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Propostes d'aprenentatge, projectes-reptes i ambients d'aprenentatge

5. Sent directora d'una escola. Quan teniu un infant amb altes capacitats, com a centre educatiu, quins son els consells que donaríeu o doneu a les famílies que es troben en aquesta situació?

Sobretot la comunicació fluida amb el tutor/a. Molt cops son infants que tenen problemes per expressar les seves emocions i es comporten sempre com els adults esperen. Saber com se senten, que pensen i que els entusiasme és molt important.

6. En el centre educatiu on treballes. Quins son els protocols que es segueixen a l'hora d'identificar i detectar un infant amb altes capacitats? Com s'informa a les famílies sobre el procés d'identificació i detecció que el seu fill/a és d'altes capacitats intel·lectuals?

Normalment són les famílies les que ens envien informes de centres externs. Sí és així ho derivem a l'EAP, es fa entrevista conjunta i a partir d'aquí es fa un informe NESE. Després es va una PSI, o pla de suport individual per adequar l'acció educativa. Si ho detectem des del centre, fem una reunió amb la família per autoritzar la intervenció de l'EAP.

7. En l'actualitat, dins la vostra escola s'ofereixen programes d'enriquiment curricular o activitats extra curriculars per infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Sí.

8. En l'escola on treballes, hi ha algun infant amb altes capacitats? Quin grau d'implicació teniu amb els infants d'altes capacitats intel·lectuals?

Segons la demanda i necessitat de l'alumne/a. Molts cops els infants amb altes capacitats intel·lectuals volen ser com la resta dels altres nens i nenes.

9. Quina creus que seria la millor distribució de l'alumnat per incloure els infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Que hi puguin haver situacions d'aprenentatge on es puguin barrejar els alumnes de diferents edats i que s'ajuntin per interessos.

10. Creus que el professorat que hi ha a l'escola té la formació adequada per poder atendre a l'alumnat amb altes capacitats?

De tot l'equip docent hi ha alguns que sí que tenen la formació. Però encara falta molt perquè la majoria de professorat tingui la formació per atendre els infants amb altes capacitats intel·lectuals.

11. En el vostre centre educatiu, existeix algun equip especialitzat per tractar els alumnes amb altes capacitats? Els infants que realment son d'altres capacitats se'ls ofereix en algun moment recolzament emocional i psicològic?

No hi ha cap equip especialitzat. Però per oferir un recolzament emocional i psicològic tenim els mestres de suport addicional i els tutors/es que són els que fan aquesta funció.

12. Com a centre educatiu, algun cop heu col·laborat amb associacions o amb altres entitats especialitzades amb altes capacitats intel·lectuals?

No.

13. Com a directora i mestre d'educació primària com definiries en tres paraules que son per a tu les altes capacitats intel·lectuals?

Diversitat, enriquiment i cooperació.

Entrevista 3 - Secretari de l'Associació ATHENA (Altes Capacitats intel·lectuals) i mestre d'educació primària i secundària amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quins son els teus estudis i què et va portar a treballar en el món de l'educació?

He estudiat magisteri en l'especialitat d'educació física i també sóc llicenciat en ciències de l'activitat física i l'esport (CAFE). A part també he fet de mestre i professor d'anglès ja que em vaig treure el C2 d'aquesta llengua per Cambridge. Des de que vaig començar CAFE tenia clar que una de les opcions que més m'agradaven era estar de professor d'educació física. Vaig treballar també en altres àmbits però mai vaig deixar l'educació.

2. Ens podries indicar i exposar de manera genèrica el teu rol com a secretari de l'associació ATHENA?

M'encarrego d'organitzar les reunions de la junta, redactar les actes, organitzar les xerrades que fem a les diferents universitats. A part també hi ha bastants alumnes d'universitat que han de fer el TFG i es posen en contacte amb mi.

3. Quin és el motiu principal que t'ha portat a ser membre d'una associació d'infants i joves amb altes capacitats intel·lectuals? En quin moment decideixes ocupar el càrrec de secretari de l'associació?

Entro a l'associació ja que el meu fill quan tenia sis anys va ser diagnosticat com a altes capacitats intel·lectuals. Fa dos anys la junta anterior va decidir que era hora de donar el relleu i jo, amb altra gent, vam considerar que era oportú fer un pas endavant i aportar el nostre gra de sorra. Si no ens haguéssim presentat l'associació hagués pogut desaparèixer, cosa que no volíem que passés de cap manera.

4. Ens podries explicar breument quines són les principals funcions i responsabilitats del teu càrrec?

La resposta seria la mateixa que en la pregunta dos. M'encarrego d'organitzar les reunions de la junta, redactar les actes, organitzar les xerrades que fem a les diferents universitats. A part també hi ha bastants alumnes d'universitat que han de fer el TFG i es posen en contacte amb mi.

5. Com a secretari de l'associació ATHENA, quins són els suports i recursos que has trobat més efectius i productius per a infants i joves amb altes capacitats intel·lectuals?

Dins d'Athena, un dels principals objectius és millorar la sociabilització entre iguals dels nostres fills. És per n'això que fem molts d'esforços per fer trobades, xerrades, tallers, etc., on els nostres fills es puguin conèixer. Un dels principals problemes que solen tenir els nens/es amb aacc és que es senten molt sols ja que tendeixen a pensar que no hi ha més nens/es amb les seves característiques. Quan sociabilitzen i veuen que d'altra gent són com ells milloren molt la seva autoestima i el seu rendiment educatiu. A nivell escolar valorem molt positivament la possibilitat de fer acceleracions i plans individualitzats. Ens hem trobat que depenent molt de l'escola es fa aquestes adaptacions sense cap problema o directament es prefereix mirar cap a una altra banda i no afrontar els problemes que es deriven de les aacc.

6. Dels tallers o projectes que oferiu en la vostra associació, quins són els que més destaquen per donar més visibilitat a les altes capacitats? Pensa que aquests programes dirigits a infants d'altres capacitats s'apliquen de la mateixa manera en una escola pública i en una concertada?

On es veu més clarament que els nostres nens/es tenen aacc és en tots els tallers científics i/o tecnològics ja que sovint fan preguntes o explicacions d'un nivell molt més avançat que no pas la seva edat. No obstant, sovint ens trobem que l'aplicació dels programes dirigits a infants en aacc no depèn tant de la titularitat de l'escola (pública, concertada o privada) sinó de l'empatia i la formació del tutor/a. Hi ha grans professionals dins de l'educació que contínuament es formen i intenten donar el millor en cada sessió. Si et trobes amb aquest tipus de docent el teu fill tendirà a anar content a classe i a no tindre problemes.

7. Quina relació hi ha entre l'associació i les famílies? Com a associació, quin grau d'implicació teniu amb les famílies?

En el dia a dia la forma principal de contacte és via telèfon o WhatsApp. Tenim 2 grups principals en els que expliquem totes les activitats que tenim pensades fer en les pròximes setmanes i on les famílies poden preguntar qualsevol dels dubtes que tinguin. A part en les quedades que fem també se'ns posa en contacte molta gent per consultar-nos qualsevol dubte.

8. En l'actualitat, quins canvis proposaries dins l'àmbit educatiu per donar suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Proposaria:

-Homogenització de les respostes dels EAPs (equips d'assessorament psicopedagògic) dels diferents centres. Sovint ens donem compte que cada professional psicopedagog dona respostes completament diferents. A tall d'exemple, en un principi els informes privats han de ser acceptats però hi ha alguns EAPs que no els accepten.

-Facilitar les acceleracions de curs. Hi ha centres on es fan més habitualment però generalment costa molt que s'accepti fer una flexibilització de curs.

-Planificar estructures horàries que facilitin les acceleracions parcials d'alguna assignatura. És a dir, l'ideal seria que la classe de matemàtiques de per exemple primer de l'ESO i segon es fes dins del mateix horari. D'aquesta manera, si hi ha un alumne de primer amb un nivell molt alt d'aquesta assignatura pogués pujar a segon. D'aquesta manera tindríem l'alumnat a les classes segons nivells i no per edats.

9. En l'entorn de la docència, penses que l'educació inclusiva actual és adequada per als infants amb altes capacitats?

Com a docent considero que, sí es vol realment una escola inclusiva, s'hauria de dotar les escoles i instituts de molts més mitjans. La varietat actual de l'alumnat és tant i tant àmplia que sovint no pots donar abast. És molt difícil que els plans individualitzats es compleixin si no hi ha una dotació econòmica darrera, com per exemple: vetlladores, psicopedagogs especialitzats, professors de suport, etc.

10. Com a pare que ets, d'un infant amb altes capacitats, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en la mateixa situació?

Els passo a seguir crec que haurien de ser:

-Posar-se en contacte amb alguna associació en nens/es en altes capacitats (com ATHENA o FANJAC) i preguntar on poder anar a fer el diagnòstic en altes capacitats ja que no tots els psicopedagogs estan especialitzats en aacc.

-Anar al centre especialitzat a passar les proves.

-Posar-se en contacte amb l'escola i mostrar-los l'informe. Hi ha socis que han fet les proves directament pel públic (EAP) però són una minoria ja que hi ha una llista d'espera molt àmplia.

11. Es fa difícil compaginar el paper de ser pare d'un infant d'altres capacitats amb la feina de mestre d'educació secundària, juntament amb el càrrec de secretari de l'associació ATHENA?

Ara ja estic una mica més acostumat però he de reconèixer que, sobretot al principi, se'm feia molt feixuc poder compaginar-ho tot. També he de dir que tenim molta ajuda de molts altres pares i mares que han decidit, altruïstament, dedicar moltes hores a l'associació.

12. En el centre educatiu que treballes, hi ha algun infant amb altes capacitats? Quin grau d'implicació teniu amb els infants d'altres capacitats?

Sí que hi ha alumnes amb aacc però no hi ha cap que estigui accelerat. Òbviament per a qualsevol alumne amb aacc és molt gratificant veure que el teu professor també coneix de primera mà la teva situació i que entèn perfectament els teus neguits o interessos.

13. Quina creus que seria la millor distribució de l'alumnat per incloure els infants amb altes capacitats?

Crec que seria convenient que hi hagués una distribució espacial i horària molt flexible dins dels centres educatius. Si un/a alumne de tercer de l'ESO té un nivell molt alt d'anglès hauria de poder anar a les classes de 4t sense més complicacions. Malauradament aquesta idea és una quimera i rarament es dona a cap centre. Continuem distribuint l'alumnat per edats i no per nivells.

14. Per aprofundir-hi una mica més, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

Tot va començar a la llar d'infants i va ser precisament la seva mestra la primera que ens ho va comentar. Posteriorment vam ser nosaltres mateixos els que vam veure que el nivell mental no estava d'acord amb la seva edat.

15. Qui se'n va adonar primer: la família, l'escola o l'entorn social? Podries explicar alguna anècdota o cas que evidencii aquest dubte sorgit davant del comportament del vostre fill?

Com he comentat a l'anterior pregunta en la llar d'infants ens van donar el primer cop d'alerta. Ja quan tenia dos anys ens van comentar que podria passar perfectament a fer I3. Com a exemple de la seva precocitat va dir la seva primera paraula als 5 mesos i mig al veure al seu "iaio". Vam dubtar si realment ho havia dit o si eren imaginacions nostres però al cap de dues setmanes (per tant 6 mesos) ja deia de forma repetida "Hola" a gent que veia pel carrer.

16. Abans de ser pare d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals, tenia la mateixa informació sobre els alumnes amb altes capacitats que ara?. Quan va néixer l'interès per informar-se'n?

Nosaltres personalment sí que teníem informació perquè jo mateix també tinc altes capacitats. També és veritat que quan van diagnosticar amb aacc al nostre fill vam conèixer molt més la realitat tant a nivell personal com educatiu.

17. La percepció de les altes capacitats intel·lectuals ha canviat quan us heu vist implicats directament? Realment això és el que us ha dut a informar-vos més i a prendre més consciència de les dificultats que aquests infants poden tenir a l'hora d'incorporar-se al sistema educatiu reglat?

Sí que la nostra visió ha canviat. A moltes famílies els toca lluitar molt per a fer què se'ls prengui sèriament i també sovint sol ser complicat entendre algunes de les reaccions dels nostres fills/es. Com a exemple ens trobem moltes vegades una descompensació entre el nivell mental i l'emocional. Això fa que un/a nen/a tingui un nivell acadèmic molt alt però aquest no es vegi reflexat en com gestiona les emocions.

Des del principi, ens vam informar de totes les possibles adaptacions que es poden fer. Lamentablement la realitat és que sovint hi ha molts problemes, sobretot per voluntat i recursos, a l'hora d'implementar-les.

18. Després d'assabentar-vos que el vostre fill és d'altres capacitats. Vosaltres que sou les persones més properes dins del seu entorn. Com veieu que es relaciona amb altres persones?. La interacció amb els seus companys es fa d'una manera adequada?

Quan era més petit rarament es relacionava en nens/es de la seva mateixa edat i generalment sempre jugava amb nens molt més grans que ell. Actualment ha canviat i es relaciona amb nens/es de totes les edats. En aquest sentit estem contents ja que ha aconseguit ser més laxa i no tan rígida en les seves relacions personals.

19. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula?

A l'aula sovint es sent frustrat quan té la sensació que no aprèn res. En algunes assignatures tendeix a avorrir-se i aquest és moltes vegades el primer pas cap a portar-se incorrectament. Emocionalment li resulta molt complicat controlar i gestionar la frustració de quan no li surt alguna cosa. Li costa molt reconèixer que no sap fer algo i sovint s'enfada.

20. Com a pares d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals, quin és el grau de satisfacció que teniu respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el vostre fill?

El nostre grau de satisfacció és mig-baix ja que trobem que haguessin pogut fer moltes més coses de les que han fet. Sovint ens hem sentit oblidats i, com sol passar en la major part dels casos, el compliment de les adaptacions que se li han fet han depès de les tutores que ha tingut.

21. Com a mestre d'educació primària i secundària, secretari de l'associació i sobretot com a pare d'un infant d'altres capacitats intel·lectuals, com definiríes amb tres paraules les altes capacitats intel·lectuals?

Precocitat, superdotació i talent.

Entrevista 4 – Família 1 de l'Associació ATHENA amb fills d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quines són les qualitats més característiques del vostre fill/a segons les seves altes capacitats?

Nosaltres tenim dos fills, en Hugo i el Mario. Tots dos tenen altes capacitats amb perfil de superdotació. Una gran necessitat d'aprenentatge, qualsevol tema sempre volen aprofundir i ampliar el seu coneixement. L'Hugo a nivell educatiu és molt perfeccionista i competitiu. Li encanta les matemàtiques. En canvi, el Mario té molta imaginació i sí un tema li agrada és capaç d'una gran concentració. A tall d'exemple, li encanta construir Legos, transformers o les sondes que s'han enviat a Mart.

2. Com va ser el diagnòstic del vostre fill/a i de quina manera us va afectar la vida familiar?

El diagnòstic de l'Hugo va tenir lloc al novembre de 2023. Pendent de retest en 2 anys, ell té perfil de superdotació. Pensavem que si hi havia alguna capacitat seria en l'àmbit matemàtic ja que semblava molt evident. Sempre ha tingut interès i ha après molt ràpidament. Relament, no esperavem el perfil de superdotació. Vam dubtar quan el vam portar a avaluar, perquè era possible que estessim equivocats i no pensavem que hagués puntuat elevat en moltes àrees i en creativitat. D'alguna manera ell va quedar en segon pla quan vam conèixer el diagnòstic del seu germà.

El diagnòstic d'en Mario també va tenir lloc al novembre de 2023. També va ser de perfil de superdotació. Sempre vam pensar que el nen tenia habilitats per les construccions i la mecànica però no esperàvem el resultat. Sempre hi havia hagut queixes al centre educatiu per ser un nen dispers i poc atent. El vam avaluar per tenir el mateix coneixement que el seu germà envers a la seva manera d'aprendre. El resultat ens va sorprendre molt i a mí, particularment em va produir molta tristesa. No l'havíem comprés i l'havíem renyat moltes vegades per no contestar i estar despistat. Sempre havíem rebut queixes de l'escola i en aquell moment vaig entendre què li passava. Des d'aquell moment el vam entendre i comprendre d'una altra manera. Va ser més fàcil apropar-nos a ell.

3. En l'àmbit educatiu, penseu que l'educació inclusiva actual és adequada per als infants amb altes capacitats?

No, el centre educatiu del nostre fill no contempla cap actuació/intervenció en el cas de diagnòstic d'altres capacitats intel·lectuals. A més, hem visitat altres centres educatius i tampoc ho consideren en el PEC tot i que alguns tenen més sensibilitat pel tema i consideren que, si és necessari, es podrien plantejar intervencions específiques.

4. Com a familiars que sou d'un infant amb altes capacitats, quins són els suports i recursos que heu trobat més efectius i productius per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

Des del centre educatiu no hem obtingut cap recurs. A nivell familiar, intentem apuntar-los a extraescolars i activitats que sabem que són del seu interès.

5. En l'actualitat, quins canvis proposaríeu dins l'entorn pedagògic per donar un bon suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Destinar recursos per motivar i donar enriquiment a aquest tipus d'alumnes. Per estimular i les ganes per anar a l'escola. En l'actualitat no es destinen els mateixos recursos pels alumnes amb dificultats que pels alumnes amb altes capacitats.

6. Com a família que sou, d'un infant amb altes capacitats, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en un cas com el vostre?

El nostre consell és que sí alguna família té dubtes de sí el seu fill o filla pot tenir altes capacitats, el més important és fer una detecció amb unes proves en algun centre especialitzat per poder aclarir sí tenen altes capacitats.

7. Es fa difícil compaginar el paper de ser pares d'un infant amb altes capacitats i a la vegada coordinar-ho amb les vostres respectives feines? Com definiríeu la vostra conciliació familiar actual?

Nosaltres creiem que la nostra conciliació familiar és bona. És veritat que amb la feina no podem estar amb els nostres fills a l'hora de dinar, però la resta de temps sí que prioritzem estar amb ells.

8. Per aprofundir una mica més sobre el tema, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

En el cas de l'Hugo, des de molt petit, ja sent nadó, connectava fàcilment amb les persones. Tenia conductes amb molta intencionalitat. Era i és molt perseverant quan vol alguna cosa o pel seu tema d'interès. Amb molta memòria. Emocionalment molt intens. S'interessava per llibres que no podia llegir (1-2 anys). Va aprendre números, lletres, operacions matemàtiques bàsiques i lectura ell sol. Mostrava molta inquietud mental i demanda contínua d'atenció de l'adult.

En canvi el Mario, des de nadó era molt observador. Mostrava gran curiositat i interès per tocar i experimentar amb objectes i conèixer el seu funcionament. Gran capacitat de concentració per allò que l'interessava molt. Molta memòria. Captava canvis ràpidament. A tall d'exemple, sí s'acostava algú al replà de l'escala, gran sensibilitat per les textures de la roba. Sentit de l'humor molt particular.

9. Després d'assabentar-vos que el vostre fill/a és d'altres capacitats, com a persones més properes, com veieu la relació que té amb altres persones? La interacció amb els seus companys és adequada?

L'Hugo és un nen que no cerca el conflicte. És molt sociable i no té problemes per relacionar-se amb altres persones de la seva edat o adults. Però s'emmascara molt a classe, segurament per por a no encaixar i a que el jutjin com feble (això ho ha verbalitzat).

En Mario és un nen que tampoc cerca el conflicte. També és molt sociable i no té problemes en relacionar-se amb altres nens o adults. Però sí veu una injustícia intenta resoldre-la. Això moltes vegades fa que tingui disputes amb altres infants (ell mai inicia el conflicte).

10. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill/a expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill/a en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula?

A l'Hugo, les seves emocions són molt intenses. A l'escola no les mostra però a casa sí les mostra. Sí que ha tingut moltes vegades frustració perquè quan té un projecte, al posar tanta energia sí no surt com ell vol o no té un reconeixement, això el fa sentir frustrat.

En el cas d'en Mario, les seves emocions són també molt intenses. Ell sí que mostra les seves emocions a l'escola. I també té moltes frustracions perquè les seves aficions no són les mateixes que els nens i nenes de la seva edat (per exemple li agrada Star Wars i va llegir una enciclopèdia però només pot compartir amb adults perquè als companys no li agrada).

11. Com a pares d'un infant amb altes capacitats, quin és el grau de satisfacció que tens respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el teu fill?

Nosaltres estem molt insatisfets amb el recolzament del centre. La primera frase que van dir quan van portar els informes de diagnòstic d'altres capacitats va ser “que malauradament no tenim recursos”, en l'última reunió de seguiment van informar-nos que no realitzarien cap intervenció particular perquè són molts alumnes a l'aula.

12. Vosaltres com a familiars com estimuleu les seves habilitats i capacitats? A l'hora d'ajudar-lo, de quina manera li doneu suport per intensificar la seva creativitat i motivació?

Sempre que surt un tema i volen aprofundir, estem al seu costat per cercar més informació. Llegim llibres amb ells a les nits. Un altre tema que hem fet és fer un control de l'accés a la tecnologia. No tenim tablet a casa, poden fer servir ordinador però amb nosaltres.

13. En algun moment el vostre fill/a ha participat o participa en activitats extraescolars o projectes d'enriquiment en relació amb les altes capacitats?

Els nostres fills realitzen tres activitats extraescolars, escacs és el tercer any, creativitat digital també es el tercer any i teatre que és el primer any que el cursa. Hem fet alguna activitat fora de l'escola amb l'associació Athena.

14. Coneixeu alguna associació o entitat de suport a les famílies d'infants amb altes capacitats? Què us ha aportat?

Al febrer vam ingressar a l'associació Athena. Ens ha aportat conèixer altres famílies amb fills amb altes capacitats i veure que tenen moltes coses semblants amb el tema d'educació del nostre fill. Ells estan molt contents.

15. Quina és l'evolució del vostre fill/a d'ençà que participa en l'associació Athena? Com a família heu participat en algun programa o taller de l'associació?

El nostre fill Hugo ha participat en varis tallers. Ha vist per exemple que el tema de jugar a jocs de taula és més comú en nens amb altes capacitats que amb el companys de la seva escola.

En el cas d'en Mario també ha participat en varis tallers. Ell ha vist que en els nens amb altes capacitats els agrada construir peces de construcció com el Lego o entre d'altres semblants. I què això amb el companys de l'escola no coincideix.

16. Per via de l'associació, heu conegut altres famílies que es troben en la mateixa situació que la vostra? Quina és la recomanació que faríeu a les famílies que tenen la intenció per vincular-se a l'associació?

Sí hem conegut més famílies a l'associació. Nosaltres sí que recomanem que s'apunten a l'associació per veurà que tenen moltes coses d'aficions en comú amb altres nens i nenes d'altres capacitats (lego, jocs de taula) i molt important conèixer altres famílies amb situacions semblants a les teves.

17. Com a familiars d'un infant amb altes capacitats, com definiríeu amb tres paraules què són les altes capacitats intel·lectuals?

Intensitat, curiositat i ganes de saber, que mai s'acaben.

Entrevista 5 – Família 2 de l'Associació ATHENA amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quines són les qualitats més característiques del vostre fill/a segons les seves altes capacitats?

Facilitat d'aprenentatge, rapidesa en el raonament, curiositat per temes d'adults, molta sensibilitat, capacitat de resolució de problemes.

2. Com va ser el diagnòstic del vostre fill/a i de quina manera us va afectar la vida familiar?

Des d'I3 que la tutora ens va dir que el nen llegia i que no era "normal", vam estar pendents, tant nosaltres com a l'escola. Però va ser un procés lent, ja que a l'escola van trigar uns anys a fer-li la valoració. Finalment li van fer les proves quan ell feia tercer de primària. En la vida familiar vam seguir com sempre, seguint-lo en les inquietuds que tenia, i donant-li la corda que ell ens demanava. Al carrer li vam insistir en què ell havia de seguir així, sense diferències, i sense "presumir" de la seva capacitat, per tal de continuar com un nen normal, per seguir la seva vida social sense canvis.

3. En l'àmbit educatiu, penseu que l'educació inclusiva actual és adequada per als infants amb altes capacitats?

De cap manera, en el nostre cas va seguir com un més, no li podien donar una educació més completa, ja ens van dir que a la classe eren més de 20, i no podien personalitzar, i sí que hi ha un servei de reforç per als que estan per baix de la mitjana, però no existeix aquest servei d'ampliació pels més avançats.

4. Com a familiars que sou d'un infant amb altes capacitats, quins són els suports i recursos que heu trobat més efectius i productius per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

El que no hem trobat a l'escola ho hem suplert fora d'ella, amb activitats que complementaven les seves curiositats, en sortides, tallers, activitats... puntuals, i les extraescolars, que han ocupat gairebé les hores lliures, per exigència seva, extraescolars amb gent de diferents edats, com robòtica.

5. En l'actualitat, quins canvis proposaríeu dins l'entorn pedagògic per donar un bon suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Caldria un servei d'ampliació, amb professorat format en la matèria específica i en les altes capacitats, per entendre com ells pensen i raonen, i motivar-los a seguir aprenent, no tallar-los les ales i portant-los a l'avorriment.

6. Com a família que sou, d'un infant amb altes capacitats, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en un cas com el vostre?

Acompanyar-lo en tot el que ell necessita. Lluitar perquè el nen sigui feliç i estigui motivat per anar a l'escola, buscar activitats que l'omplin, i tot i que és difícil i socialment queda molt de camí, intentar que sigui un nen normal.

7. Es fa difícil compaginar el paper de ser pares d'un infant amb altes capacitats i a la vegada coordinar-ho amb les vostres respectives feines? Com definiríeu la vostra conciliació familiar actual?

No es fa gens difícil. Almenys en el nostre cas, ja que emocionalment ell ho ha portat molt bé. Hem sigut pares d'un nen "qualsevol", només intentant buscar aquelles activitats en família que més li poguessin agradar, però que no ha suposat cap esforç. Ens ha ajudat a decidir com passar les estones en família, i la veritat és que hem après molt amb ell. La conciliació familiar amb el treball sempre és difícil, independent de les altes capacitats, però ens hem organitzat per dividir les tasques i així intentem arribar a tot.

8. Per aprofundir una mica més sobre el tema, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

Va començar a parlar molt petit, i feia raonaments com una persona adulta, i tenia molta memòria. Però va ser a la reunió d'infantil que la tutora ens va dir que amb 3 anys ja llegia, i que això no era normal, que aniria controlant. Quan tenia 7 anys a les extraescolars ens van dir que hauria d'anar en cursos superiors perquè arribava sobrat.

9. Després d'assabentar-vos que el vostre fill/a és d'altres capacitats, com a persones més properes, com veieu la relació que té amb altres persones? La interacció amb els seus companys és adequada?

Som d'un poble petit i socialment sempre hi ha comentaris fora de lloc, i signes d'enveja, però han sigut pocs, i potser més en els pares, que amb els propis companys. Només que el fet d'accelerar-lo de curs (de 3r a 5è) perquè la seva capacitat ho demanava, va fer que perdés una mica el contacte amb els de la seva edat i li costés formar un nou grup amb els d'un any més, perquè era un curs amb els grups molt tancats, i ell era físicament més petit. Va haver-hi un període d'adaptació d'estar a "terra de ningú", tot i que ell sempre ho va portar molt bé. Actualment està molt content, ha format un nou grup, amb qui comparteix aficions, i és feliç, que era el que a nosaltres ens preocupava.

10. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill/a expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill/a en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula?

No ha tingut episodis de frustració, potser algun comentari d'incomprensió per part d'algun professor, i prou. Des de fora es veu molt tranquil, molt madur i es pot parlar molt bé amb ell, ens ho comunica quan ho necessita i ho parlem.

11. Com a pares d'un infant amb altes capacitats, quin és el grau de satisfacció que tens respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el teu fill?

A l'escola va costar molt que la tutora de primer a segon de primària ens escoltés, que nosaltres volíem una valoració, que ja veníem d'infantil amb una recomanació de la tutora, que volíem respostes per saber com actuar, perquè el nen s'avorria a escola. Va costar molt que ens escoltés, fins que la tutora de tercer és va implicar. Al ser un poble petit, i no haver-hi altres casos reconeguts (aquest és un altre problema del centre, no fer proves perquè hi ha més nens), no hi ha conscienciació sobre les altes capacitats i tampoc mitjans ni personals per aquests nens. Però després ens van recolzar totalment en la decisió. Ara, a l'institut, els professors són conscients, però el nen es troba còmode, i no necessita cap altra diferència respecte qualsevol altre nen.

12. Vosaltres com a familiars com estímuieu les seves habilitats i capacitats? A l'hora d'ajudar-lo, de quina manera li doneu suport per intensificar la seva creativitat i motivació?

Acompanyant-lo en totes les activitats que a ell li agraden, i apuntant-lo als tallers i activitats que a ell el motiven, així com les extraescolars que a ell l'omplen.

13. En algun moment el vostre fill/a ha participat o participa en activitats extraescolars o projectes d'enriquiment en relació amb les altes capacitats?

Fa moltes extraescolars per decisió pròpia, molt variades: robòtica, música, ball, anglès i bàsquet durant la setmana. Així mateix, intentem participar puntualment en algunes de les activitats que promou Athena, i gaudeix molt amb les activitats i per la relació amb altres companys en la seva mateixa situació.

14. Coneixeu alguna associació o entitat de suport a les famílies d'infants amb altes capacitats? Què us ha aportat?

Athena. Ens ha ajudat molt a aprofundir sobre el tema de les altes capacitats, a entendre i aprendre a actuar, i a compartir activitats, a nivell de nens i pares, que anem al mateix vaixell, i és molt enriquidor.

15. Quina és l'evolució del vostre fill/a d'ençà que participa en l'associació Athena? Com a família heu participat en algun programa o taller de l'associació?

Al meu fill li encanta participar a les trobades d'Athena, tot i que no sempre és possible per motius d'agenda, però ell sempre es vol apuntar. Ell ha fet nous amics i està molt content.

16. Per via de l'associació, heu conegut altres famílies que es troben en la mateixa situació que la vostra? Quina és la recomanació que faríeu a les famílies que tenen la intenció per vincular-se a l'associació?

Sense cap dubte els diríem que val molt la pena, que és una ajuda a comprendre este món, i les trobades molt enriquidores, sobretot per ells. De fet, ja ho hem recomanat a altres famílies en situacions semblants.

17. Com a familiars d'un infant amb altes capacitats, com definiríeu amb tres paraules què són les altes capacitats intel·lectuals?

Satisfacció, Prudència i Acompanyament.

Entrevista 6 - Auxiliar d'Educació Especial amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quins són els teus estudis i què et va portar a treballar en el món de l'educació?

Soc tècnica en Educació Infantil. Bé, sempre tenia molt clar que m'agradava treballar amb infants, ensenyar-los com descobrir el món que ens envolta i ajudar-los a créixer com a personetes. Així mateix, feia de voluntària a una associació esportiva per a persones amb diversitat funcional. Amb el temps no sabia que la vida laboral em portaria a l'educació especial. Em van oferir treball com a vetlladora durant uns anys i després de passar per la borsa d'educadora i auxiliar d'educació especial. Ara sé que el que realment em fa feliç és ajudar al fet que qualsevol persona tingui el dret a ser i estar com a qualsevol altre, vetllar per la seva autonomia personal i social. Tot i que sembla un tòpic, et prometo que em fa molt feliç aportar el meu granet.

2. En l'entorn de la docència, penses que l'educació inclusiva actual és adequada pels infants amb altes capacitats intel·lectuals?

No. Encara fa falta molta formació i sobretot també conscienciació. Em refereixo des d'una perspectiva inclusiva, saber detectar i abordar les persones amb altes capacitats.

3. Com a Auxiliar d'educació especial que ets d'una escola, quins són els suports i recursos que has trobat més efectius i productius per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

Com a recursos didàctics suposo que em preguntes, com estratègies d'aula, trobo propicis els racons, ambients, pels seus espais diferenciats, on l'alumne avança al seu ritme, intercanviant experiències de temes com els contes, botiga, informàtica tant amb els seus iguals com amb l'adult, treballs per projectes, agrupaments flexibles, etc. Això trenca l'organització tradicional d'aula. Els materials són seleccionats segons els objectius curriculars, a l'hora fomenta actituds i valors, la cooperació. Tot això és educació a la diversitat.

4. En l'actualitat, quins canvis proposaries dins l'àmbit educatiu per donar suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Considerar un pla individualitzat d'actuació per a aquest tipus d'alumnat, ja que de vegades troben la necessitat de poder aprofundir en alguns dels temes proposats i troben limitacions.

5. Com a mare que ets d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en la mateixa situació?

Que escoltin als seus fills/es, i que no deixin de satisfer les seves curiositats, acompanyar-los per tal de cuidar el seu estat emocional.

6. Es fa difícil compaginar el paper de ser mare d'un infant d'altres capacitats intel·lectuals amb la feina d'auxiliar d'educació especial en el centre educatiu on estàs?

Bé, ara el que si noto és que em necessita i no puc dedicar-li el temps que jo voldria. Ja que faig més hores. Tot i ser adolescent encara necessita aquesta escolta i acompanyament.

7. En el centre educatiu que treballes, hi ha algun infant amb altes capacitats? Quin grau d'implicació teniu amb els infants d'altres capacitats?

En aquest moment no hi ha cap infant detectat amb altes capacitats intel·lectuals. No obstant, l'implicació per part del centre per atendre aquest tipus d'alumnat és que el professorat conegui de primera mà els punts forts i febles del nen o nena i fer-los un bon seguiment.

8. Quina creus que seria la millor distribució de l'alumnat per incloure els infants amb altes capacitats?

Crec que això dependrà de la tipologia de l'alumnat.

9. Per aprofundir-hi una mica més, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

Bé, des de petit veiem que la seva activitat en l'àmbit mental i física no era la mateixa que la dels altres infants que ens envoltaven. Ell va començar a parlar paraules al cap de 6 mesos i frases concretes al cap de 12 mesos. Als 3 anys i mig era capaç pel seu compte d'enllaçar les lletres i llegir els rètols de les botigues quan anàvem en cotxe. (destaca en talent verbal) el seu pediatra va considerar fer les proves, ja que quan va començar l'escola la seva mestra d'I4 no donava crèdit d'algunes situacions.

10. Qui se'n va adonar primer: la família, l'escola o l'entorn social? Podries explicar alguna anècdota o cas que evidencii aquest dubte sorgit davant del comportament del vostre fill?

Com he mencionat en l'anterior pregunta, la família vam ser els primers en adonar-nos de la situació. I una anècdota seria quan el nostre fill amb tres anys i mig era capaç d'enllaçar les lletres i llegir els rètols de les botigues quan anàvem amb cotxe.

11. Abans de ser mare d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals, tenia la mateixa informació sobre els alumnes amb altes capacitats que ara?. Quan va néixer l'interès per informar-se'n?

No, no tenia la mateixa informació. No obstant, sí que havia estudiat sobre el tema de les altes capacitats intel·lectuals al cicle formatiu de Grau superior de tècnica en educació infantil, però va ser en tenir el meu fill que vaig començar a indagar i després del seu diagnòstic em vaig formar amb cursos específics de (Som docents).

12. La percepció de les altes capacitats intel·lectuals ha canviat quan us heu vist implicats directament? Realment això és el que us ha dut a informar-vos més i a prendre més consciència de les dificultats que aquests infants poden tenir a l'hora d'incorporar-se al sistema educatiu reglat?

Clar que sí. A mesura que el nostre fill tenia les dificultats, nosaltres les teníem amb ell i havíem d'anar esquivant els obstacles.

13. Després d'assabentar-vos que el vostre fill és d'altres capacitats. Com a persones més properes, com veieu que es relaciona amb altres persones? La interacció amb els seus companys es fa duna manera adequada?

En el cas del nostre fill no té problemes d'interacció amb els seus iguals. De petit si vam haver de fer un seguiment per part de professionals per treballar les habilitats socials.

14. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula o a l'escola?

En el terreny emocional si és una assignatura pendent. Des de petit encara treballem amb ajuda de professionals per vetllar pel seu estat emocional. L'escola no va ajudar gaire. La veritat que tenim moltes anècdotes que és evident que s'ha de fer un canvi, en el que el nostre fill s'ha sentit frustrat i emocionalment devastat. A l'institut està sent diferent, té acceleracions parcials, a més hi ha professionals implicats i gràcies a això el camí és més fàcil fins ara.

15. Com a pares d'un infant amb altes capacitats, quin és el grau de satisfacció que teniu respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el vostre fill?

Estem bastant satisfets fins el dia d'avui.

16. Com a auxiliar d'educació especial i sobretot com a mare d'un infant d'altres capacitats com definiríes amb tres paraules les altes capacitats intel·lectuals?

Brillem i acompanyem.

Entrevista 7 – Mestre d'Educació Especial amb fill d'altres capacitats intel·lectuals i família de l'associació FANJAC.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quins són els teus estudis i què et va portar a treballar en el món de l'educació?

Sóc mestra d'educació especial i estic fent un màster amb altres capacitats. Jo vaig començar en el món de l'educació com a cangur perquè m'agradaven molt els nens. Als setze anys vaig fer de monitora i vaig tenir infants d'educació especial. Jo també sóc d'altres capacitats i el que m'agrada és estar amb els nens i nenes. No és el mateix que estar en un l'EAP, que agafes l'infant dos minuts i ja està. A mi el que realment m'agrada és estar amb els infants i poder treballar el dia a dia i veure com van evolucionant.

2. En l'entorn de la docència, penses que l'educació inclusiva actual és adequada per als infants amb altres capacitats?

No. Penso que l'educació inclusiva no està adaptada per cap infant. Es ven inclusió però els mestres no estan preparats. La majoria de docents els parles d'educació especial i tothom pensa amb un TEA, un Síndrome de Down o una dislèxia. Però se n'obliden de la resta d'altres tipus de coses que hi ha. La majoria de mestres no coneixen els infants amb altres capacitats. No saben que són, no els saben reconèixer i encara menys saben treballar amb ells. Per tant, l'educació no està preparada per treballar de manera inclusiva. A tall d'exemple, estan tancant les escoles d'educació especial i tots aquells infants els estan portant en escoles ordinàries.

La qüestió és que tens una varietat de necessitats, però no tens ni mestres preparats, ni tens recursos perquè tots aquests mestres d'educació especial no els estan posant a les escoles. A nivell general, les escoles no estan preparades perquè els mestres no saben com treballar amb una discalculia, una dislèxia. En Educació Infantil tampoc crec que estiguin preparats perquè van agafar hàbits i no es preocupen de res més. Com que tampoc pots mirar-te els nens fins que no son més grans. Són els grans oblidats. Per tant, en les escoles no estan reparats ni per altres capacitats ni per la inclusió en general.

3. Com a professional que ets dins el món de l'educació, quins són els suports i recursos que has trobat més efectius i productius per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

Un treball multinivell. Vaig estar en una escola i el que fan és agafar les hores de llengües i matemàtiques i les ajunten. Llavors passes de tenir quatre hores i quatre hores normalment passes a tenir-ne vuit. Li diuen Pla d'aprenentatge aquesta manera de treballar. Aleshores, tens totes les hores ajuntades i tu prepares un pla d'aprenentatge per una setmana i vas posant activitats que seran adaptades per cada infant, però al seu nivell. És a dir, que cada infant té els seu pla de treball amb les seves quatre feines i les té adaptades. Per tant, tu podies tenir cinc nivells de plans de treball. Tu tenies la classe adaptada. Hi havia una zona adaptada amb uns prestatges i llavors els nens anaven allà per agafar el material. L'educador/a els explicava com anava l'activitat i aleshores hi havia dos mestres per aula per atendre els infants que realment que ho necessitaven. Els nens i nenes podien decidir i no els obligaves a escollir si volien matemàtiques o llengües. Aquesta manera de treballar si que està pensada per treballar amb infants amb altes capacitats intel·lectuals.

4. Davant la teva professionalitat en l'àmbit educatiu, quin és el teu grau d'experiència a l'hora de treballar amb infants d'altres capacitats? Prèviament ha rebut algun tipus de formació especial o específica en relació amb les altes capacitats intel·lectuals?

Depenent del que preguntis. Reconeixuts només un, aquest any. No reconeixuts bastants. Pensa que amb les altes capacitats intel·lectuals normalment hi ha un per classe. Aleshores, infants que no estiguin reconeixuts hi ha molts. El problema de les altes capacitats intel·lectuals és que es detecten molt tard. La dificultat més gran de les altes capacitats, tot i que diuen que les proves a partir dels sis anys, jo penso que es poden detectar abans.

No, no he rebut cap formació. Sí que en algun casal he estat amb algun infant d'altres capacitats. Però com t'he comentat al principi, aquest any si que m'estic formant amb el màster d'altres capacitats per entendre més al nostre fill.

5. Penses que el professorat que hi ha a les escoles tenen la formació adequada per poder atendre a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

No. En el cas, de la meua escola tenim una psicòloga de l'EAP que és brutal. I de tot el claustre de mestres igual som quatre que estem mentalitzats. Tot i que, hi ha mestres d'educació especial, i la majoria tenen la formació però els seus sabers no els posen en pràctica, perquè van de bòlid i implica molta feina.

6. En l'actualitat, quins canvis proposaries dins l'àmbit educatiu per donar suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Formació i que realment les coses que es fan es facin de veritat. A tall d'exemple, durant molt de temps es van posar de moda els cursos d'educació emocional, i realment els docents no tenen educació emocional, partint de que no hi ha companyerisme entre nosaltres, ni empatia. Amb els infants exactament igual. Jo he vist mestres cridant a un nen perquè estava amb un estoig jugant. La qüestió és parlar amb aquell infant i guanyar-te la confiança. Per tant, per atendre les altes capacitats falta formació de veritat. La majoria de professorat pensen que un infant amb altes capacitats és un Einstein i que ho sap tot. I no és cert. És qüestió d'escoltar-los i fer veure als nens que tu com a mestre també t'equivoques. Falta caliu, proximitat i empatia.

7. Des del punt de vista professional, quan teniu un infant amb altes capacitats intel·lectuals en el centre educatiu on treballes, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en la mateixa situació?

Que busquin associacions i que les famílies es sentin recolzades i que vegin que no estan soles. Per mi, és la part més important, perquè moltes famílies venen perdudes. Tu vius la teua manera de fer que té el teu fill a casa. Per tant, moltes vegades no pots explicar a altres famílies, perquè sembla que estiguis venen les coses bones d'aquell nen. Aleshores, les famílies tenim tendència a callar-nos i no explicar-ho. I ens trobem molt sols i poc acompanyats. El consell que donaria a les famílies, és que busquin famílies que passin per la mateixa situació. Per tant, busca una associació on puguis fer pinya amb altre famílies sobretot pels nens i nenes.

8. En el centre educatiu on treballes, quins són els protocols que es segueixen a l'hora d'identificar i detectar un infant amb altes capacitats intel·lectuals? Com s'informa les famílies sobre el procés d'identificació i detecció de les altes capacitats?

No hi ha protocols. Com a mestra d'Educació especial et puc dir que el protocol és sempre el mateix. La família o el mestre/a veu algun indicador. Es passa al mestre de suport a la inclusió, com ens diem ara. Aquest docent li passarà la graella del departament que va per creuetes. I quan tu passes les creuetes li passes als de l'EAP. El problema és que sí les famílies son les que van ha dir alguna cosa, de he detectat que el meu fill, et tractaran de beneit. Si son els mestres que han de detectar, la majoria de mestres no saben el que son les altes capacitats.

Sí com a mestre/a tu detectes algun indicador d'aquell infant que pugui ser altes capacitats. Tu els recomanes que vagin en un centre privat si s'ho poden permetre. Si ho fan dins l'escola, es deriva a l'EAP i es tarda més temps en actuar sobre aquell infant.

9. En l'actualitat dins la vostra escola s'ofereixen programes d'enriquiment curricular o activitats extracurriculars per a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

El que son activitats extracurriculars no. A nivell d'enriquiment sí, però per la persona de l'EAP que tenim ara mateix. És la persona que agafarà tot el tema de les altes capacitats dins dues zones de proximitat de la nostra escola. Per tant, sap del que es parla. Però normalment l'enriquiment no saben fer-lo. Realment en general no es fan gaires coses. Així mateix, sempre depèn de la persona que hi ha al darrera.

10. En l'escola on treballes, hi ha algun infant amb altes capacitats? Quin grau d'implicació teniu amb els infants d'altres capacitats?

Sí que hi ha bastants infants amb altes capacitats. El que intentem fer és adaptar-nos. A tall d'exemple, el que fem es prepar-los alguna feineta adaptada. No obstant, ara mateix tenim un infant amb un CI de 153. És un nen que fa una acceleració de tercer a quart de primària i té un nivell d'universitat. Aleshores, és qüestió de primer plantejar-se quin treball se li farà a l'infant. I a partir d'aixó es prepara el Pla individualitzat. La conclusió és que es fa molt difícil treballar amb infants amb altes capacitats.

11. Quines són les estratègies educatives més efectives que proporciona als infants amb altes capacitats? Dins l'aula ordinària, com gestioneu les necessitats per contribuir i ajudar-los i alhora aconseguir una bona atenció a la diversitat?

Sempre depèn de l'escola. El que volem és que en un infant d'altres capacitats no marcar-lo. Aleshores, una bona estratègia seria una prova multinivell. Així cada infant demostra el seu potencial en el terreny que domina, sense fer diferències entre els altres companys. Les proves multinivell son bones sempre i quan la persona que està al davant sàpiga fer-ho. I sobretot, la millor manera d'ensenyar és l'exemple. Ensenyar-los que no s'han de comparar. Així, sí com adult demostres que no s'ha de comparar. Ells ho visualitzaran d'una altra manera.

Depenen de l'escola i del mestre/a que treballis. Sí el docent en el qual estàs treballant està obert per poder treballar per racons. La qüestió és la iniciativa i implicació per part del professorat. Si el mestre/a també té recursos la situació anirà més rodada.

12. El concepte de l'educació sempre va lligat de la mà del currículum. En el seu cas, com adapta el currículum per cobrir els ritmes d'aprenentatge i les necessitats individuals dels infants amb altes capacitats?

Malauradament, el currículum està en base al mínim que s'ha d'aprendre i a partir d'aquí tu pots anar ampliant. Partint d'aquesta base, el currículum no acompanya, perquè normalment si que posa exemples, però és un document molt ampli, i la majoria de professorat no se'l llegeixen, a no ser que realment ho necessitin. Per adaptar el currículum t'hauries d'adaptar a les necessitats i interessos dels infants.

13. Quina creus que seria la millor distribució de l'alumnat per incloure els infants amb altes capacitats?

Una bona opció seria separar per grups i que es puguin moure. Però tenir diferents nivells (baix, mig i alt) segons el nivell de l'infant. I que els nens i nenes poguessin anar canviant en funció del que necessiten.

14. En el vostre centre educatiu, existeix algun equip especialitzat per tractar els alumnes amb altes capacitats? Els infants que realment són d'altres capacitats se'ls ofereixen algun moment recolzament emocional i psicològic?

No existeix un equip especialitzat en altes capacitats. Sí que estem els mestres de NESE amb suport per l'inclusió, però no hi ha formació. El recolzament emocional i psicològic s'ofereix des de fora l'escola.

15. Com experimentat/da en l'educació, quines propostes de millora proporcionaries als infants amb altes capacitats intel·lectuals per desenvolupar la seva imaginació i creativitat?

Ninguna. A veure, sí tu vols treballar la imaginació i la creativitat, deixa que els infants s'avorreixen. M'explico. Quan un infant s'avorreix crea un món brutal. Sí l'ofereixes en un nen/a un material, el que sigui i començar a inventar-se un món que és marevellós. Sempre tenim tendència a dir que els nens s'han d'acostumar d'avorrir-se. És a dir, avorrir-se amb el sentit de que no sempre se'ls ha d'oferir les activitats pautades i programades. És a dir, que en algun moment l'infant pogui crear un repte per ell mateix. No és el mateix avorrir-se d'aquesta manera que avorrir-se quan dono una explicació davant tota la classe i estàs escoltant. Per tant, com alumne t'acabes avorrint i et converteixes en un infant disruptiu.

16. En el centre educatiu on treballes, algun cop, heu col·laborat amb associacions o altres entitats especialitzades per donar més visibilitat al col·lectiu d'infants amb altes capacitats intel·lectuals?

No, no hem col·laborat amb altres associacions. El que sí s'ha fet, és buscar persones d'universitat que siguin referents perquè puguin treballar amb aquests nens. No obstant, les famílies ho fan de manera externa. De vegades hi ha professionals de l'educació que t'ajuden voluntàriament en alguns casos.

17. Per aprofundir-hi una mica més, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

Ho vam detectar pràcticament al principi. Nosaltres vam arribar de l'hospital a casa, i tenim un vídeo del nostre fill el tercer dia de vida fent la volta en el canviador. El seu somriure va ser al mes i mig. Va començar a gatejar amb quatre mesos i als set mesos ja caminava. Anava avançant molt ràpid. Un avantatge de ser mestra d'Educació Especial i al estar amb contacte amb infants d'altres capacitats m'ha fet veure més ràpid les conductes de comportament per donar-nos compte de que el nostre fill és d'altres capacitats intel·lectuals.

18. Qui se'n va adonar primer: la família, l'escola o l'entorn social? Podries explicar alguna anècdota o cas que evidencii aquest dubte sorgit davant del comportament del vostre fill?

Com he comentat abans, al ser mestra d'Educació especial i al treballar amb nens d'altres capacitats, lògicament tens l'avantatge de saber-ne molt més. Amb dos anys i mig el nostre fill se sentava a llegir totes les matrícules de tots els vehicles.

19. Abans de ser mare d'un infant amb altes capacitats intel·lectuals, tenia la mateixa informació sobre els alumnes amb altes capacitats que ara?. Quan va néixer l'interès per informar-se'n?

A mida, que el nostre fill va començar a fer-se gran i veiem com evolucionava. Va ser quan vam començar a investigar i per aquest motiu estic fent el màster d'altres capacitats intel·lectuals, especialment per atendre al nostre fill. A més a més, no et donen recursos i et sents molt perdut. Ara perquè estem a l'associació.

Altrament, no ens oblidem del tema emocional que és un dels punts més importants d'un infant amb altes capacitats. De com gestionar les emocions. Això és una altra de les raons pel que estic fent el màster. L'interès va néixer quan el nostre fill havia de començar l'escola. Per què l'escola és la que et marca un abans i un després.

20. La percepció de les altes capacitats intel·lectuals ha canviat quan us heu vist implicats directament? Realment això és el que us ha dut a informar-vos més i a prendre més consciència de les dificultats que aquests infants poden tenir a l'hora d'incorporar-se al sistema educatiu reglat?

Partint que com a pares, tots dos som d'altres capacitats sense diagnosticar. Les vivències que hem tingut son molt diferents. La meua parella ve d'escola pública i no li van adaptar res. I jo que vinc d'una escola privada, amb la qual el nivell és més alt i segona es miraven més el que et donaven. Realment, jo confio més en l'escola perquè si m'han pogut adaptar coses. No obstant, la meua parella tot el contrari segons el que havia viscut. El que realment volem és veure el nostre fill que estigui ben atès segons les seves necessitats.

21. Després d'assabentar-vos que el vostre fill és d'altres capacitats. Vosaltres que sou les persones més properes dins del seu entorn. Com veieu que es relaciona amb altres persones? La interacció amb els seus companys es fa d'una manera adequada?

Depenent. Amb els seus companys de classe malament, perquè els gustos que tenen, la majoria de vegades no son els mateixos. En canvi amb els adults és brutal, perquè normalment els adults li fan cas. Si ell té preguntes els adults li responen. El nostre fill fa vincle amb un moment. És un nen extremadament social. Però ell té la necessitat d'estar amb gent. Ell necessita la interacció amb les persones. Normalment la interacció sí que és adequada. Els infants amb altres capacitats son nens que mimetitzen molt. El problema és que la seva manera d'entendre el món és totalment diferent.

22. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula?

Ara mateix el nostre fill gestiona bé les emocions. Però ha sigut un treball de picar pedra durant molt de temps. L'hem ensenyat a gestionar els conflictes i el perquè de les situacions. Ho hem fet sentant-nos al seu costat i acompanyant-lo en tot moment. Això ens ha facilitat molt més la relació amb ell.

El nostre fill s'ha sentit frustrat dins l'aula moltes vegades. Ho sabem perquè ens ho han explicat o perquè ho hem pogut veure. Nosaltres sabem que el nostre fill està malament a l'escola quan deixa d'explicar-nos coses de l'escola. Sabem que està malament quan està més tou i plora. Realment l'escola no acompanya. La part bona és que el nostre fill explica les coses. Aleshores, ens assabentem del que ha passat.

23. Com a pares d'un infant amb altres capacitats intel·lectuals, quin és el grau de satisfacció que teniu respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el vostre fill?

El grau de satisfacció és zero. El que és l'equip directiu molt bé. El problema han sigut les mestres. No volien com acceptar que el nostre fill és d'altres capacitats segons les proves del CDIAP. Això ha comportat molts errors que no han facilitat l'acompanyament. La tutora del nen no ha estat a l'alçada a l'hora de gestionar conflictes. I per aquest motiu entre d'altres hem pres la decisió de treure el nostre fill de l'escola.

24. Com a mestre d'educació especial i sobretot com a mare d'un infant d'altres capacitats com definiríes amb tres paraules les altes capacitats intel·lectuals?

Les tres paraules serien **intensitat**, per la necessitat que té el nen de saber tot. **Mimetització** perquè si el poses en un grup amb nens més petits actuarà de nen petit i si el poses en un grup de nens grans actuarà de nene gran. I **sensibilitat**, perquè és la part que no mira ningú, i la part emocional és una de les més importants dels infants amb altes capacitats intel·lectuals.

Entrevista 8 – Família de l'Associació FANJAC amb fill d'altres capacitats intel·lectuals.

1. Per anar coneixent-nos una mica més i entrar en context, quines són les qualitats més característiques del vostre fill/a segons les seves altes capacitats?

Gran, curiositat, memòria, velocitat de processament d'informació i de relacionar temes, sentiment de justícia, edat intel·lectual superior a la cronològica. Edat cronològica emocional inferior.

2. Com va ser el diagnòstic del vostre fill/a i de quina manera us va afectar la vida familiar?

El vam fer perquè la seva tutora a I5 ens ho va recomanar, va afectar i afecta en les despeses econòmiques, ja que per tot hem d'anar per la privada, va ser avaluat amb TEA (1) més precocitat intel·lectual (abans dels dotze anys s'anomena així).

3. En l'àmbit educatiu, penseu que l'educació inclusiva actual és adequada per als infants amb altes capacitats?

No, ni les escoles, ni l'EAP, ni mestres hi entenen ni saben acompanyar-les (la gran majoria) Hi ha molts mites falsos: van sols perquè no necessiten ajuda, etc. De fet, l'educació inclusiva (queda molt bonic) però no és real per totes les diferents neurodivergències.

4. Com a familiars que sou d'un infant amb altes capacitats, quins són els suports i recursos que heu trobat més efectius i productius per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

Els suports: psicopedagogs privats, CSMIJ (hem tingut sort amb la professional que ens han assignat). Formar-nos en AACC i altres neurodivergències. Recursos: llibres de la biblioteca, Google, YouTube, trobades amb iguals.

5. En l'actualitat, quins canvis proposaríeu dins l'entorn pedagògic per donar un bon suport a infants amb altes capacitats intel·lectuals?

Formació: en el professorat, l'EAP, el CSMIJ, tots els treballadors de l'escola però no només sobre les AACC sinó amb totes les diferents neurodivergències i dotar-los de més mans i recursos per poder acompanyar-los a tots.

6. Com a família que sou, d'un infant amb altes capacitats, quins són els consells que donaries a les famílies que es troben en un cas com el vostre?

Que es formin per saber acompanyar-los i entendre'ls, i que vetllin perquè l'escola, l'EAP i mestres sàpiguen portar-lo correctament.

7. Es fa difícil compaginar el paper de ser pares d'un infant amb altes capacitats i a la vegada coordinar-ho amb les vostres respectives feines? Com definiríeu la vostra conciliació familiar actual?

Sí, jo he hagut de deixar de treballar per (desfer) tot el mal que l'hi han fet a l'escola anterior i poder acompanyar-lo amb les seves necessitats.

8. Per aprofundir una mica més sobre el tema, en quin instant us vàreu adonar de les característiques de personalitat i comportament del vostre fill, que realment us fessin pensar que tingués altes capacitats?

En I3, pensàvem que l'escola se n'adonarien i ens derivarien (gràcies a una germana que s'estava formant amb el tema) però no va ser així.

9. Després d'assabentar-vos que el vostre fill/a és d'altres capacitats, com a persones més properes, com veieu la relació que té amb altres persones? La interacció amb els seus companys és adequada?

Ja ho veiem abans que sintonitzava molt més amb els adults, amb els seus parells cronològics no s'entenia gaire. Ell va començar a parlar amb un any molt correctament i la llar per a ell va ser un infern, no entenia als companys, actualment té set anys i fa 2 que ha après a relacionar-se i jugar amb els de la seva edat.

10. I en el terreny emocional, com creus que el teu fill/a expressa les emocions i gestiona el seu comportament? El vostre fill/a en alguna ocasió s'ha sentit frustrat a l'aula?

Li costa expressar correctament la ira i la frustració, ja que va acumulant i aguanta moltes coses que no van amb ell i quan s'omple, per qualsevol història, explota desmesuradament, cada vegada va "suportant" més la frustració i dosificant més la ira.

11. Com a pares d'un infant amb altes capacitats, quin és el grau de satisfacció que teniu respecte del recolzament per part del centre educatiu en què està escolaritzat el teu fill?

Amb el d'ara molt contents. De l'anterior vam fugir el passat octubre per una porta del darrere, estàvem per treure'l i fer HomeScholling, el grau de satisfacció era molt negatiu, estem denunciant-los per les seqüeles del mal i nul suport envers ell i per mentir-nos.

12. Vosaltres com a familiars com estimuleu les seves habilitats i capacitats? A l'hora d'ajudar-lo, de quina manera li doneu suport per intensificar la seva creativitat i motivació?

Intentant contestar a les seves preguntes i curiositats, buscant al Google la informació, anant a la biblioteca a què escolleixi els llibres. En el nostre cas treballem els atacs d'ira per frustració, les emocions, psicòleg i psiquiatre. No intensifiquem, només l'acompanyem en el que desitja.

13. En algun moment el vostre fill/a ha participat o participa en activitats extraescolars o projectes d'enriquiment en relació amb les altes capacitats?

Sí.

14. Coneixeu alguna associació o entitat de suport a les famílies d'infants amb altes capacitats? Què us ha aportat?

FANJAC, conèixer altres famílies amb les mateixes o diferents necessitats, que es relacionin amb iguals, i compartir experiències.

15. Quina és l'evolució del vostre fill/a d'ençà que participa en l'associació Fanjac? Com a família heu participat en algun programa o taller de l'associació?

Evoluciona igual. Sí

16. Per via de l'associació, heu conegut altres famílies que es troben en la mateixa situació que la vostra? Quina és la recomanació que faríeu a les famílies que tenen la intenció per vincular-se a l'associació?

Si que és positiu apuntar-se i que es formin ells per entendre els seus fills.

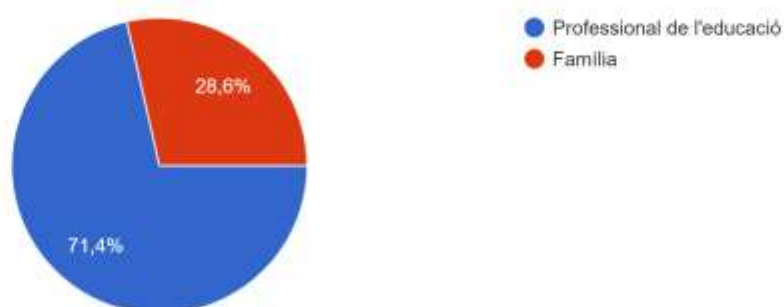
17. Com a familiars d'un infant amb altes capacitats, com definiríeu amb tres paraules què són les altes capacitats intel·lectuals?

Una gran velocitat de processament i connexions neuronals, pensament arborescent, alt sentit de la justícia i disincronies amb l'edat cronològica.

Annex 2 – Tècnica d’investigació: Qüestionari a través de la plataforma Google Forms destinat a professionals de l’educació i famílies amb fills d’altres capacitats intel·lectuals.

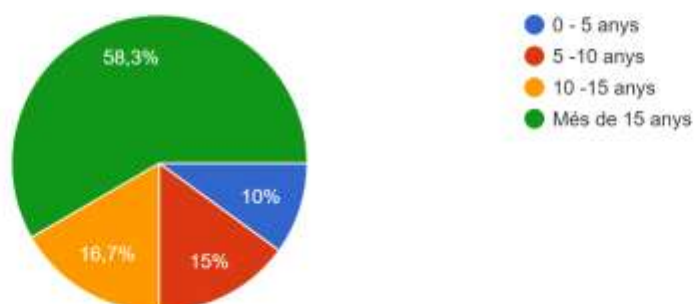
1. Quina és la teva posició en la comunitat educativa?

84 respuestas

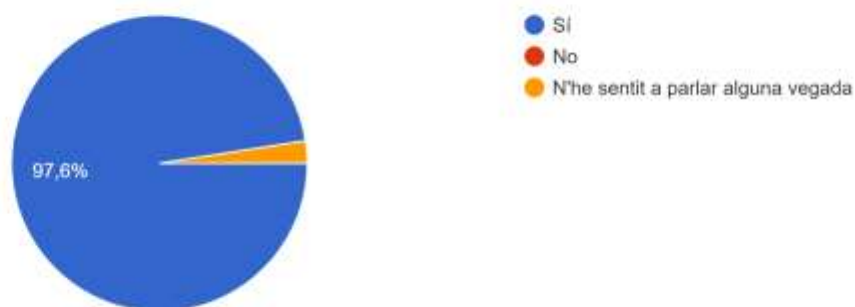
2. Sí de la pregunta anterior la resposta és professional de l'educació. Quan temps fa que treballes en l'àmbit educatiu?

60 respuestas

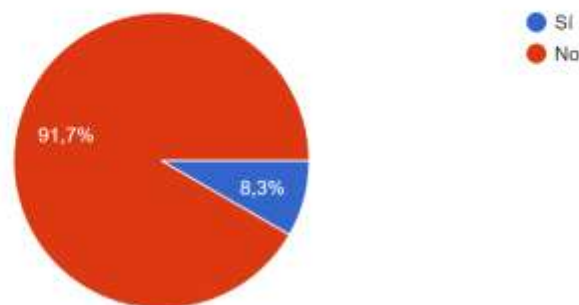
3. Dins l'atenció a la diversitat coneixeu el concepte de les altres capacitats intel·lectuals?

82 respuestas

4. Penseu que els professionals que treballen en el centres educatius tenen la formació suficient per atendre l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals?

84 respuestas

5. Creus que és indispensable que la docència estigui ben formada per l'atenció del col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals, igual que la resta d'alumn...ts educatives especials? Justifica la teva resposta.

84 respuestas

Justifica la teva resposta aquí

76 respuestas

- Tot l'alumnat és molt divers i ha d'estar ben atès.
- Amb la formació acreditativa corresponent.
- Per poder treballar amb ells/es.
- Per poder atendre i ajudar als alumnes en tot el que necessitin.
- Sí perquè la gent ens pensen que altes capacitats és treure un 10 a totes les matèries, i no és així.
- La diversitat de l'alumnat creix cada curs escolar. Els estàndards amb els que comptem no cobreixen ni de lluny la realitat de les nostres escoles.
- Perquè s'ha de tenir en compte la diversitat tant per dalt com per baix.
- Generalment, l'alumnat amb necessitats de reforç estan més ben atesos. Falta més consideració i dedicació als alumnes amb altes capacitats! És igual d'important atendre'ls però, encara que no es vol fer distinció, els deixem una mica (bastant) de

banda, sense atendre'ls adequadament. Més recursos, informació i preparació per poder atendre'l fàcilment i eficaçment!!!

- Els professors haurien d'aconseguir que tots els alumnes poguessin arribar al màxim potencial, tots han de tenir les mateixes oportunitats.
- No s'atén ni hi ha coneixement del que comporta un alumne amb altes capacitats dins del sistema.
- La comunitat educativa i els professionals haurien de tenir per obligació la formació continuada però amb seny, no qualsevol formació per tal d'omplir hores com es fa a l'actualitat en gairebé tots els centres educatius.
- La major part del professorat no és capaç d'adonar-se que un alumne té AC ja que molts cops són alumnes que no solament no destaquen, sinó que es despisten i sovint estan al seu món. D'altra banda tampoc no són populars al grup i potser no es relacionen be amb la resta. A vegades estan molt penjats, despistats i no segueixen el ritme de la classe. Si en una reunió es comenta la sospita de que sigui un alumne amb AC, els companys se'n foten i comenten : " aquest alumne intel·ligent?? "
- Perquè és important conèixer com treballar aquesta infants amb altes capacitats.
- Per donar resposta a tothom i no perdre talents per desmotivació.
- O, com a mínim, poder detectar-les el més aviat possible.
- Si no estem ben formats, és difícil atendre'ls bé però estem cremats amb tanta burocràcia absurda.
- Per poder afrontar els obstacles que aquests infants presenten
- Necessitem formació per a atendre'ls, però les famílies necessiten diagnòstics professionals. Alguns pares venen dient q el seu fill te altes capacitats i no tenen cap diagnòstic oficial.
- Fa uns anys vaig fer un curs d'alumnes amb altes capacitat degut a que en aquell moment tenia un alumne amb altres capacitats. Vaig sentir la necessitat de formar-me per a poder donar-li l'atenció adequada. Arrel d'aquella formació, he de dir, que m'he trobat amb companys de professió que quan veuen que una família que demana per fer-li les proves d'altres capacitats al seu fill o algun altre mestre posa damunt la taula l'opció que un alumne sigui altes capacitats, sovint es veu malament i ho relativitzen dient que és un nano que tira, que no serà per tant.
- Sap molt greu que perdin el temps.
- Han de tenir l'oportunitat de poder créixer intel·lectualment
- Perquè també és atenció a la diversitat i tenen dret igual a necessitats educatives especials.

- Sense continguts adequats i recolzament emocional es molt difícil aconseguir la motivació i l'equilibri que necessiten per desenvolupar els potencials, les altes capacitats impliquen també una manera diferent de sentir, de veure la vida, de pensar....
- Per ajudar a qualsevol infant cal entendre el que li passa.
- No entendre les altes capacitats com a una necessitat especial dur al fracàs i al patiment de l'alumnat i les seves famílies.
- Important pel seu desenvolupament personal i social amb la resta de companys.
- perquè no totes les persones amb altes capacitats funcionem igual y podem tenir dificultats amb moltes coses (anar a l'Institut, per exemple). en el meu cas, hagués agraït una mica més d'empatia per part d'alguns professors.
- Al lloc on treballa es dona atenció a la diversitat, tant per la banda baixa com per l'alta.
- Sempre s'ha de tenir plans Bs per si falla la primera proposta de classe, ja sigui pels que acaben aviat, com pels que tarden molt en acabar i necessiten més temps.
- Pels problemes que hi ha actualment a les aules no resolts / gestionats
- Cal més formació i més professionals.
- És necessari conèixer les possibilitats de cada alumne, i amb els diferents àmbits
- Seria positiu, no diria indispensable. Si no es sap com enfocar l'alumnat amb altes capacitats aquest patirà l'escolarització i no traurà el seu potencial.
- Hay profesionales para tratar con la diversidad en el aula. (Una amiga se está preparando para eso y le han dado clases de catalán). Los estudiantes hoy en día no son muy independientes. Necesitan mucho la atención del docente en el aula. No tenemos tiempo suficiente para atender a la diversidad. Mezclar los alumnos es una pésima idea. Los profesores que hicimos el máster del profesorado tenemos la preparación adecuada, pero nos falta tiempo.
- Els nens amb aacc tenen necessitats especials de la mateixa manera que els alumnes altres funcionalitats. En aquests cas els primers no reben la mateixa atenció que els segons, ni s'adapta res per a ells, per tant estan discriminats en tots els aspectes.
- Crec q tenen el mateix risc de fracàs acadèmic
- El sistema educatiu cada cop baixa l'exigència de l'esforç, manca compromís de la societat, l'administració no respon. Necessitem una escola inclusiva real però amb recursos: més personal docent, menys ràtio... La formació no remunerada, fora d'horari i sent opcional, no és la solució.

- Qualsevol mestre ha d'estar format per atendre la diversitat d'alumnes que hi ha a l'aula, sigui d'altres capacitats o dislèxia, discàlculia.....
- Es creu que com que no hi ha dificultat no hi ha necessitat
- Han de saber com donar resposta al que necessita cada alumne, perquè les altres capacitats són molt variades
- És un tipus d'alumne que també necessita que s'adapta la formació a l'alça.
- No tenen clar que son les AACCC . Pensen que son “els llestos” i no tenen en compte la part emocional
- Falta de sensibilitat i coneixement
- Es deu donar les mateixes adaptacions a tots
- Perquè entren dins el col·lectiu de necessitats especials i s'ha de saber "què fer" per evitar fracàs escolar.
- Tenen unes necessitats que cal atendre per tal que no s'avorreixin o fins i tot acabin en fracàs escolar.
- Més que formació falta coneixement de metodologies, recursos, intervenció en definitiva
- Els AACCCII no poden encaixar dins l'actual format del Sistema Educatiu, que està completament obsolet.
- És bàsic per poder entendre els alumnes
- Perquè normalment són els grans oblidats de les NEE
- Cal atendre a tot l'alumnat
- Hi ha la concepció que altres NESE s'han d'atendre sí o sí, però les altres capacitats no fa tanta falta. Hi ha poca formació. A la meua època d'estudiant no se'n parlava a la carrers (principis dels 2000)
- Com qualsevol altra neurodivergència cal estar formats per poder atendre als infants de la manera que necessiten per això han d'entre de quina manera funciona el seu servei, la seva manera d'aprendre i la seva manera de veure el món en general
- Hauríem d'estar més formats en les actualitzacions de la neurociència.
- La nostra feina és donar les eines a l'alumnat perquè assoleixi la seva màxima competència. Per tant hem de saber atendre també l'alumnat amb ACI.
- Per poder identificar-los, com a mínim, perquè se solen passar per alt les seves característiques i no entendre les seves sensibilitats, etc. També estaria bé que per part del departament hi hagués algun pla per aprofitar aquest talent.
- Perquè és igual d'important que un trastorn de l'aprenentatge.
- I tant. Per desenvolupar be la tasca

- Aquest tipus de nens i nenes tenen un cervell molt diferent de la resta, i també entre ells són molt diferents, i ens hem trigat en comentaris com "no, així de ser així no té res a veure amb les AACC perquè n'hem tingut altres i no són així". En el nostre cas el nen és molt rígid i el professorat no té cap formació en com tractar-lo. Hem tingut sort que les tutories que ha tingut tenen molt bona fe i alguna ha rebut formació per voluntat pròpia de temes psicològics i ens va ajudar molt, però no pot ser que depenguem de la bona voluntat del docents.
- Perquè si no tenen formació, no poden atendre les necessitats de l'alumnat amb AACC ni detectar possibles casos no diagnosticats.
- Generalment tenen una imatge errònia i llavors 'no veuen' ni atenen a molts nens.
- Falta formació
- Aquest alumnat també té unes necessitats que s'han de saber atendre.
- Cal saber reconèixer i intervenir adequadament.
- És necessària una formació per part del personal educatiu, per poder entendre, atendre i acompanyar en els processos d'aprenentatge a l'alumnat amb altes capacitats. Conèixer millor la seva realitat i les seves característiques personals ajuden a poder crear i dissenyar plans d'atenció educativa especialitzada i cobrir així les necessitats concretes d'aquest alumnat.
- L'alumnat és divers, per tant, és imprescindible donar una resposta adequada a les necessitats del conjunt de l'alumnat.
- Les seves necessitats a nivell curricular i a nivell emocional són diferents i s'han d'abordar a nivell personalitzat
- Mai s'ha fet en cap dels centres en els que he estat una formació específica per atendre alumnat amb altes capacitats. I tot i que els docents anem llegint documents al respecte, aniria molt bé unes pràctiques o simplement poder assistir com oient en una aula on hi hagués algun alumne o alumna amb aquestes necessitats educatives. I després parlar sobre el que s'ha observat a l'aula.
- Si l'alumne no dona problemes conductuals, passa desapercbut
- Cal que estiguin ben atesos per a que puguin desenvolupar tot el seu potencial i evitar desmotivació, avorriment i fracassos escolars.
- Forma part de l'educació especial i no està atesa
- Les altes capacitats no significa ser un petit Einstein com molta gent pensa. És també un espectre (com el TEA) de qualitats que poden variar segons la persona moltíssim i es poden manifestar dificultats molt diferents segons cada cas. Hi ha 70% de fracàs

escolar entre aquests col·lectiu. Crec que és una clara senyal que no se'ls està atenent correctament.

- El meu fill té altes capacitats, necessita reptes i li fan fer feina a vegades repetitiva. És molt ràpid entenent conceptes i fent feina i treballs i li fan fer un munt de treballs en grup que l'esgoten i li fan perdre la motivació. Això només són exemples, però si el professorat conegués millor les AACC sabria atendre millor alumnat d'aquestes característiques. Les acceleracions parcials per exemple tenen complexitat, a molts instituts no els han explicat ni assessorat sobre com fer-les per tant no les fan i l'alumnat que té AACC en alguna intel·ligència concreta, no la pot desenvolupar. Això genera immensa frustració i a vegades fracàs escolar
- Hi ha mes formació i mes acceptat un nen/nena amb altres necessitats educatives especials que per als nens/nenes d'altres capacitats.
- Seria molt necessari que l'administració fomentés cursos als docents per entre i poder ajudar els nens i nenes amb altes capacitats. També crec que seria important que dins la carrera sigues assignatura obligatòria la psicologia infantil. Els infants i adolescents amb tdh, acci, doble personalitat, etc... no tenen l'ajuda i el recolzament que necessiten des de les escoles i els docents que es volen implicar en el tema estan molt perduts hi tenen molt poca informació.
- L'escola ha de poder donar resposta a TOTA la diversitat de l'alumnat, incloent, òbviament, a tots aquells infants o joves amb altes capacitats.

6. Creus que és important fomentar la intel·ligència emocional i les habilitats socials per donar suport al col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals? Justifica la teva resposta.

84 respuestas

Justifica la teva resposta aquí

74 respuestas

- És un puntal de la vida
- Com a qualsevol altre tipus d'alumnat.

- Dos conceptes molt importants amb aquest col·lectiu.
- És molt important que sàpiguen gestionar les seves emocions i saber relacionar-se.
- Crec que s'han de desenvolupar aquests aspectes en tot l' alumnat.
- Perquè hi ha alumnes amb altes capacitats que es veuen desplaçats a la classe.
- Totalment!!! Trobo que és el més important: fomentar la intel·ligència emocional i les habilitats socials!!!
- Perquè així poden tenir més autoestima, confiança, prevenir l'assetjament escolar i la violència, tenir competències per a construir relacions sanes....
- Molts tenen dificultats en habilitats socials i alta sensibilitat emocional, es desconeix en general i no s'atén
- Vivim una etapa on les intel·ligència múltiples, emocionals i socials van pel davant d'altres. La societat ha canviat, els professionals ens hem d'actualitzar amb urgència
- És bàsic ja que tot sovint l'alumne amb altes capacitats es infantil en el seu desenvolupament interpersonal. No té habilitats i pateixen molt.
- Cal fomentar de forma global la intel·ligència emocional i també en habilitats socials.
- La clau de l'evolució personal és saber gestionar els obstacles emocionals que ens anem trobant a l'escola i la societat.
- Per poder adaptar-se a la relació amb els altres col·lectius
- Sí però necessitem implicació de famílies i alumnes.
- Per enfortir la seva personalitat
- Han d'aprendre a funcionar en grup, com qualsevol altre alumne
- Les habilitat socials són un dels punts febles dels alumnes amb altes capacitats, es bàsic donar-los suport ja que no se senten entesos pel col·lectiu de la seva mateixa edat.
- És imprescindible per tot.
- Aquests alumnes moltes vegades no se senten integrats, necessiten acompanyament com la resta de l'alumnat
- Això ajudarà a la seva detecció, al seu benestar i motivació.
- Necessiten sentir-se segurs, perdre por al rebuig social, integrar-se com qualsevol altre nen, no sentir-se bitxos rars i perdre pressió, sense aquestes atencions es molt difícil que sortí be.
- En aquests infants, sovint, tenen mancances en habilitats socials i acostumen a necessitar més acompanyament a nivell emocional. Cal conèixer i respectar les seves necessitats.
- No només a les altes capacitats, sinó entre tota la comunitat educativa.

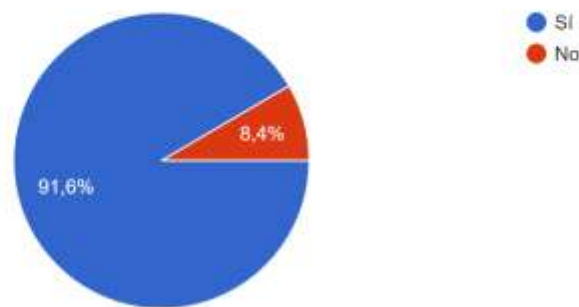
- L'educació és obligatòria per a tothom, atenent la diversitat.
- crec que fomentar la intel·ligència emocional es molt important, sigui altes capacitats intel·lectuals o no. el saber gestionar les emocions es necessari per créixer com a persona i, encara que crec que és inclús més important quan parlem de persones amb altes capacitats (ja que el nostre cervell no és capaç de processar tot del que ens donem conta i hi ha un desequilibri), sento que es important per tot el món.
- Perquè aquests factors són importants per tothom en l'adolescència i la post-adolescència, que és quan les coses que vius i com les vius determinen com serà el teu caràcter en el futur.
- Sempre si te'ls guanyes, col·laboraran més amb tu i tot anirà millor.
- Perquè és un dels punts febles dels nens amb altes capacitats.
- Si...pots tenir altes capacitats intel·lectuals però sinó no tens habilitats socials ni tampoc intel·ligència emocional estàs abocat al fracàs.
- De cops els exigim mes oblidant que en alguns aspectes son iguals que els companys de la mateixa edat
- Com a tots els col·lectius, sempre serà bo fomentar-ho
- Para una correcta integració de estas personas en la sociedad, es vital tener al menos un poco de empatía
- Són alumnes que tenen reptes alhora de gestionar les seves emocions, que solen ser molt fortes i necessiten ajuda i acompanyament.
- Crec que l'acceptació de l'entorn en edats primerenques és motiu de cometre errors de conducta per voler ser acceptat o cridar l'atenció
- El benestar emocional és clau per entendre'ns, per estimar-nos i per respectar l'entorn. La canalla amb unes necessitats específiques també necessiten aquesta eina. En referència a les habilitats socials, realment crec que amb una educació afectiu-sexual des de primeres infància, es podria fomentar relacions sanes i respecte. Considero que és clau per una societat més justa i més diversa
- És important fomentar-la en aquest nens i amb els altres
- A nivell grupal per tots els alumnes per comprendre als altres i entendre's un mateix. Important fomentar el gust i plaer d'aprendre d'altres que pensen i entenen el món d'una manera diferent a la d'un mateix.
- Les altes capacitats van acompanyades de molta sensibilitat, i cal saber com tractar-los en cada situació
- Son especialment sensibles i hi ha cops que els costa encaixar

- Penso que un o varios nens amb AACC a un aula, poden enriquir moltíssim la resta si es te en compte les emocions, sinó, pot ser tot el contrari i poden passar de ser un motor que empeny a la resta a ser els conflictius o els que destatoten la classe.
- Important per equilibrar emocions
- És una de les dificultats de AACC
- Tots els nens i nenes tenen dret.
- Són extremadament sensible i molt divergents I això fa que les coses els hi puguin afectar més que a un altre infant.
- Són aspectes que van bé sempre
- Els pot ajudar per a la vida
- La intel·ligència emocional i les habilitats socials, avui dia, s'haurien de fomentar sempre
- Perquè malgrat el seu coeficient està per sobre de la mitja de la seva edat, la seva capacitat emocional es correspon, normalment, a la de la seva edat.
- Des estigmatitzar
- Al contrari de la creença generalitzada que només s'han d'atendre per la superdotació. Són infants amb alta sensibilitat i per això la gestió emocional els hi costa.
- Solen ser molt sensibles i amb un gran sentit de la justícia a més, a vegades, hi ha descompensació en la gestió de les seves emocions i s'ha de saber guiar-los i comprendre'ls
- Crec que és important fomentar-ho a tot l'alumnat.
- M'he trobat moltes vegades alumnes amb ACI que tenien l'autoestima per terra o que no eren ben vistos a classe per les seves reaccions davant del que ells a vegades interpreten com a estupidesa o desídia dels companys. Si se'ls treballen l'empatia i altres habilitats socials, això minva. També m'he trobat alumnes d'ACI que manipulaven els companys per aconseguir un estatus. Això tampoc està bé i també per això cal educar-los en habilitats socials.
- Sí, perquè són alumnes que ho passen malament, i com amb tots els problemes, quan abans es tracten menys grans es fan.
- Son nens que sovint se senten rebutjats i estan “tocats” emocionalment.
- Els alumnes han de respectar als companys i saber que tota son diferents
- En el nostre és un dels temes que més li manca. Gràcies a psicologia i la família l'hem anar guiant en aquest tema. I el professorat, excepte la que per voluntat pròpia ja ho fa, van una mica perduts en aquest tema.

- Molts nens i nenes amb AACC presenten alta sensibilitat, problemes d'adaptació social, d'autoestima, ansietat i depressió per sentir-se diferents i és bàsic que el món educatiu estigui preparat per ajudar-los.
- He posat que no perquè s'acostuma a gestionar de forma separada de la cognitiva i poden estar relacionades. Passa a ser una excusa per no fer 'com que encara no té prou habilitats socials', com si fossin àrees estanques.
- Tots aquests aspectes són altament necessaris
- En general, tenen una sensibilitat i empatia tan grans, que cal donar estratègies per millorar i entendre millor el món, etc.
- Penso que cal fomentar-ho per donar suport en general a tot l'alumnat.
- És important per a tothom, però en aquest cas concret, és molt necessari per a que així aprenguin i tinguin recursos a l'hora de desenvolupar-se a nivell personal i social.
- Crec que fomentar la intel·ligència emocional i les habilitats socials és positiu en general però certament l'alumnat amb altes capacitats se'n pot veure especialment beneficiat. A vegades els alumnes amb altes capacitats els costa especialment gestionar algunes emocions.
- S'ha d'ajudar a que se sentin part del grup, que comprenguin les diferències i les acceptin
- És clar, que sigui altes capacitats, no vol dir que sàpiga gestionar les seves emocions.
- Sovint hi ha manca d'habilitats en la relació interpersonal
- La gestió emocional és un punt molt important a treballar amb tots els infants i especialment amb les aacc, ja que tenen una alta sensibilitat, es frustran pel seu alt nivell d'exigència i perfeccionisme i alguns perfils tenen problemes per sociabilitzar.
- Sovint pateixen fracàs escolar , bullying i altres per incomprensió per part de la comunitat educativa vers la seva condició i per manca de formació de la citada comunitat
- Sentir-se diferent i tenir un cap que sempre va a 100 no es fàcil de gestionar, si no tens les eines. A més, els que donen suport han de saber gestionar les seves emocions també.
- L'acompanyament i gestió emocionals són imprescindibles per a tot l'alumnat. Això els ajudarà a relacionar-se millor, a entendre's millor i a mostrar major empatia cap als seus iguals
- Si, es una part molt important de treball en les altes capacitats
- Si, perquè seria més entre iguals.

7. Sabries esmentar algun factor que identifiqui un infant amb altes capacitats intel·lectuals? Raona la teva resposta.

83 respuestas

Raona la teva resposta aquí

78 respuestas

- Poca empatia, avorrir-se,...
- Mostra alguna mena de talent en alguna matèria en especial, a nivell lingüístic, matemàtic, musical, s'avorreix a classe perquè ja "se sap" els continguts, etc.
- Problemes de relació, CI entre 130-140, etc
- Avorriment a classe, desconexió...
- Poques habilitats socials, poc sentit de l' humor,....
- Els resultats acadèmics
- Sensibilitat diferent als estàndards. Aproximacions creatives i variades per arribar a solucions. Connexions 'no esperades' entre conceptes.
- Perquè veus el seu rendiment superior als Altres. Això fa que estigui desubicat en la classe i tingui desmotivació
- No ho sé
- Avorriment a classe, desconexió perquè ja ho ha entès i ha d'esperar que la majoria dels companys ho entenguin, molestar als companys, xerrar perquè ja ha acabat, desmotivació,
- Rapidesa en resolució de problemas , alta curiositat, gran raonament abstracte
- Gran curiositat per coneixements que no tenen a la seva edat, facilitat de raonament, i en algun cas, degut a l'avorriment, poden molestar o distreure's.
- Interessos, motivacions, creativitat, rendiment academic
- Tenen respostes brillants i molt creatives.
- Quan sap més que la resta dels infants (per exemple)

- Perquè és multifactorial i també dependrà de si és nen o nena, l'edat, l'entorn social , cultural i econòmic etc..
- Hi ha aspectes de l'aprenentatge, depèn de l'individu, on sobresurt especialment.
- Que amb poc esforç i poca assistència fan treballs i exàmens brillants.
- Assoleix els continguts que no son propis de la seva edat
- No soc professional.
- N'hi a diversos i depèn també de si són nens o nenes ja que en aquest col·lectiu mostren diferències. Sovint les nenes de senten insegures i amb poques relacions socials, tot i que en tenen més que els nens. Els nens sovint mostren poques ganes a l'hora de treballar sí desmotivació.
- Destaca en tots els àmbits educatius
- Pensament ràpid i ordenació, associació fluïda de les idees.
- Penso que son varios però una important es quan demostra la dificultat i gran esforç que li suposa anar a escola i l'esgotament quan surt,,ansietat,,hiper sensibilitat
- La més evident és quan donen respostes brillants a diferents aspectes que no els hi pertoca per edat, però també hi ha altres... Acostumem a ser molt crítics, inconformistes, ho qüestionen tot, no sempre segueixen les dinàmiques establertes a l'aula.
- Comprensió molt ràpida de conceptes abstractes.
- la seva forma de pensar, entre moltes coses.
- Primer, que a edats primerenques té el pensament abstracte força desenvolupat. Per exemple, pot reflexionar sobre el pas del temps, sobre els errors de la vida en sentit general, etc. Després, en estadis posteriors, almenys en els pocs casos que he pogut observar, desenvolupen sovint desmotivació escolar.
- Un nen espavilat, capaç de fer algo molt bé però que s'avorreix a classe i no escolta i segons com la lia.
- mala gestió emocions
- Llenguatge musical
- Rapidesa de processament
- Jo sóc professora de secundària. N'he detectat algun al llarg de la meua carrera. Facilitat per entendre conceptes complexos amb molt menys temps.
- Son más rápidos en contestar a una pregunta y las explicaciones que dan son más profundos
- De vegades un alumne que molesta o no presta atenció O simplement no vol seguir les normes ens està dient que alguns cosa està passant, i s'ha de buscar el perquè.

- La rapidesa en memoritzar
- Identificar seria a base de pistes, con l'interès per temes més profunds o argumentacions més elaborades, poden ser infants molt autodidactes o amb inquietuds particulars. Pot haver-hi casos que no tinguin motivació a l'escola...
- N'hi ha molts de factors, entra al dep.ensenyament i busca les cues que tenen sobre altes capacitats, tots el mestres les tenen presents
- Gran curiositat
- La capacitat de raonar i les respostes madures
- Molt ràpid mentalment hi ha coses que ja sap abans d'explicar-les.
- La seva curiositat, sensibilitat, empatia, inquietud, frustració Quant tens un AACC a casa , sospites quan veus un altre nen que ho pot ser.
- Concepte gran de justícia
- Dificultats en habilitats socials
- Capacitat de raonament elevada
- Molt sensibles, capacitat de raonament alta i interessos diferents als infants de la seva edad.
- Intensitat mental, poca tolerància a la frustració, autoexigencia
- Te tendència a no mostrar-se o amagar-se. Observadors, curiosos. La frustració que senten.
- Buf, són molts: amplis interessos i molt profunds i intensos, intensitat emocional, molta sensibilitat, agilitat en aquell àmbit on tenen accentuada la seva capacitat (llengüatge ric i molt ben estructurat, raonament matemàtic, visió espacial), respostes molt creatives, algun dels sentits molt més desenvolupats...
- Interessos molt específics per temes que no són habituals per la seva edat.
- Creativitat, raonament...
- Intel·ligència, desbordament emocional, acostuma aixecar la mà a classe, explica moltes coses, els altres infants el poden veure com xulito, setciències, atacs de ràbia, sentit de la justícia
- Qüestionar-ho tot, l'interès per gran diversitat de coses i a la vegada la desmotivació o desinterès en moltes d'elles.
- Avorriments, molta curiositat, moltes ganes d'aprendre...
- S'avorreixen a classe, però no per falta de capacitat. Son capaços de treure notes excel·lents sense haver assistit a classe (això m'ho trobo als cursos superiors de l'ESO). Fan respostes molt analítiques o sorprenents per divergents (una divergència atribuïble a l'anàlisi, pensament paral·lel).

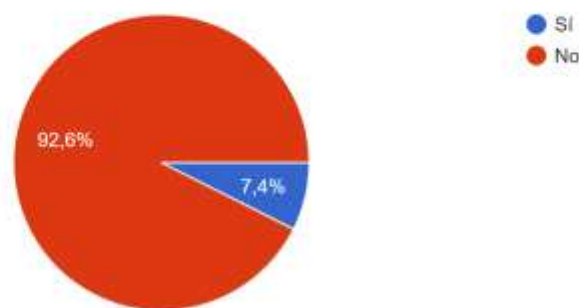
- Por a fer les coses malament, perfeccionisme, ganes d'aprendre, hipersensibilitat, dificultat per encaixar amb els companys, tendència a jugar diferent, llenguatge més desenvolupat, inquietuds diferents, etc.
- Aprenen molt ràpid, curiosos, creatius...
- No ho se
- Tots son diferents
- Es difícil posar-ne un de sol, però destaca molt com absorbeix tot el contingut del curs sense grans esforç, i qualsevol cosa que li requereixi un esf és un drama. Estan acostumats a que tot els hi surti molt fàcil i no saben que és esforçar-se.
- De petits mostren molta curiositat per temes concrets, presenten una madureça intel·lectual superior a la media, pregunten molt el perquè de les coses, tenen un vocabulari més ric que la resta dels seus iguals a edats temperes.
- Curiositat, pensament divergent
- Dificultats en les relacions socials
- Gran curiositat i creativitat.
- Aprenen més ràpid, raonament superior al corresponent per edat, alt sentit de la justícia, baixa tolerància a la frustració.
- Dificultats en les habilitats socials Dificultat per concentrar-se en certs moments
- Infants que destaquen en determinades habilitats cognitives i que despunten en alguns àmbits com les matemàtiques, llengües, música, etc. Infants molt perfeccionistes amb tot allò que fan, molt sensibles, etc
- Pensaments profunds
- Un alumne o alumna que mentre la resta de la classe han llegit i entès una pàgina, ell se n'ha llegit i entès 10. Molta memòria, etc...
- Curiositat alta i obsessiva en molts casos en el tema que els interessa. Manifesta avorriment O declara que els altres són rontos
- Capacitat d'aprenentatge, slt rendiment, creativitat
- Intensitat, alta velocitat de processament, alt nivell d'exigència i perfeccionisme, gran capacitat memorística, sentit de la justícia.
- Es mostren avorrits/des i enfadats/des sovint a les aules en particular i al centre educatiu en general
- Tinc tres fills amb altes capacitats i crec que em dóna molt de base per identificar aquesta qualitat. Entre ells són molt diferents.
- La creativitat, curiositat i la capacitat de recordar i memoritzar. Això, però, és una opinió personal. Com que hi ha tant alumnat amb AACC no reconegut, ningú és capaç

de dir amb certesa si hi ha un factor clar que els pugui identificar. Un exemple: la quantitat de noies/nenes/dones que tenen AACC però mai els hi han fet proves per tant passen desapercebudes. Ens falta tanta informació i formació...

- Frustració, per exemple
- La intel·ligència per sobre de tot, com senten les emocions totes es magnifiquen, les frustracions, la hipersensibilitat, la rapidesa amb la que aprenen coses tant complicades com la paperoflexia o els escacs, l'interès per coses com la mort i l'univers, el perquè de les coses, el raonament, etc...
- Bon rendiment acadèmic en totes les àrees. Dificultats a l'hora de vincular o relacionar-se amb els seus iguals. Pot tenir conductes disruptives o passives.

8. Actualment, penses que les institucions educatives estan preparades per oferir propostes d'aprenentatge adaptades al col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals? Justifica la teva resposta.

81 respuestas

Justifica la teva resposta aquí

72 respuestas

- Ens falten eines
- Estem tan preocupats perquè el col·lectiu de baix nivell sigui competencial que estem perdent el talent a les aules. Personalment crec que això hauria de canviar i potenciar les habilitats de tot l'alumnat.
- Falta formació per a atendre als alumnes NESE en general
- Per falta de personal i temps.
- Pel nombre elevat d'alumnes a classe
- No hi ha formació dels mestres i el pitjor: en general aquests nens i nenes 'fan por' i no estan atesos
- No hi ha recursos O almenys no arriben recursos des del departament d'ensenyament.
- Potser sí estan preparades però al meu parer, no com caldria!!!

- Falten recursos,
- Depèn molt del professor
- Manca de formació i incompetència professional
- El professorat no està format per identificar les AC. El curs de formació hauria de ser obligatori. Necessitem eines d'identificació i recursos per millorar l'ensenyament cap a aquestes persones
- Depen del centre educatiu i dels recursos que tingui.
- Perquè bàsicament es pensa en l'ampliació i l'acceleració però poca cosa més.
- Hi ha mancança de professionals especialitzats
- Ni tan sols estan preparats per als TEA.
- Reitero que no és només atendre'ls, sinó saber del cert si l'alumne té altes capacitats
- Jo soc partidària de que a les escoles no hi hagi cursos, sinó que cada alumne avanci segons el seu nivell i la seva maduració. Sovint per atendre els alumnes amb més dificultats deixem de banda els alumnes que poden tirar més.
- Fent agrupaments flexibles
- Estem molt limitats per la diversitat d'alumnes i la manca de professorat, així com falta de formació per poder atendre les seves necessitats
- Encara queda formació i conscienciació.
- Jo crec que aporten els plans individuals i suposo que fan el possible però crec que s'escapen moltes coses...haurien de disposar de més recursos i més temps
- Actualment a Educació s'està implementant una inclusió sense recursos i deixa totalment al descobert els infants amb altes capacitats. Les necessitats més bàsiques. (autonomia i seguretat) absorbeixen tots els recursos i tot i així no es cobreixen les necessitats.
- Professionals poc formats.
- el tema es que, ofereixen les opcions correctes però no saben executar-les bé o no les acaben d'aplicar del tot.
- Perquè el focus sempre es posa en les baixes capacitats.
- No massa. Sempre es pensa molt pels de baix i poc pels de dalt.
- Ho veig a les aules
- Manca de professionals i recursos.
- El treball es molt flexible i personalitzat
- En mi opinion la sociedad educativa necesitaría una reforma global donde cada docente se tenia que cenir a aquello que ha estudiado. (ejemplo: no pongas a un biólogo a dar clases de mates ni a un informático a tratar con la diversidad en el aula)

- Les escoles públiques no atenen aquest col·lectiu en cap manera, som les famílies les que ens preocupem en enriquir el seu aprenentatge.
- Tenen massa ratio i amb molta diversitat intel·lectual
- Soc mestra d'infantil i primària, sóc mare d'una nena diagnosticada amb AACC i és una lluita diària. Les institucions educatives no estan preparades per aquest repte
- Falta personal, per atendre la diversitat
- Falta personal.
- Els nens amb AACC fan treballar molt. Son incansables en aprenentatge però no es "poden" avorrir, així que es un repte diari i el professorat en general no te massa ganes de treballar tant
- Necessitabmes recursos economics per poder-ho fer amb mitjans publics
- Sempre s'acaba completant amb suport fora de l'escola
- Es centren amb diagnòstics TDAH, TEA... es pensen que les AACC ho tenen tot solucionat.
- Porta molta feina I la majoria no estan disposals a fer-ho I prefereixen aplicar mesures universals.
- Ja Ho he dit Manca de recursos i estratègies aprenentatge
- Molts profes no saben ni que existeixen alumnes aaccii
- No hi ha recursos i de vegades no hi ha ganes o energia per atendre a aquest col·lectiu tan incomprens. Els estereotips, els clixés i els falsos mites, la desconexença, no ajuda gens
- Manca professorat dins les aules per poder donar resposta a les diferents necessitats que es creen dins d'aquesta.
- El camí acaba de començar.
- Estan en el camí
- Crec q la formació que tenen els docents en general es poca i els que en saben més es perquè s'han format per interès propi. La universitat no forma gaire al respecte i la administració no dona les eines ni personal necessari per atendre aquests casos ni tota la diversitat que hi ha a l'aula
- Sinó hi ha formació, no hi poden haver propostes.
- No perquè el professorat no entén el q són les ACI i sovint es basen en edumites.
- Les ràtios són massa altes, hi ha molts alumnes amb dificultats per l'aprenentatge, mal comportament, etc. Els mestres es veuen forçats a centrar-se en els mals comportaments i en els que no arriben a un mínim, i els alumnes que destaquen per

d'alt, que fan les feines autònomament i no donen problemes, acaben deixant-se a un cantó. No hi ha recursos per potenciar aquests talents.

- Perquè sóc docent i mare d'un nen d'AACC i ho veig. Falten recursos i formació
- No es fa res a nivell institucional. Es el MESTRE quina ha d'espavilar
- Manco formació
- Els professors no estan preparats per aquest tema, i en molts casos pensen que és tracta de donar més feina i no entenen que feines repetitives per ells són bloquejos assegurats. Hem tingut drames a casa pel fet que li posaven per exemple exercicis de divisions extra, fulls plens de divisions, i a la resta de classe no. I el nen bloquejat dient que no ho sabia fer tot allò..quan era al revés..
- No hi ha cap projecte específic per atendre les AACC ni a Primària ni a Secundària. Tot depèn de la bona voluntat del profe/escola/institut que et toqui.
- A infantil encara, però quan va pujant el pes del curriculum es perden
- Sempre ens adaptem als perfils baixos. Normalitzem.
- Falta formació específica pels docents, però en general hi ha moltes mesures universals que es poden aplicar, com activitats multinivell. Penso que programar situacions d'aprenentatge pot ajudar també.
- Es detecten molts pocs infants amb AACC. Hi ha manca de formació dels docents, manca de recursos humans i un sistema educatiu molt poc flexible.
- L'escola, avui dia, encara no ofereix una educació oberta, flexible i accessible a tothom. Cal una renovació pedagògica i un sistema educatiu que sigui inclusiu però real, que atengui a tots els infants tenint en compte les seves necessitats i capacitats.
- Penso que manquen recursos, tant humans com materials i més formació al respecte per oferir un bon acompanyament aquests alumnes.
- No tenen la formació, moltes vegades ni en volen sentir a parlar
- Ens haurien de facilitar més recursos.
- Manca d'espais i recursos articulables.
- Hi ha falta de recursos i el suport es dona sobretot a alumnat que té problemes per assolir els mínims.
- No es fa formació O molt escassa
- Si no saben identificar les altes capacitats, no les poden atendre, a més que no veuen la necessitat. Ens han dit directament que serà difícil que la meua filla rebi suport, perquè hi ha tant alumnes que tenen trastorns pitjors.
- Només cal formar part d'una associació amb canalla amb AACC i parlar amb altres famílies. La gran majoria està descontenta de com gestionen les AACC a les seves

respectives escoles/ instis (per cert! I tant és si els coles són públics, concertats o privats. Moltes vegades depèn del tutor/a que tinguin la nostra canalla)

- El meu nen està en un PI, però realment no es segueix, es un tràmit i no una acció
- Ni estan preparades i en alguns casos els interessa, es un tema desconegut i que sen parla poc.
- Penso que si que hi estan preparades, però manca certa formació docent i més recursos (temps, personal..) per poder atendre i donar resposta a les necessitats d'aquest alumnat.

9. Penses que les associacions, programes, tallers i xerrades en relació a les altes capacitats intel·lectuals són un benefici per aquest col·lectiu? Justifica la teva resposta.

84 respuestas

Justifica la teva resposta aquí

73 respuestas

- Tot el que sigui aprendre es bo
- Perquè t'ajuden a entendre que no ets una "rara avis" en aquest món cada vegada més ignorant i que hi ha altra gent com tu.
- Ens poden ajudar i tenir més recursos.
- Tot aprenentatge és un benefici.
- Sí, donarien a conèixer aquesta realitat.
- Per donar a conèixer el tema i tenir recursos.
- Sí, sempre serà beneficiós però cal implicar a tot l'equip educatiu (companyes alumnes, professors, famílies,...) i tractar-ho amb la major normalitat possible, sense etiquetar ni distingir.
- Però no són suficients
- Hi ha poca informació
- No arriben prou. Al Garraf no n'hi ha cap

- Perque poden aportar informació a tothom!, sobretot en els docents.
- Perquè ajuda a la detecció i inclusió.
- Promouen i visualitzen el col·lectiu
- Tot ajuda.
- Donen informació
- Donen informació, però no es el mateix que ser professional (psicòleg)
- Qualsevol formació sempre és bona.
- Qualsevol informació és bona
- Ajuda a que coneguin i es relacionin amb persones de igual pensament i facin auto-validació, també per l'acompanyament de les famílies.
- S'aprenen coses,ells senten que son entesos, que no están sols...aprenen a comprendre i coneixes millor
- Sempre és positiu estar informat, coneixer i entendre el perquè.
- Tota informació i formació serà de gran ajuda.
- Es donen a conèixer.
- donen visibilitat al col·lectiu de les altes capacitats.
- Sí i no. Sempre he pensat que seria millor que els que tenen aquesa condició no ho sabessin mentre estan en edat formativa. Crec que si "s'ho creuen massa" pot ser contraproductiu.
- Suposo que si. Fer-los veure que els passa el mateix a altres nois i noies. Que ells no són únics.
- Suposo
- No ho conec prou.
- Cal conèixer per comprendre
- Toda educación sirve.
- Ajuda a les famílies a conèixer aquesta condició i com tractar-les.
- A aquest col·lectiu els hi ajuda a sentir-se mes integrats en la societat.
- Tot el que es pugui fomentar i motivar, és benvingut. A més, són activitats adaptades a les seves necessitats amb infants que tenen les mateixes peculiaritats, senten pertinença a un grup malgrat que sigui petit
- Ajuden a visibilitzar aquest col·lectiu i també als pares que tenen un fill així
- Si, en tant que fan coneixer el col·lectiu i les seves característiques
- No podem tractar el que no es coneix, la difusió és vital.
- Si no fos per tot això, les famílies estaríem perdudes. Quan arribes a una associació, tots arribem desesperats, i “consola” veure que no som els únics que estem perduts,

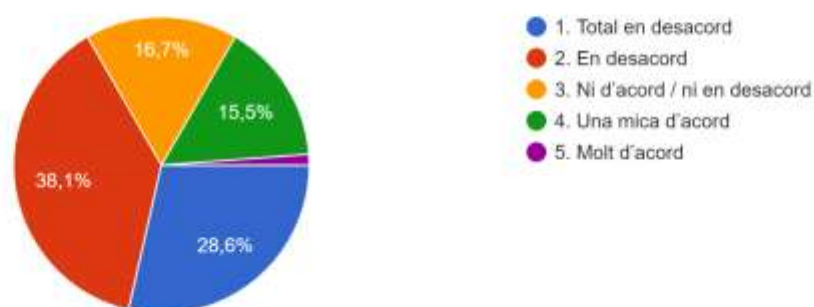
sols, sense conèixer res amb por de no saber que fer amb el nostre fill o filla i quan comparteixes la teva experiència, t'en adones que totes les famílies son molt semblants, i no et sens tan sol. Tens un recolzament que no trobes als professionals de l'educació .

- Molt necessaris
- Per donar visibilitat
- Tota informació sempre és bona.
- Plantegen activitats per a ells ja que parteixen dels seus interessos.
- Ajuden, acompanyen i guien
- Tot ajuda
- Totalment, ajuda a entendre's, entendre's, és un suport molt gran per les famílies i un espai de confort i amable per ells on connectar i expressar-se lliurement.
- És un lloc on poden compartir espais i interessos i trobar-se amb infants amb el seu mateix nivell
- La informació és poder.
- Troben infants com ells i activitats en la seva zdp, significatives i motivadores
- Qualsevol formació on es pugui ampliar el coneixement i la divulgació es benvinguda
- Tot el que sigui per ajudar a conèixer, sempre és bo.
- Són una manera de descobrir el món de les ACI, però cal anar amb compte amb qui les imparteix, perquè a vegades són punts de difusió dels mites educatius.
- Sí, per informar les famílies.
- Perquè allà ténen reptes per assolir i estan més motivats.
- Si vas x privat si. A la pública ho sdesconec
- Trobem l'ajuda que no hi ha als centrres educatius
- Com les informació, més punts de vista i les aprenentatges per aplicar
- Són el veritable suport per a molts nens/es amb AACC i les seves famílies; el lloc on trobar-s'hi amb iguals i compartir experiències.
- Permet conèixer casos reals i compartir experiències
- Tot ha de ser a fi de bé
- Necessiten trobar-se amb iguals perquè a vegades els costa encaixar amb els seus iguals. Molts tallers ajuden a l'autoconeixement i, per tant, milloren l'autoestima.
- Perque difonen informació fefaent sobre les AACC i perque són un bon acompanyament per a les famílies i els infants.
- Si, necessitem formació permanent.

- Crec que és important escoltar i aprofitar els coneixements que aporten col·lectius i entitats que es centren en l'acompanyament aquests alumnes. De ben segur que poden transmetre millors pràctiques per afavorir l'alumnat amb altes capacitats.
- Es la millor manera de formar i concienciar
- Pers concienciar a la societat de les seves dificultats socials o personals.
- Sovint tenim creences errònies.
- Capacitat d'aprenentatge, alt rendiment, creativitat, ... Pot ser talentós, precoç,...
- Serveix per visibilitzar la problemàtica i necessitats de les aacc i per trencar mites sobre aquestes persones.
- Pot ser un 1r pas cap a la conscienciació i formació que ens falta
- Hi ha molta feina per educar a la societat sobre què són les aacc.
- Estem a FANJAC i compartim informació, activitats, preocupacions; és un espai de suport i una font de coneixement
- S'amplia la mirada i trobes eines per gestionar les altes capacitats
- I gracies que existeixen les associacions porque si no encara serien mes invisibles de lo que son.
- Crear consciència i fer divulgació del que són i el que implica tenir altes capacitats sempre serà quelcom beneficiós

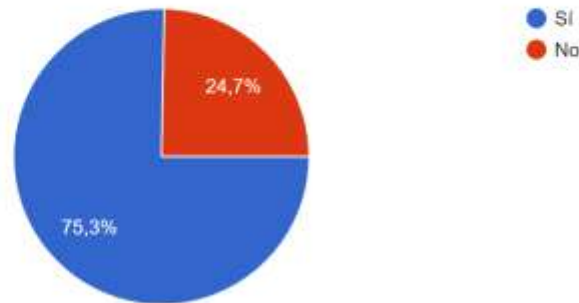
10. Valora en l'escala de l'1 al 5 (1= Total en desacord i 5= Molt d'acord). En l'actualitat, creus que en l'educació estem preparats per atendre el col·lectiu d'altres capacitats intel·lectuals?

84 respuestas

11. Sabries definir amb les teves paraules que són per a tu les altes capacitats intel·lectuals? Raona la teva resposta

81 respuestas

Escriu la teva resposta aquí

64 respuestas

- Capacitat cognitiva superior, interessos acadèmics específics....
- Ja ho he fet abans a la pregunta 7.
- Aquelles capacitats que fan que una persona pugui tenir un pensament crític, abstracte, raonament crític i poder aplicar i actuar de manera conscient.
- Tenir un alt rendiment intel·lectual per sobre la mitja, entre 110-140.
- Una persona que té una gran intel·ligència però a la vegada unes habilitats socials, entre altres, poques desenvolupades
- Podrien dir per entendre'ns de forma ràpida que són persones que en molts aspectes estan 'en una altra dimensió' sensorial i cognitiva.
- La capacitat de raonar. Veure i entendre d'una manera superior a la seva edat
- Persones amb un alt coeficient intel·lectual
- Les capacitats, destresa, que pot arribar a tenir una persona per desenvolupar una activitat o vàries de manera fàcil, ràpida i eficaç, tenint en compte el que es pot esperar d'una altra persona de la seva edat.
- Tenir molta facilitat per assolir coneixements
- Un CI superior a la mitjana que afecta només algunes àrees de la intel·ligència humana i no a tothom de la mateixa manera. Són persones talentoses en una o vàries àrees. A distingir la diferencia entre superdotats i altes capacitats. Gràcies per estudiar aquest tema. Et desitjo molta sort. M'agradaria rebre les conclusions de l'estudi.
- Les altes capacitats, que no és el mateix que el talent, són les que té una persona amb un quocient intel·lectual per sobre de 130 i amb un nivell alt de creativitat.

- Hi ha ho dit abans, hi ha aspectes de l'aprenentatge on destaca especialment. Potser raonament matemàtic, resolució de problemes, rapidesa de comprensió, etc, etc.
- Són alumnes que per les seves característiques intel·lectuals han desenvolupat una facilitat per alguna o algunes matèries en concret.
- Alumne que te facilitat pels aprenentatges en general i que moltes vegades això fa que la seva integració a l'aula sigui difícil
- És la capacitat intel·lectual de les persones que tenen unes característiques cognitives diferents de la resta. Tenen un potencial intel·lectual i capacitat per l'aprenentatge superior, necessiten mesures educatives diferents per a l'èxit del seu desenvolupament cognitiu i emocional.
- Persones amb més capacitat d'aprendre i desenvolupar talents i també amb una forma diferent de sentir i de entendre la vida i penso que també tenen un alt nivell d'empatia i de consciència
- Son infants que a nivell cognitiu, tenen unes capacitats més altes del que els hi correspondria per edat.
- per a mi, amb 13 anys i amb un ci de casi 140 (138), les altes capacitats són moltes coses, però potser lo que més destaca e influeix es la capacitat de consciència i de sentir distint a la resta. es una mica difícil de explicar.
- Vol dir que ho absorbeixes tot, que ets com una esponja, i que pots establir connexions entre les coses sense que et donin prèviament cap pauta.
- Alumnes amb un coeficient intel·lectual molt elevat, que se suposa q són molt bons acadèmicament però que moltes vegades no es reflecteix amb les notes que treuen, ja que entenen les coses ràpid i s'avorreixen mentre el professor les repeteix perquè tothom ho entengui.
- no en sóc experta
- Crec què són persones amb molt bona capacitat de raonament i destacant en diferents habilitats i àmbits.
- Crec que em deixaria aspectes importants
- Son los niños superdotados que en la facultad de matemáticas o física se encuentran bastante. Gente inteligente atraída por disciplinas complicadas ya que satisfacen su sed de profundizar el conocimiento. Muchas veces se sienten incomprendidos por lo que la actividad cerebral intensa les sirven de refugio.
- Són persones que poden veure la realitat d'una forma més àmplia.

- La rapidesa i qualitat d'entendre i memoritzar, a tenir sempre la ment ocupada, a voler aprofitar tot el temps possible i no tolerar l'aborriment ja que els provoca un estat d'ansietat
- Les aacc són una manera diferent d'entendre el món, les seves capacitats cognitives són més altes que el nivell associat a la seva edat. En general, es qüestionen normes imposades o maneres de fer quotidianes
- Ja ho he explicat
- Una manera d'entendre el món profunda amb moltes ganes d'aprendre, aprofundir i fer en molts temes...
- És una capacitat en moltes virtuts q cal conduir perquè siguin beneficioses per la pròpia persona i per la societat. Cal molta feina per conduir-los i donar-los felicitat als nens q en tenen
- Tinc un fill amb altes capacitats. Molt capaç de relacionar temes de diferents disciplines, té una cultura molt ampla perquè li encanta llegir i memoritza sense esforç. Moltes vegades s.aborreix a classe.
- Una forma diferent de percibir el món, amb una intensitat immensa, amb una sensibilitat molt elevada i una necessitat de aprendre important, però amb una frustració molt gran al no obtenir respostes u obtenir sempre les mateixes respostes.
- Capacitat intel.lectual i creativa superior a la mitja amb gran sensibilitat
- Petsones amb una capacitat intel.lectual superior a la mitja de la població
- Nens i nenes amb capacitat intel.lectual superior a la seva edat.
- Es una capacitat Intel.lectual per sobre de la mitjana i extremadament sensibles.
- Inteligencia superior a la mitja de la població, alta creativitat i curiositat, alt rendiment davant de temes que els motiven
- Capacitats i pensaments divergents x a la concentració i la profunditat fomentats en la intel.ligència i l'aprenentatge
- No és pot definir en una frase simple, abarca molts àmbits, no només l'intel·lectual.
- Les altes capacitats intel.lectuals és tenir un nivell intel.lectual bastant per sobre de la mitjana
- Capacitat de raonament, analisi amb alt grau i resolucions creatives.
- Infants amb molta capacitat d'absorbir les percepcions sensorials i facilitat pel procés d'E/A.
- Persones amb capacitats cognitives diferents a la resta de la població amb un potencial intel·lectual i capacitat d'aprenentatge superior però que necessiten unes mesures

educatives diferencials per tal que el desenvolupament tant cognitiu com emocional sigui satisfactori.

- Morfologia del cervell diferent, per tant actuacions davant la vida diferents (aprenentatges, emocions, relacions,...)
- Les ACI són una característica cognitiva personal que suposen una capacitat superior d'aprenentatge en relació amb les persones de les seves mateixes característiques
- Una manera diferent de funcionar el cervell, que fa que la persona processi diferent l'informació que li arriba. Aprèn més fàcilment, alhora les emocions són més intenses, és capaç de veure de seguida les conseqüències de les coses, això pot generar ansietat, etc.
- Son persones que tenen un QI per sobre de 130 i a banda, tenen la creativitat desenvolupada, més que la resta
- La paraula ja ho diu. Tenir una capacitat superior a la resta en una o més d'una assignatura
- Persones que tenen una capacitat més alta que la mitjana, per assolir conceptes i pensaments, el cervell va a una velocitat més alta que la mitjana de la població. I això implica tot d'altres conseqüències, no només acadèmiques, sinó en tots els àmbits, ja que al pensar tant genera moltes dificultats en temes de gestió emocional, salut, etc.
- És una condició neurològica que dona una major capacitat intel·lectual, rapidesa de procesament i habilitat d'aprenentatge superior a la mitjana.
- Son aquells que tenen un nivell de competència superior en algun àmbit respecte a la resta
- És una neurodivergència que implica unes habilitats cognitives d'alt nivell, un potencial intel·lectual que cal desenvolupar.
- Són aquelles persones que despunten a nivell intel·lectual i tenen moltes capacitats en un o més àmbits. Es classifiquen en tres tipus: superdotat, talentós o el precoç
- Un cervell amb una estructura diferent a la habitual que els hi permet una major capacitat cognitiva, pensament arborescent, velocitat de processament
- L'alumnat que destaca d'una manera colossal en alguna cosa, en comparació de la resta.
- És igual o superior a 130, capacitat d'aprenentatge, alt rendiment, creativitat, ... Pot ser talentós, precoç,...
- Una manera diferent de captar, rebre i processar la informació de l'exterior, a velocitat superior a la mitjana i amb un pensament arborescent.
- Són persones que tenen uns talents molt per sobre de la resta

- Un coeficient intel·lectual superior a la mitjana, que moltes vegades comporta dificultats d'adaptació a la societat feta a mida a les persones sense altes capacitats.
- Algú que neuronalment té agilitat per a aprendre ràpid, per recordar conceptes, amb ànsia d'aprendre, de millorar, a vegades amb capacitat de liderar, algú que pot mostrar molta sensibilitat. És difícil trobar una definició clara. Sort amb el teu TFG. gràcies pel teu interès, tan de bo les coses vagin canviant en el món de l'educació i l'alumnat neurodivergent amb tota la seva diversitat, és pugui atendre bé i tinguin el seu lloc a les aules
- Capacitats intel·lectuals o talens més desenvolupats que la mitja de la població
- Són nens amb un cervell neurodivergent que necessiten aprendre d'una manera diferent a l'actual, la seva intel·ligència, hipersensibilitat, La seva manera de veure i entendre el món els fa diferents als altres. Les emocions portades a l'extrem els converteix amb nens que poden explotar com una bomba nuclear quan es fustren però també són els nens més carinyosos del món.
- Infants que tenen un QI força per sobre la mitjana, i tenen uns coneixements amplis en totes les àrees, així com una gran facilitat per adquirir i interioritzar aprenentatges nous.